

דרך יראה ועבודת ה' חסידים

ובחמדתה לחתום לחתום ליעלה ונעשה יחוד גמור באמת והעיקר הוא שצריך כ"א המדבר דבר
 קורה והפסל אחר שיבא בשער היראה שקיבל עול יראתו ית' על עולמו לרדף לידע ולהטמין כי פי
 המדבר הדברים הוא פי ה' ממש שהוא רלק ה' ממש האדמות השוכן בתוך כ"א מירשאל השלם
 הוא שמדבר הדיבורים בכה המלק אלקי וכ"א לפני שפתי תפחה שהוא פולס הדיבור המזומלם בתוך
 פה האדם ואחר שידע זה באמונה גמורה מיד יבא לו תגוב גדול כי זו היריעה הוא היריעה השלם
 המביאו ליד תענוג הרוחני ונתרחבו המוחין שלו ונתאחד ע"י הדעת הוא היראה שקיבל עליו מתחלה
 בעולם התענוג וע"י היחוד הזה נעשה מיתוק כל הדינין וכו' וזה בחי' יראת מלכים שבכל דור ודור
 (עיון פ"ט) וז"ל במקום גילה שם תהא רעה שצריך שתהא הרעה שהוא הירא' במקום גילה
 שמקשה בעולם התענוג וכו' שהוא עולם השמחה ובמקום שמחה אין דינים וכו' (פי' דברים וע"ש
 שזה ענין הקב"ה גוזר ולקיימ' מבעל וכו') (קל"א) בשם הבש"ט ז"ל מה יפתי ומה נעמת אהבה
 בתענוגים היינו מה יפתי ומה נעים הוא שבכל התגומי' הוא האהב' עליונה ע"י התענוגות זאת
 של אהבה התענוג בעצמו בנקלו לו להתעורר לאהבת הבורא ית' וכו' (פי' ואתחזן) : (קל"ב) ע"י
 שה' אדם ממתיק הרע שבקרבו ע"י הטוב היינו שמנביר הירע על ה' אהב' ע"י נעשה כך גם למעלה
 ומתקין הגבורות בחסידים וכלל שמאלת צימינה ונעשים הכ"ח עמים כולם שוין לטובה וכו'
 זקקב"ה משרה השראת שכינתו בקרב לבבו בבחי' בקרבך קדוש וכו' ונעשה יחוד גדול למעלה בעולמות
 העליונים וכו' (שם) - (קל"ג) אהבה בלא יראה לינו כלום כי היראה נק' אשה יראת ה' בסוד
 גוקבא ואהבה דבר ודבר בלא גוקבא נקרא פי' גופא ואינו מוליד בנים וכו' כן אהבה בלא יראה דבר
 בלא גוקבא כי מי שאוהב את חבירו ע"ד משל אם רולה לאהב ב' ע' דבר אחר ג"כ מי יעבד עליו
 ג' יאהב זה וגם זה אבל הירא מפני חבירו אינו זו מאתו מפני יראתו ממנו כן ע"ד משל האוהב
 ה' בלא יראה אין אהבה בשלימות כי יאהב זרים ג"כ אבל הירא דבר ה' אינו זו מאת וירא לאוהב
 זרים כי יסור מאחרי ה' ונמלא כל תולדותיהם של לריקים שהם מעש"ע הוא ע"י היראה וכו'
 (פי' האינו) - (קל"ד) מיסוד האש שבאדם ממנו באים חמיות התאות ותענוגים זרים וכשהאדם
 מתדבק ביראה ה' אז האש של הקב"ה מכלה כל התאות ומתבעטין כל האשיות ותאות זרים משא"כ
 מי שיש בו יראה בעונם לבד כל התאות אינם בעלים מפני זה וזה וזה איתנייה ביה ע"כ נריך
 האדם לבדק ביראה ה' הפנימית יראת הרוממית וכו' (שם בליק ע"ס) : (קל"ה) הירא' נק' בית
 וכו' כי כמו של חפתי האדם נשמרין בביתו כן האדם שיש לו תורה ודבריו ואין לו יראה הרי הם
 מושלכים הפקר בלי דבר שינבילם מלהיות חמיותו בחוץ להשתמש בחי' ולתפסוד האדם היראה
 מנגלת האדם לבד ילא לחוץ ואז וכל נשמר בנבולו ולכן נק' הירא' בית וז"ל כל שירא' חטאו
 ק' דמת לחמיתו חמיתו מתקיימת וכו' (שם) (קל"ו) אית יראת וזית יראת היינו יראת העונם
 יראת הרוממות ועיקר השלימות הוא יראת פנימית יראת הרוממות אך אם לפגמים נופל אדם
 ממדרגה הג"ל עכ"פ יחזיק עלמו ביראת העונם עד שיחזיר למדרגתו ושתי יראות אלו הם דמי
 שתי שבתות שאר"ל אלמלי שמרו ישראל שתי שבתות מיד נגאלין וכו' ועיקר הכל תלוי באמונה
 שיאמין שמלא כה"כ וזית אחר פניו מני' ואפס בלתו וכשיאמין זה בלב שלם ובאמת יהיה עליו מורא
 גדול ממלך מלכי המלכים הקב"ה שהוא עומד עליו ורואה אותו וכו' נמלא האמונה הוא מעשה הירא'
 וכו' וכשוכה ליראה שהיא בחי' מלכות או יש לו מלכות ומאשלה לבטל כל הגזירות והדינים ר"ל
 בבחי' מי מושל בי לריק הקב"ה גוזר ולקיימ' מבעל וכו' (שם) - (קל"ז) למשל מי שיש לו אשה כשרה
 מניח כל רכושו ויגיעו בידה כי היא לא תוליא לריק מאימה ומי שיש לו אשה רעה או היא מוליאה כל
 עולמו ומזררו לריק ולבהלה כן ע"ד זה הירא' יא מכנה בשם אשה ומי שיש לו יראת ה' טארה
 אז הוא עוזרתו לקיים כל מה שעמל בתור' ולא יחס' כל מאומה ומי שיש לו יראת עמו או כל
 מה שיגע בחכמ' היא מוליאה לריק בשביל ענייני עה"ו ועושה קידום לחפור בה וכו' וזה עיקר
 מסק התור' לשמה ר"ל בשביל הירא' שהיא העיקר וכו' (שם) : (קל"ח) בכל דרכך דעו לריך
 שיהי' כל מעשיו לש"ש אפי' כל ענייני עה"ו כי כל פעל ה' למענהו וכל מה שברא הקב"ה לא ברא
 אלא לכבודו ובכל דבר יש כבוד הבורא ית' והוא יתברך וכבודו הכל אחד נמלא שבכל דבר יש כבודו
 ואלקיותו ית' וכו' דרך משל מלך בשר ודם משתחר עלמו בנבוסים שונים בכל פעם וזוכך בין
 חיילותיו כמתכר אליהם למען ישמע ויראה מה צפיהם והמשכילים היודעים דרך המלך הם יראים
 מאד פן המלך במסיבתה כמתכר לצב' שים שונים ויראים לדבר דבר שלא בדת וכן בארץ אלפים
 הדלות הקב"ה רס ושטא תמנח הוא מתלבש ומשפתר בכמה מיני לבושין ולבושין דלבים בלפרה לא
 לבים ברמשה להיוטו בין חיילותיו ושומע ורואה הכל וכו' וא"כ לריך לידע שהמלך הוא לנגדיתו כ"ש

שיית

דרך יראה ועבודת ה' חסידים מו

שויתי כ' לנגדי תמיד ואפי' בעסק הכורה וכיוצא בקצ"ה מוסתר ומליב"ש שם והנה יש הרבע מלות עלמין דכיסופין ר"ל שכולם חושקין וכנספין מאלד להבדק בלאור תיו עלמין כג"ל וכל הכיסופין והחשק שבטולם הכל נמשך מכיסופין דעילמות כג"ל אלא שנתלכשו בדברים גשמיים אמנם מי שעיניו שכל לו מבין שזה החשק נמשך מרוחניות עלמות הג"ל ומתדבק ברוחניות הדבר וזה שהמתיקין רז"ל בדבריהם יש לו מנה רוחה מאתים יש לו מאתים רוחה הרבע מלות למה האריכו עד שעמדו על הרבע מלות אלא לידע ולהודיע שכל החשק שאדם מבקש הוא הד מלת עלמין כג"ל וכו' ונמצא על עסקיו של האדם הם הכל עסק בהזרה ית' ועסק חורפתו שעי' החור נגרא הכל ובכל דבר הוא כחורה ע"ש וז"ש דוד מה אהבתי תורתך היינו כל החשק מהב"ב שלי הוא רק אל הרוחניות שכל דבר שביא החור כל היום הוא שיחתי אפי' מה שאני משיח איהו שית' ג"כ כוונתי אל העיקר שהוא החור' שממנה נלקחו כל הדיבורים וכו' וכשאלם נובג כן אזי מתדבק אל ה' בכל דרכיו אמנם תתלה לר"ך לעוזב דרכיו המקולקלים ולהתחרע עליהם וכו' עיין פנים (שס) :

(קלט) האדם הבולך בדרכי ד' לר"ך לידע כי ערך קדושתו ית' הוא א"ים וכל מה שישיג יוטר מדריגה יתירה יסביל ויבין כי עד עתה לא השיג מלומה וכן לעולם וכוא ע"ד שארז"ל לעולם ילמוד אדם שלא לשמה שמחוק שלא לשמה בה לשמה ומצוהר במ"א דר"ל כי לשמה בלמח אר"ן ערך להשגתו ותמיד בכל יום כל מה שישיג יוטר לזמה יהי' מה שעבר עליו מעסק לשמה נחשב אללו שלא לשמה נגד מה שהשיג עתה וכן לעולם וזה שמחוק שלא לשמה בה לשמה היינו שבת למדריג' יתירה צענין לשמה אז נחשב אללו העבר צשם שלא לשמה ויש לשמה יוטר גבוה במדריג' וכן לעולם וז"ש לעולם ילמוד אדם וכו' שמחוק שלא לשמה בה לשמה כג"ל (שכ) : (ריש) כל זמן שהאדם מרוחק מה' דומה צענין כללו הוא זכאי וקיים הכל ואינו חסר צענין כלום אבל כשמתחיל לרכוש צפנים כל מה שנוכחם יוטר ערניש יוטר חסרונו וזכו ימון העובד ד' כל מה שמרגיש יוטר חסרון בעבודתו ויוטר דבוק בכ' (שם בליקוטים הג"ל) * (רא) השכינה נקראת חמונה כל ר"ל שכל החמונות מתארים בשכינה כביכול כמו מראה לטושה שמתארה בה זורת אדם העומד לנגדך אם יפה אם לאו ממש צדמותו כללמו וכל תנועותיו מתארים שם וע"כ כתיב ד' לך כמו שהכל הוא עם האדם ממש כפי תנועות האדם נעש' צלל תנועות כן כביכול למעל' וכו' וז"ש התהלך לפני ר"ל שיחור' שם פניו וכו' (עיין פנים שכ) . (רב) יראה ד' ראיית דעת . דעת הוא מלשון יחוד וזווג כמו וידע רדם כי לר"ך כל אדם העוסק בחור' וחסל' ליתד קוב"ה ושכינים דהיינו לעבוד במוסין גדולים בירא' ואהבה וכו' ואלו כשמיחד חלקו בהבורה ית' דביבור ובמחשב' נעשה יחוד למעל' בכל העולמות כי האדם עולם קטן ויש בו ליוור כל העולמות וכל הדברים שלמעל' תלוי בהתעוררותו לתחת' ויש באלם בתי' שמים וארץ במחשב' הוא צחי שמים והדיבור לו המעש' הם בתי' ארץ וכשהדיבור דבוק במחשב' בנבא ובמוחה שיבא ית' גמור בכל הרגשת אבריו ומדווח' אזי נעשה יחוד גמור בכל העולמות למעל' וכו' גם המחשב' הוא בתי' השם הוי' וכדיבור נק' אדני עיין פנים וכו' נק' שכינה שהדיבור יולא מחלק נשמתו שנקרבו שהוא חלק מהבורה ית' שזוכן באלם ואז הוא ייחד הוי' ואדני וכמו שהיא מחשורת בקרבו כן נעשה יחוד בעולמות הק' העליונים עד לין קץ וסוף ואז בא אל עולם הבינה שהוא עולם התענוג ועבוד ד' בתענוג וכו' ויהא נך זה כלל גדול כי זה הוא כל עיקר שחורתינו ועבודתינו תלוי בה וזהו כלל כח נות שיש על סודות החפלי' ואם תזכה צבין לין הוא דבר גדול מאלד וירגיל עלמו בזה מעט מעט אם הוא כבד ממנו להכפיל כל התפלה בזה ומי הוא המביא לזה השפלות שבו ואז הוא בא ליד יראה וזכו יראה ד' לר"ך להיות ראש ת דעת ר"ל קדם לדעת כי א' א לבוא לדעת כ"א ע"י היראה שתקדם לו ע"י השפלות גם כי כמו ציונ' הבגמי היווג הראשון הוא יוטר תביב כמו כן בנלפלי אלפים הבדלות בכל יום ויום וכל תפלה ותפלה יהיה היחוד כמו ראיית דעת היינו כיחוד הראשון כמו שלא עשה העבוד' מעולם ביהוד הזה זה זוכין ע"י יראה כי ע"י יראה יבא לדעת ואז יהי' לו כמו ראשית דעת היינו כג"ל כי בלמח כל תפלה ותפלי' שמשתת ימי בראשית כל אחת עושה פע עלה הארת ומיקון חדש וכו' (שם) : (רנ) לר"ך להחזיק מאלד במדת אהבה להבורה ית' ובכל אשר יפנה הן בשוקים כן ברחובות יראה לנפק כל החלות וכל החלות לבורה ית' למקום אשר מנשה לוקחה זאת האהבה וכו' ובכל הברואים יתן הנקודה להשיג חלקותו ית' וע"י לימוד תורה לשמה אז הוא מחי זאת הנקודה ולא יתכוין בלימודו לשום דבר לא טוב' ולא עוב' רק לשם הא עילאה וכל זה כשיפתח תפלה שער היראה שהוא הא תתלה כ"ש ריב"ע ז"ל הפוך צה"א והפוך צ"ה וצ"ה תחזי וכו' וזני צ"ה ואח"כ מתמיה התלה ומינה לא תזוע בתמיה ואמר מ"ו הרב מוה' דוב צמר ז"ל ממעוררית

דרך יראה ועבודת ה' חסידים

ממעורר יקבש אשר שמתי חול גבול לים חול הוא מלאהן חיל תחיל הארץ שלרץ הרואה לים לים
החכמי ייכנס תחלה ליראה ואם לא יעבור גבול היראה לא יכנס לתוכה וא"ל שגם יפול על
האדם בלימודו ותפלתו יראה הכורה ית' רק שבורה ממנה ואינו מחזיק בה וכל מי שחכמת קודם
ליראה החלו שכיח בלימודו להשיג חכמה אין חכמתו מתקיימת לכן לא יכיון בלימודו ותפלתו לזו
דבר לתועלתו רק בשם ד' והף שנתקנו התפלות לבקש תועלת בני אדם הוא רק הלבשה וחלואיית
שבכל דבר א"ל לחחו בפנימיית כ"א ע"י הלבשה ובהתפלל על מקרים רעים ר"ל יתכן כי אם לא סר
ממנו השי"ת לא יוקרה כזאת כי בכל מקום ששורה בו הוא ית' אין שטן ואין פגז רע ורלון
הכורה ית' להטיב לבריאיו וימלא כבודו את כל הארץ ע"כ יתפלל בכונה זו שיתמלא כבודו וטובו
שזכו רלנו בכונת הבריא וה"ש ואני תפילתי לך ד' כמו עליך בשבילך עם רלון שיחי' כעת רלון
הבריא וכי' כלל הדבר שירא' האדם בכל עבודתו שלא יתכן רק לעשות נחת רוח לילדו וזה אמר
מורי וכל דברך יחי' בנחמ' וכשהבן ע"ה רלן אביו מפני הנחת רוח מרחב רעמו של אביו
וזוה וכל בניך לימודי ד' שמלמדים את השי"ת כביכול לעשות רלונם והפסל כמאמר הכתב לריק
מושל וכי' (עיין פנים שם) : (רד) הרואה לדבק עצמו אל השי"ת ידע נאשנה שא"ס לדיקוטו
ותמיד ית' מריל אל חיל וממדיני' למדיני' עד אין תכלית כי הוא ית' א"ס וימלא בין האדם
שמעולם לא התחיל לייכנס אליו להמדבק בו כי דבר שאין לו סף אין לו התחלה ומי שסובר שכבר
הגיע לשלימות אינו כלום ובודאי עדיין חסר מכל וכל וזהו מבחי' פש"א ו"ש חכי ברבי דרבנן
היינו הסוך של הליכות עולם אליו ית' דשלי לשון סוף שמדמה לו שיש סוף לזה מנייסו הוא (שם) :
(רס) מה שאנו אומרים קודם כל מלה לשם יחוד קוב"ס ושכינתיה כי הנס השי"ת נתן בכל דבר
קדושה וחיות וזפרט בלחותיות המורה וגם בקרב האדם הוא חלק אלוקי ממעל שנשפע בו חיות
מהכורה ית' וכשארם מאמין מהכורה ית' מלא כה"כ ולית אחר פניו מניה אזי בעשותו שום מלה
או בתפלה כשמדבר הדיבורים בכל כמו ובהתלככות אזי מתדבק בכורה ית' ע"י הדיבור כי אורייתא
וקוב"ס חד וכשמשים חיות בהדיבור או בהמורה אזי מתדבק החלק ששוכן בקרבנו בהקב"ה והוא
משכון שכינה זהו נק' יחוד פ"ר ש מלאהן זיוג והוא זיוגים עליונים שמזוג חיות הדיבור והמורה
וחיות ששוכן בקרבנו הכל אל הקב"ה כי בכל דבר הוא הברא' ית' וכי' וזיוג זה העליון א"ל כ"א
ע"י יראה והכנה וכי' ולא כשהוא עושה בהכח' יירא' אזי אם לומד או מתפלל אזי בודאי יחי'
זוכר בכורה ית' אף שיפסיק אחר זה מללמוד או מלעשות המורה הואיל ונקשר בכורה ית' אזי זוכר
מה שלומד ועושה רשע ומכוח וע"י נשפע בו השנה וחיות מהכורה ית' ויגל ג"כ להשפיע ע"י
מעשיו שפע בנבראים מע"כ כשהוא בלי יראה והכנה אזי אף שעושה מכל מקום אינו נקשר
בכורה ית' ואינו נשפע בו שום השנה וחיות ע"י ואינו מעשיע בנבראים ע"י מעשיו וכו' ותשריט
הנותן ממנו מלאהן זיוג בין לפון לדרוש שהם בחי' אהבה ויראה הוויין ליה בנייה זכריה היינו
שמעשיע בנבראים ע"י מעשיו משפע הכורה ית' וגם הוא מלאהן זכריה כג"ל ו"ש אף ג"אין אשתו
מפנת נפלים כי אשה נקרהת יראה והנס כשארם מתפלל או עושה מלה ובאמצע באין לו מחשבות
זרות זה נק' נפילה כי מחמת שאין לו יראה גמורה יראה שלו מפלת המעשה כי זהו מחשבות
גפולין ממקום גבוה אלל כשהוא ע"כ ביראה גמורה ואהבה גדולה אזי אין יראה שלו מפלת נפלים
מאחר שמתדבק בכורה ית' כי כשמאמין לית אחר פגוי מניה אזי מיד כשילא ממנו הדיבור
מתדבק בהקב"ה כי אורייתא וקוב"ס חד ואם הוא מדיין אביו נפוח בוס שיחא במהריגה הוא אזי
יקשר ממנו עם הלדיקים ויחבבם כנפשו וע"י יהיה באפשר שיעלה ג"כ דיבורו ע"י דיבורים ומפני
זה נקבע לומר קודם התפלה הריני מקבל עלי מלות עשה של ואהבת ליישר כמוך (שם בחדושי
מסכת ברכות) : (רז) ארז"ל הרואה שיקבל עליו עול מלכות שמים שלימה יפה ויטול ידיו וכו' כי
לריך לפנות מחשבתו מן הבלי הזמן קודם התפלה שיחי' מחשבתו זכה ונקיה ויהיה או דיבורו ג"כ
ך ונקי שיוכל לדבק א"ל בכורה ית' ו"ש יפה וגם כפשומו ג"כ כי נודע שנקיות הגוף מתקנה
המתעבה ג"כ ואם לאו אם הקליפות בתוכו אזי מעלה ג"כ הקליפות בנחתו ומבטל מחשבתו ואמר
עוד ויעל ידיו כי נודע שהידיים הם סוד ארצות עולם היינו אהבה ויראה ולריך לטקס הידיים
הכ"ל מכל מיני אהבות ויראות חילוניות ולכן לריך קודם התפלה ליטול הידיים מן הליכולך ולהתייבב
במחשבתו ברוממות האל ית' בכדי שיגיע ליראה הרוממות שאין למעלה הימנה וכ"ל לפי בחינתו
ואז ממלא תבא האהבה הגמורה ג"כ כמאמר מורי זל"ס דרכו של א"ס הוא סוד האהבה הנאמרה
לחזור אחר אשה הוא סוד היראה שהם יראה ה' ואחי"כ מניח תפילין הוא סוד המשכת המוחין
שימשוך לתוכו בחי' חכמה בינה ודעת ואחי"כ יקרא ק"ש ויספול וזהו מלכות שמים שלימה (שם) :

סוד

דרך יראה ועבודת ה' חסידים מח

(רז) סוד מרע ומשה טוב כי אם יעריח עלמו לעשות טוב ולא יסור מן הרע לגמרי שיעשה לפי דברי עוה"ז ותאית גופניות לשם הצורה ית' כי אם להנאחו בזה אינו ממאס הרע ולא יבא לבלל טוב ההמתי כ"ש יתלב על דרך לא טוב רע לא ימאס כי הוא עדיין ע"ד לא טוב אם רע לא ימאס לגמרי כי באמת הוא מאוס מאד והי"ה"ר מייפה לו הדבר רק יסור מן הרע לגמרי ואז יוכל לעשות טוב (שם בחידושי מסכת שבת): (רח) והארץ היינו כל מי שמצוקת בארציות היתה מסו דבסו ופירש"י ש"לס תוס' ומשומס על בזה שבה ר"ל מי שהוא בחי' אדם השלם תיבה על הסביל המשוקע בארציות ואינו מביט אל המות רק להחילונית הרי בי חיות חלקות וזה בכו בו הוא זהו אינו חמיר ר"ל שכל דבר משה כנגד עיניו הוי' המאוס כל ההיות שהוא עיקר החיות וכלל אשר יפנה יראה ויבין ויסתכל בפנימיות שהוא החיות ומקיים מציד שייתי וכו' וז"ש לעולם ילמוד וכו' שמחך שלא לשמה ב' לשמה כי מה שלימד שלא לשמה הוא מחמת איזה חשק ותאית להסגל ולהתפאר או דבר חסד והזכס מיניו בראשו שמביט על החיות ושורם של החשק הוס ותיכף חוזר למעלה לדבק ב'הבנת והשק הצורה ית וממחם חשק הפנים הסוד וז"ש שמחך שלא לשמה ר"כ מהחך והחיות של השלם לשמה ב' לשמה כנ"ל וז"ש לעולם ימוד אדם שלא לשמה ומפרש ואולי האך ילמוד דהיינו שלימד שמחך שלא לשמה כשפי: לו החשק יבא לשמה כנ"ל (שם)

(רט) ע"י שהשם מקיים בכל דרכיך דעמו ומדבק ח"ע וחיותו להשי"ת גם באכילה ושתייה ושאר התענוגים וכל הדברים שב' העוה"ז ע"ז מייחד השני שמות הק' הוי' ארני ואין להי"ה"ר שהוא אל זר שום מצוה לבא בקרבנו (שם): (רו) כל אדם יכול להבין ולרע בשביל מה נתגלגל. כי כשרואה שכבו נמשך מאד אחר איזה מלוא יומר ומשאר ידע שבשביל זה נתגלגל שחיסר נמנוה הסוד וכן כשרוא נמשך אחר איזה עבירה יומר משאר ולבו צוער ב' ידע שחפץ בנגולו הראשן בזה ולרין לתקן (שם בחידושי פסחים): (ריא) הצורה ית' מגליל חלקיותו ושפעת אורו על מדותיו שפ"י מדותיו הפער להשיג מעפולותיו וממילותו אבל מדותו ית' ח"ע להשיג בשום פנים וע"י כן נק' מדות שהצורה ית' מודד בהן חלקיותו ומלמט ח"ע שם שפעת אורו כדוי שיוכלו הכבדאים להמשיך בתוכן חלק תו ע"י מה שיקנו להם המדות האלו וכו' והוא ע"י מה שגם הם מדוכין בהמדות העליונות ע"י שיש בהם אלו המדות ומתקרבין עמהם ועבדות הצורה ית' וכו' נמשך ע"י חלקיותו עליהם וכו' ומלמט שנעשה האדם דבוק בחלקותו ית' ע"י המדות. וז"ש ובו מדבק ודר"ל הדבק במדותיו היינו כנ"ל וכפי מה שיתרבה חללו טוב המדות כן כשיער היה הוא המשכת חלקיותו ית' עליו וכל זה הוא בכמות ואיכות כי י' מי שזכס להתקרב להקדוש' העניו' עס כל מדותיו ויש שלא נתקרב כ"א בקלת מהס ואפי' מי שנתקרב בכל המדות יש אחד שנתקרב בהשג רבה בהודכות המדות ביותר ויש שאיני בהודכות כ"כ וכפי כל הנ"ל כך נמשך השגת חלקותו ית' עליו וכמו כן בשמעת תפלתו לכל אחד ואחד כפי בחינתו כנ"ל: (שם בחידושי מסכת רי"ס): (ריב) הסוד' נק' תורת הסוד שהוא מדת אהבה ולכן עיקר עבודה של עסק הסוד' וקיום המליות הוא מאהב' מפני שהב' הוא ממש הסוד עם תר"ו מליותיה אך עיקר השלימות הוא להעלות כל אהבות הנפולות ג"כ אל הקדוש' וכשתעורר בו אהבה חילוניית ירא' להעלותה ולכולל' בשירש' בקדוש' לאהוב את הצורה ית' וסודותו ומנותיו וכו' וכשישראל עובדין להשי"ת בשכל זה להעלות כל המדות הנפולות ולהביאם אל שרשי הסוד' ע"י נהרוב גדול הסוד' ואם ח"ו אינו כן אז אדרבא נתקטן גדול הסוד' וכו' ולא גוזרין ח"ו האותם עכו"ם שלא יעסקו בתור' ושלא לקיים המלות ע"י שלא היו מעלין כל מדריגות הסוד' מן החילוניות וכו'. וע"ש עוד שלימוד הסוד' ותפלי בליה מסוגל לזה להפליט אהבות הנפולות לשרשן ולקשרן אל הסוד' שהוא תורת חסד וכו' (שם): (ריג) העיקר הוא המעש' שהוא בחי' כלי שיומשך הרעם שממשיך מעקר המכמה בחי' יוד לתוכ' כי אם אינו בעל עובד' לקיים במעש' הסוד' שלמד והשיג לוי אין מקום להמשכת הרעם לימשך בתוכו ולהסתמלמט בו ואפי' אם למד מרבו המעש' והתפשטות הנקוד' בחי' דעת מכל מקום אם אינו מביאו ליד מעשה סוף שיחזור ההמשכ' במקורו בסתימות מאחר שאין לו כלי להמשיך שם ע"כ העיקר הוא כעובד' שהיא הכלי להסוד' וכפי הכלי ושיעור' כך נמשך בתוכ' הדעת כי כל מה שהעבודות נוספין אלנו נוסף חללו הסמשכה ע"י הדעת כפי שיעור העובדות וכו' ע"י פנים (שם בחידושי מסכת יומא): (ריד) אין הסוד' מתקיימת אלא במי שממית עיניו עליה כי עיקר העבוד' בשם הסוד' והמלות ריך שלא יבא בזה שום ד' פניה להנחת עלמו ח"ו כי אפי' העובד לשם שבר עוה"ב נק' ג"כ עדיין עובר ח"ע כי אדרבא הוא מתאו' לשכר יותר גדול כמארז"ל יפה קורת רוח אחת בעוה"ב מכל חיי עוה"ז

דרך יראה ועבודת ה' חסידים

עוה"ז וא"כ סוה ג"כ ע"מ לקבל פרס רק העיקר הוא בקיום הסוד והמלוות לעשות נחת רוח לבורא ית' בלי שום תקוות שבר כלל בזכרו כי בהעדר שפעת חיותו ית' השופע בקרב האדם היה בשאר כאבן דומם והשי"ת משר' ומשכין הסויות בקרב האדם ובזולתי כוונתו הוא שאותו החלק הסובך בחוק האדם יודע וישבת תמיד לשמו הגדול ית' ומה יתפאר האדם לו יקרה לשום שבר דווקא . כי מלך האדם עצמו לא הי' בו שום כח לעצובו כ"ח החלק אלוהי הסובך בקרבו וגשפע ממעלה וגמלה כי הכל עלו ית' וכל זה כשאנו מפריד אותו החלק משרשו כגודע רק שככ דבר וכל עת ידבק א"ע לשרשו עם הסויות השרוי בתוכו ואינו נפרד בשום אופן שידמן לו אפי' בעסק מו"מ ואכיל ושאר דברים כיוצא בהם . כי בכל הדברים שבעולם יש תור' כי הכל נבראו בדבר ה' וכו' שהם כלל כ"ב אלויות התור' ובזולתי כח הפועל נכפועל וגמלה שככל דבר יש תורה ואוריותה וקוב"ה הד כי שפעת אורו ית' ממנו שופע בכ"ב אלויות התור' וגמלה מוכן איך שמלה כה"כ ולית אתר פנוי מניה בכל דבר קטן וגדול אפי' באריות . רק שכן נפלו בשביר' וזריכו ישראל לחזור ולבנותה ולהעלות הנילוות שכל דבר שנפלו בשבירה למעל' לא"ס ב"ה וכו' ויראה להמליך את הבורא ית' על כל דבר שבעולם שלכך אסור ליהנות מעוה"ז בלא ברכ' וכן בשעת מו"מ ובפרט עם העכו"ס יכוון כי האדם הישראלי הוא קומה שלימ' בללם אלקים והוא בחי' קומת התור' כ"ס זאת התור' אדם וכו' ותיכף כשנא הדבר ליד ישראל שיש לו דעת זה וכו' אזי תיכף יש עליי' לדבר הסוה מאחר שהוא מקושר עם כל חיותו בחי' הסוים ואינו נפרד מהבורא ית' ע"כ כשנא הדבר לידו יש לו עלייה וניהוסף גבול הקדושה וכו' וכל זה כשהוא בלחמת עפי' התור' . משא"כ כשהוא בלא לחמת ח"ו אזי מוסר האדם ופסילו בקליפות ולכיבו' זו העכו"ס הם נוחלי העוה"ז אף שעיקר כל הבריאה הינה בשביל ישראל וכו' אך ע"י שאין מתכננין עפי' האמת כנ"ל וע"י השקרים מפרידים העולם ומלווה מהשי"ת ומגבול הקדושה ופועל העולם ומנווה ללד הקליפות ח"ו . לכך כל העוה"ז הוא בעוונותינו הרבים להם וכל שיתוסף האמת בעולם יוסף גבול הקדושה להחשפע בכל הנבראים ומיחד ומקרב כל ענייני העולם וכו' אל השי"ת וגמלה שמו שלם וכשאו שלם וכו' והכלל שכל הדברים שהאדם עוסק בהם לא יכוון להנחת עלמו כלל רק לעשות נחת רוח לבוראו ית' (עין פנים עם בחידושי מסכת אבות) : (רעו) יראת העונש כשחלשל ויורד מיראת הרוממות והוא שורשה ויראת העונש הוא בחי' כיסוי והעלם ליראת הרוממות העקריית הגנוזה וכשמביין האדם ושב מירא' זו ליראה העיקריית שהיא בחי' חסד ורחמים וכו' אז נמתקו ונתבטלו הדינים מכל וכל (שם בהשקפות) : (רעו) במקום גילה שם תהא רעדה כשרוא' במחשבתו גדולת הבורא ית' איך שכל העולמות וכל המלאכים והיכלות מספרים תהלהו וכולם מלאים חיל גלויה ורעדה וכו' אז מגיע אליו המטה גדול' שזוכה לעבוד את אלקי האלקים וכו' אבל כל תהא רעדה ג"כ כשמזכיר א"ע לפני מי הוא עובד לפני מי הוא מדבר ולפני מי הוא יושב ואז דיבורו ומפלתו בלוימה ויראה ויבוסה גדולה וכן כשהשי"ת נותן לאדם טובה יחשוב ברעוה כיון שמלך גדול כביכוד מסתכל בו ועושה עמו מוכות יש לו ללבוש רעדה ובושה גדול' להכבייש במעשיו ולתקן אותם וכו' וזה ג"כ בחי' במקום גילה שם תהא רעדה וכו' וזריך האדם שירגיל עלמו במדה זו לידע בלחמת שכך מה שהשי"ת נותן לו הוא רק ברוב רחמיו וחסדיו ולא לפי מעשיו וכו' ועי"ז מדבק א"ע במדה האין-הבעוה ויהי' מרכב' להעולמות עליונים וכו' . (קדושה לוי פי' בראשית) . (ריו) בכל יום יום מגיע לאדם התעוררות מלת הבורא ית' כמארז"ל בכל יום יום צת קול יוללת וכו' והשת ררות זה הוא רק על רגע אתה ואח"כ הולך לו והוא צמוד מטי ולא מטי וזריך האדם בשעה שמגיע אליו ההתעוררות לחתו זה ולדבק בה בכל כחו דהיינו לעשות תומי' איזה מליה היינו לזקק לו תור' ובוה מתקשר בה וכמו שהיה בעת שכל אליו התעוררות זה יתגב ככה אפי' כשהוא בין אנשים שלא ישיח שיחה בטלה וכו' אעפי' שהוא עכשיו בחושך ואין לו התעוררות היראה וכו' ואז כשישפעה כך אה"כ בל לו עוד הפעם זה ההתעוררות והירא' עם יותר רוממות ושבו אינה הולכת ממנו ומורה לו את הדרך הטוב וכו' נמלה התעוררות הירא' מגיע לאדם מהבורא ית' מהמת רוב הסוד והכנתו לישראל והאדם מעלמו זריך להכין לזה ולפרוץ כל הגדרים והמסכים המונעים אותו ח"ו לדבק בעתהוה הירא' אשר מגיע אליו בכל יום וכו' וכיון שמקשר ומדבק עלמו ביראת ה' ופרוץ כל הגדרים והמסכים אז זורה עליו יראת הבורא ית' ומור' לו הדרך הטוב כנ"ל (שם) (ריה) מאויבי תחמני מלוותיך ר"ל מן תויבי שהוא הילכ"ר שמתפ' אותי לתאוות גשמיות מזה בעלמו תחמני מלוותיך להיות לבי צוער ביותר לעבודה הבורא ית' וזה כי לעולם הוא לי כי תאוות גשמי הוא דבר כלה ונפסד לא כן עבודה הבורא ית' שעי"ז מדבק עלמו בבורא ית' שהוא חי וקיים

דרך יראה ועבודת ה' חסידים ממ

וקיים לעולם ועם אלל הבורא ית' יש כל התענוגים כי הוא מקור כל הנבראים והוא עיקר תכלית כל הנבראים לעבוד את הבורא ית' ולעשות לו תענוג כביכול כי כל מה שברא הקב"ה לא ברוא אלא לכבודו וכו' (פ' נח) (רע) שמעתי ממורי הדיק מוה' רוב בער וכו' ותענית דבריו כי ליראת הבורא א"ל לבא רק אחר יגיעות ועמלו בתור' ותפלה ומליות ומעש"ס ותעבת הבורא ית' א"ל להשיג בתמליות מעשיו כי אהב' בלתי אפשר רק כשרואם בעין שלנו מה שאוהב ולזה לרד' החגלות חלקיות ית' שהשי"ת כביכול מאיר עליו שיאיר שלנו בהעבת הבורא ית' ויאסב לה' (פ' לך לך) אברהם אבינו ע"ה הנביא השי"ת לך ואתרדך וכו' וילך אברהם כאלה ריבר אליו ה' שהלך רק לקיים ליווי השי"ת ולא חשב כלל למען העובד שישגי עי"ו וזה ה' עיקר הנסיון שלו (שס): (רד) אברהם אבינו ע"ה היה עכו"ן בכל עבודתו את ה' ובקיום מצותיו ית' לעשותם בשם כל ישראל כי כל ישראל היו כלילים במחשבתו וזמנתו של אברהם כי הבן הוא גנוז בכת האב וכו' וע"כ כשעשה מצוה עשה עם כל הכחות שלו ועם כל הענפים העתידים להתפשט ממנו ורגיע מזה שני עובדות נבנו א' כיון שהוא קיים כל המלות אפי' מלות דרבנן וערובי תשבילין כמארז"ל א"כ כשעשה בשם כל ישראל היה עבודה דרבים אשר כ"א מישראל קיים כל התר"ג מלות בכה. ועוד כי עי"ו עשה דרך סגולה לבניו ולורעו אחריו שהיו יכולים להשיג שכליות המלות ולקיים אותם מחמת שכבר קיימו אותם פגם אחת בכה בליותה עם אברהם אשר עי"ו בקל יכול כ"א מישראל להוליא הדבר מכה אל הפועל ולקיים המלות בפועל ממש כיון שהשער פתוח מיתות אברהם וזשארז"ל לעולם יאמר אדם מתי יגיעו מעשיו למעשי אברהם ילחק ויעקב וכו' (עין פנים פ' וירא): (רכה) כל מה שאדם עושה מצוה א' לומר תורה לרד' שיהיה כוונתו בלתי לה' לברך לעשות צמת רוח ליוורו ית' אומנם אחר המעשה לא יעלה בלבו (שס) לך התפארות) חלילה שכבר עשה רגין הבורא ית' שאם יחשוב כך ודאי אין מעשיו לריו"ן כלל ולא קרב עדיין אפי' אל פתח העבודה שאם היה באמת עשה איזה נחת רוח להבורא ית' היה מכיר בשפיותו ביותר שעדיין לא התחיל לעבודו ית' מחמת יראת הבורא שהיה טפל עליו כמשל מי שזכה לבא אל פלטין המלך כל מה שבה להיכל יותר פנימי רואה יותר גדולת המלך וכו' כך מה שאדם עושה יותר המלוה גדולתו ורחימו וזכוכם להיכל המלך יותר פנימי רואה שם גדולת המלך מלכו של עולם ורוממותו ית' ביותר עד שידע שעדיין לא התחיל כלל בעבודתו ית' וכו' (שס):

(רכב) הדיקים העובדים ה' באמת משיגים תענוג עוה"ב אפי' בזה העולם ואעפ"כ אינם עובדים את ה' מחמת תענוג עוה"ב רק שעובדים את ה' למעל' מן עוה"ב וכו' (פ' חיי שרה): (רכג) האדם בתחלת עבודתו מתלכד לבו בחושבו ששל ידו מתנהגים כל העולמות אס הוא עובד ה' מתעלים אל ידו כל העולמות העליונים ובוה לבו סולך וחוק בעבודתו ית' וזה בחי' ויתלו וכו' סולם וכו' מלאכי אלקים עולות ויורדים בו ואח"כ כשכבר חוק בעבודתו אז אין חושב כלל רק להשי"ת והשי"ת יתענג בו שהוא יהי' מרוב' (לכ"כ) שזה בחי' והנה ה' נכב עליו וכו' (פ' וירא): (רכד) האדם לרד' ועבוד את הבורא ית' לא בשביל שום קבלת שכר כלל וימסור עצמו הן חלקו בעוה"ז והן חלקו בעוה"ב בכדי שיגש' רגון הבורא ית' כמו שמלינו ברחל שעשת' המלוה ומסרה הסימנים ללאה אעפ"י שהי' יראה שחשישא יעקב את לאה תפול היא בגורלו של עשו ותאבד חלק לעוה"ב ח"ו אעפ"כ מסרה הסימנים בכדי לעשות רגון הבורא ית' והנה רז"ל אמרו שלא לשמש ע"מ לקבל פרס וכו' ובאמת הלא ידוע צבירור שבדלתי הפכ"ה ישלם שכרו הסוב לעושי רגונו ית' אך שהקב"ה לעובד עמו ישראל בזה שהאדם עושי' הזנו' הקב"ה משכר מלבו שיש שכר על המלו' בכדי שיעשה המלוה שלא ע"מ לקבל פרס וז"ש מה רב עונך אשר לפנת ליראך וכו' היינו שום מרוב עובו ית' להטיב לביראיו אשר לפנת ליראך שבשעת עשיית המלוה לפנת והשכחת מלכס השכר של המלוה וכו' (שס). (רכה) השראת קדושת המלוה לריכ' שהי' לה בית שתמלא מקום לשרות בו והי'ת הוא מה שאדם מכין עצמו ולבו מכוון אל הבורא ית' לעשות איהו מצוה קודם שעשא' באלו הכיסופין וההתלהבות והכנת המחשב' עושה בית להשראת הקדושה של המלוה וזהו שאמר רוד כספסה ונס כלתה נפשי לתלרות ה' היינו שהכיסופין וכלות הכפש שלו נעשה לבית וחלר לה' לבי וצברי ירגנו אל אל חי היינו שבה לשרות בו מאחר שעשיתי לו תלרות עיי' הכיסופין שלי והנה יש עוד בהכיסופין הנ"ל מעל' יתרה כי במעשה אינו רק מה שאדם' דרך משל כשמניח ספילין אין בידו אלא מלואת תפילין אבל הכיסופין והתלהבות שיש לו אל המלו' כדי לעשות נחת רוח להבורא ית' הוא כולל כל המליות ומעלה עליו כאלו עשין לכל המלות וכו' וז"ש כל המלוה אשר חכני מאך היום היינו אפי' מלואת שאין נוהגין בזמן הזה אהם יכול לקיים באופן ששארנון לעשות

דרך יראה ועבורת ה' חסידים

למטות מלשין ואביו שמר את הדבר שחבא יושב ומלפס ומשתוקק אל המנוי מתי תבא לי' ואקיימנה
 ח"ש שבטתי ואקיימנה לשמור משפט לדקדך וכו' (שם) : (רכו) פעמים הוצ"ר מסת את האדם
 למבירה ח"ו ולעין האדם מראה שהוא מלזה ועל זה ביקש יעקב הלילני מיד אחי מיד עשו שבאמת
 הוא שטן ויל"ר בז"י עשו ונראה כאחי ח"ו כנ"ל (פ וישלח) (רכו) יש אדם שמוכר את
 הש"ית בעבור שיפיע עליו כל המצוות כשיעבוד אותו וזה נק' בחי' פנים בלחור כי הבורא ית'
 פ"ה אנו פנים כביכול והוא מוכר בשביל עלמו בכדי לקבל טובה מאתו ית' וזה בחי' שאלה לעמה
 יש שהרס עובד את הבורא ית' בגין דליכו רב ושליע ולחן כוונתו כלל על קבלת הטובה ובחי' זאת
 הוא בחי' פנים בפנים כי הוא עובד את הבורא ית' בגין דליכו רב ושליע והבורא ית' כביכול פונה
 אליו פנים בפנים וכו' (שם) : (רכה) כפי המעשים טובים שנעשים למטה כמו כ, מישיבן השפט
 מלמעלה למטה וכמו ששמעתי מהב"ש"ט ה' ללך כי כמו שכפי חנועת האדם בן מתטועה כלל כן
 כביכול הקב"ה כפי מעשים של האדם התחתון כמו כן עושה עמו כביכול דהיינו אם מתחנך עם
 מצויו במדת הכבוד כן מתחנך עמו הש"ית כביכול (פ' מלך ועיין פ' בשלח מונח ג"כ עיין זה וכבר
 שכן הוא גם במדרש וכו' ומוצא עיני זה עוד בכמה מקומות) : (רכט) כשנכד ערשה מלוות
 ומתפגג בכחות גדולים וכו' יכול וכיות שמעט מעט יוסר ממליו הומרייתו ולא שורה עליו רוח
 הנאלל מאתו ית' וזה האור ה"ה כמו ראיית לביו שהוא הקב"ה בעלמו כביכול והלדיק האמת מרוב
 נדקתו בודאי שורה עלי אור לה ומלמלה וזהו חלק אלוק ממטל ואז גורם בכל מעשיו ותענוגיו
 להיות מרכבה נשכנה וכו' (עיין פ' יוגט) : (רל) יש שני מיני עבודת ה' א' שיקר בעלמו רמיזה
 דהכמתה : ב' שרואה בכל יום יום גדולת הבורא ית' ואיך שכל המלאכים והאופנים והצורות וכו'
 שאלים איש מקום כבודו וכולם עושים בלתימה וביראה ר"ל הוגס ותלפ"י שהוא מלך גדול ונורא
 ונגדונו מין רקר ולו דומי' סבלה וכו' תלפ"י יקר בעיניו דיבורים של עמו ישראל אפי' ממר
 שהוא ח"ו דליותו יתרתונה תלפ"י ממנו מזה הענוג להבורא ית' וכל זה מוגדל עובד וחסדו ית'
 ומגדל להבנתו בנו עד שקרא אופנו אחים וריעים ונתן לי רשות לומר ברוך אתה ולדבר עמו
 לעוכה כביכול תלפ"י דלית מהשנה תפ"ס"ה ביה כלל וכו' וכשהרס מעמיק להכחזון בכל יזאת עי"ז
 מתחיל עלמו לעבודתו ית' ומחמת התלככות הגדול רולה חמיר להתלככ לעבודתו ית' נכדי שיבא
 מחמת השגחה הריא וכשמרגיש בהענוג הכוח יז רולה חמיר להתלככ לעבודתו ית' נכדי שיבא
 לו עוד בהענוג הכוח ושיקר כונתו מחמת ההענוג ותלפ"י גם בעצירה כזו גרס שפע רב לכל
 העולמות ולכל הנפשות והרוחות הקדושות ולעולם התחתון יש עוד סדר העבודה אשר למעלה מזו
 דהיינו שיקר כונתו הוא רק בשביל שיגיע תענוג להבורא ית' כביכול לפי שגורם שיתגדל ויתקדש
 שמו הגדול לעלם ולעלמי לעלמייתו וזו העבודה הגדולה וגורם ג"כ שפע רב לכל העולמות וההפרש
 שבין שני העבודות הנ"ל הוא עבודה האמת היא מעילול לתתה שעובד את ה' מחמת שמקבל
 תענוג מן עבודת ה' והעבודה השניה שהוא כדי שיעבור את ה' מחמת שמקבל
 והורדת השפע בזה מעלמה ומעילול והוא עיקר כונתו רק בכדי לגרום תענוג להבורא ית' וזה
 מרומנו נדבר ר"ל שאמרנו כל הכורע כורע בצדך וזוקף צנח וכו' (עיין פנים פ' יוחי) .
 (רכג) הסתכלות בהבורא ית' כביכול הוא עיקר התענוג והתענוג תמיד אינו תענוג כל כך מחמת
 שכבר רוח רביל בזה ומוזה נמשך מה שלפעמים רקב"ה מלמלם את צהירתי ומכסה ומתעלם
 כביכול מהנדיקים העובדים אותו בכדי שלא יהיה תענוג תמיד ואל"כ מחסוקים ועולות עי"ז למדריגה
 גדולה ביותר וכו' (שם) : (רלג) כהדיק העובד את ה' לדרך שידע בכל יום ויגדל פסע כשביא איזה
 השנה שיש עוד מדריגה למעלה מזה שאינו משיב אוחה עדיין וכשיבא גם להשנה זו ידע שיש עוד
 השנה בפניו ונפנים ודבר זה אין לו סוף שכל מה שמשיג ידע שעדיין אינו בשלימות ויש עוד
 מדריגות שדרך להשיג ואינו משיב אוחה וחסר לו עדיין וזה הוא המוצרר בעבודת ה' בשירוע תמיד
 שחיוני בשלימות ומתאוה ומשתוקק נעלות במדריגה למעלה מזו ושמעתי ג"כ צנח הדיק מו' יחיאל
 מיכל ג"כ שפירש הפסוק אחת שאלתי מאת ה' למה אבקש וכו' היינו שאלע תמיד שיש מדריגה
 למעלה מזו ובזה מעל נבזה ואבקש תמיד לחזות במוטס ה' ולהשיג גם מדריגה זו ואל"כ כשאשיב
 גם את זו אבקש עוד שאין נזה סוף עכ"ד . וזוה ר"דקים מוספיים והולכים תמיד בעבודת הש"ית
 יש לפרש שזהו שאמר דוד פתחו לי שערי צדק וכו' זה רשער לה' וכו' היינו שמי שידוע תמיד
 שעדיין אינו משיב אוחה ועוד הש"ית בשלימות שיש עדיין השנה למעלה מזו עד ח"ש כנ"ל ואבקש
 בכל פעם פתחו לי וכו' שיבא ג"כ להשנה זו וכן בכל פעם זהו השער לה' ר"דקים יבא לו כי זהו
 דרך הדיקים האמתים שכל מה שמוכרים את הש"ית וכל השנה שמשיגים וידעין שעדיין לריבין להשיג
 גם שלמעלה מזו וי"ב שזה בחי' אפי' אשר אפי' היינו שמהם אין הסגנון בשלימות עדיין רק שעתיד
 להיות

דרך יראה ועבודת ה' חסידים נ

להיות ועמיד להשיג וכשיגיע גם השגה זו ידע עוד יותר שאין השגתו בשלימות ויבטח בהשי"ת שעתיד להשיג גם השגה זו וזהו אשר אק"י שאין לדבר סוף שזכך פנים שמשיגים יודעים שיש עוד השגה למעלה מזו עד א"ס וזהו דרך הגדויקים להשי"ת וכו' (עיי' פנים פ' שמות) : (רלב) [הבעט"ט ז"ל אמר והוא ייבגנו על מות משל לבא המלמד לבנו הקטן לילך וכשהולך הקטן מרים או שלטה פסיעות לקראת אביו מרחיק אביו א"ע ממנו כרי שילך יחד ואח"כ כשהולך יחד מרחיק אביו א"ע עוד כדי שילך עוד יותר וע"י זה נקרא השי"ת אל מפתחו וכו' וזהו והיא ייבגנו עלמות היינו שזה שרשי"ת מפתחו שנקי הוא . הוא כרי שיבגנו עלמות כהדין עולמיית כדי שיתקרב זכ"פ יותר וכו' (סס) : (רלד) כל מה שאדם מקדש ומטהר עצמו יותר ועובד ה' יותר יודע יותר שערדין לא החסיל כלל לעבדו כי אדם שסודר שהוא עובד ה' זה סימן שאינו עובד אותו כלל כי אם היה עובד אותו היה יודע שהוא רחוק מהשי"ת מאד וכו' (סס) : (רלה) רשי"ת למעלה מן הכל למעלה מן האותיות וכו' ולית מחשבה חפיקא ביה כלל ומי שרואה לזכות ולבא להשיג אורו ית' א"א כ"א ע"י עבודת חזורה וחפלה וזדקה שהם צה"י אלויות ועי"ז יכול לבא להשיג אורו ית' שהוא למעלה מן האלויות כי מי שפורש עצמו מכל חלואות עוה"ז ואינו עושה שום עבודה ומצלה ימיו בהצד זה צה"י קץ הי"מים ספי"א כי לריך לקדש עצמו ולפרוש עצמו מכל חלואות עוה"ז ולעבוד את ה' בעבודות חזורה וחפלה וזדקה כח"ל וז"ש קדושים תהיו היינו לקדש עצמו ולפרוש עצמו מכל חלואות עוה"ז וארו"ל יכול כמוני היינו כמו שאני מרום ונשא על כל האלויות תרוו אתם ג"כ להיות קדושים בלי אלויות דהיינו כל"א עבודות חלואות לומר כי קדוש אני ה' וכו' כי אחס לריכין הקח לעבודות חזרה וחפלה וזדקה שהם צה"י חלויות ודייקא עי"ז יכולין לבא להשיג אורו למעלה מן האלויות וכו' (סס) .

(רלו) הרמב"ן פירש על פסוק אם תעירו ואם תעודרו וכו' כשמגיע אל האדם אהבת העבודה או ירחמו ית' אזי תיבך יעשה מצוה ואזי צוה מביא אהבת וירחת העבודה בלמאנא כי כל זמן שלא עשה מצוה יש לו מלחמות אבל כשעשה עם זו האהבה והיראה מצוה אזי מביא בלימאנא ויטל ממנו כל המלחמות והמלוא שטושה היו כמו כלי שתינת בו זה ההזעזעות שמגיע לו מלמעלה וכו' (פ' יתרו) :

(רלז) הכלל כי לריך האדם לקיים מצוה ר' לגדי תמיד . ורנה א"א לאדם לרצק מהשגתו הימיר לה' רק הכלל הוא כשארם עובד כדי לעשות נחת רוח ותענוג להבורא ית' אז זה התענוג בעצמו שעורר אותו לרצק מהשגתו העבודה ית' (סס) : (רלח) יש מי שעובד השי"ת בנין דליה רב ושליש וכו' והינו משים אל לבו הטובות והמקרים מה שהשי"ת משפיע עליו כי כל הטובות וכל התענוגים כל"א נחשבו נגד תענוג עבודת הבורא ית' שהוא עובד למלך גדול ואדיר כזה וכו' וזה נק' מוסין גדלות שעובד להשי"ת בגדלות השכל ויש מי שעובד לרשי"ת מחמת שמשפיע עליו חסדים ושפע רב וזה נק' מוסין דקטנות שעובד להשי"ת בעקנות השכל וכו' ומי שזוכה לעבוד את השי"ת במוסין גדלות אוי אין לו שום מורה ופחד מכל המאורעות הנאלות עליו כי לבו נכון ונפשו שבורה לא יגיע לו שום נזק וכו' עיין פנים וכל רעולמות מחשבתים על ידו וממשיך השפע לכל העולמות וכשהקב"ה גוזר ביוזרה יש בידו כח לבטלו ולרמתיק הדיכין ולהפך מורה לרצה וכו' (סס) : (רלט) יש שעובד להשי"ת בשביל עוה"ז זה נק' שלא לשמה ויש שעובד להשי"ת לשמר היינו שלא לשם טובתו רק לשמח את הבורא ולעשותו ונחת רוח ומי שהוא חכם יכול לעבוד להבורא ית' בשביל עוה"ז ג"כ ותהיה העבודה לשמה היינו שנוגתו צוה שרואה עוה"ז כדרי שגם מזה יהיה נחת רוח ושענה כביכול לאבינו שבשמים כי להפוך ח"ו אינו יכול לבטל כביכול רצו בנו אהבו וזשאר"ל שמחוך שלא לשמה צ"ל לשמה היינו שרואה כל הטובות בשביל נחת רוח להבורא ית' צוה ומלא שמן השלח לשמה נעשה ג"כ לשמה כח"ל (סס) : (רמ) כשהקב"ה יפרע מעון הוא מחסר העון עי"ז שמשפיע ממנו וז"ש פוקד עון וכו' פוקד נסון חסרון שנעשה העון מחוסר מש"א"כ כשמשלים שר טוב עובר מצוה אינו מחסר המצוה חרבה נעשה המצוה יותר גדולה כי השי"ת מתענג צוה שמשפיע שפע ומלא מה שגם שמשפיע נעשה המצוה יותר גדולה וז"ש עושה חסד אדרבה בשילום שר נעשה החסד יותר גדול (סס) : (רמא) כשארם רואה לידע אם השי"ת יש לו תענוג מעבודתו הבחינה היא על זה אם האדם רואה שזכו בוהר כאש ומתלהב תמיד לעבוד אותו ית' ויש לו חשק ורצון בעבודת הבורא ית' אז בודאי מוכס שהשי"ת יש לו תענוג מעבודתו ולכן מטייעין לו מן השמים ושלחין לו מחשבות קדושות לחוך לבו וכו' (פ' משפטים) :

(רמב) אין תענוג בהתקשרות רק לקשר א"ע במדת היראה כי יסוד רבוק במלכות (פ' תדומיה) :

(רמג) חסד הרואה בתענוגים גמול חסד לו תמיד כי אם יש לו תענוג זה חסד לו תענוג אחר כבוד וכיוצא מש"א"כ בעבודת הבורא מי שעובד אורו ית' הו הוא שלם בכל כי דרשי ה' לא יחסרו כל טוב כי הא"ס צ"ה שגם בכל מיני שגימות והאדם הדבוק בו אינו חסר לו ג"כ שום דבר (פ' תורה) :

(רמד) כשארם עושה עובדה ואח"כ רואה לייבא אל העובדה הוא טוב אזי יראה בדעתו אם השכל שלד

עולה

דרך יראה ועבודת ה' תמידים

עולה למעלה אף העובדא הוא טוב צודאי כי ארז עשיית התורה השכל עולה למעלה (דמס לזירוס) :
(רמב) אעפ"י שסם האדם עובד את ה' ע"מ לקבל פרס הוא ג"כ צמי' עבדות רק שהוא צמי' שמאל
צמי' בשמאלה עושר וכבוד אך אין זה עיקר העבודה ועיקר העבודה לרץ להיות שלא יראה האדם
העובד שום דבר ולא יבקש רק את שמי' ית' וזה גופא יהיה שכרו מה שעובד את ה' וז"ש אין ערוך
לך וכו' בעוה"ז ואין זולתך מלכינו לחיי העולם הבא ר"ל לא מבעיא שאינו רואה בשום תענוג עוה"ז
צשכיל עבודתו רק אפי' בעוה"ז עולם הנשמות גם שם יש שמבקשים תעניג רוחני ויש לדיקים שאינם
מבקשים אפי' שם בעולם האמת וזאת השגת אמתה חלקותו ית' וז"ש ואין זולתך לחיי עוה"ז אפי' שם
אין רגוני זולת אמתה חלקותך אפס כנתך גואלניו לימות התשית וכו' לחשיית התשית כי לימות התשית
אזדקך השירר ויתרבה חור ההסגה וישיבו בני אדם מדריגות גדולות ומכב"כ למה שישינו לחשיית
המתים וגו' או אין מבוקשתי בכל אלו התענוגים רק זולת עבודתך להיות עובד לעמו ית' בני קווי
לחושלת עמו (פ' כי תשא) (רמב) יש אדם שעובד את הש"ת ממדת שיוע שבדוראי ישיפע עניו
כל הטובות כשיעבור אותו באמת ויש אדם שעובד בלי שום טעם רק ממדת שיוע שבדוראי ית' ברת
אותו וברא כל הנמצאים ועי"ן הוא עובדו באמת וזה צמי' אדם ובהמה חושית ה' היינו שהוא אדם
וחשים עלמו כבהמה שצו"ר את הבורא ית' בני שום טעם וכונה על הטוב שישיפע עליו חושית ה'
דכשארם עיבד ממדת טעם שיוע שבדוראי ית' ישיפע עליו כל הטובות אז הוא צמי' נוקבא צמי'
מקבל וכשארם עובד בלי שם טעם כג"ל אז אינו צמי' זו וזהו אם לא תרשי לך היפס צמי' ר"ל
אם לא תראה לידע הטעם מהעבודות ואז לא תהי' צמי' נוקבא צמי' מקבל צמי' לך בעקבי האין
היינו שהי' צמי' אדם ובהמה חושית ה' כג"ל (פ' שניני בדרושי שיר השירים) (רמב) מאת ה'
היתה זאת וכו' שמעתי ממור' מזה דוב בער כי מלת זאת מרמז על צמי' נוקבא. והנה עיקר עבודת
האדם לרץ להיות רק צשכיל שיגיע להבורא ית' תענוג מזה שזה צמי' ישראל מפרנסין לאביהם שבשמים
כי התענוג שמקבל מהמעש"ט שלנו נק' פרנסתו כביכול ואז נק' כביכול הבורא ית' צמי' מקבל וזהו
מאת ה' יהיה זאת רבינו שהקב"ה כביכול יהי' צמי' מקבל צמי' נוקבא צמי' ז"ת היא נפלאות
בעיניו פירוש הוא באמת פלא מאד בעינינו עכ"ל וע"ש שהאדם בזה אף שהאדם לרץ להשתדל
עוד מאד לעבודתו ית' ורק צשכיל שיגיע מזה תענוג להבורא ית' וכו' (פ' תזריע) : (רמב) מה
דמני עך להכרך לא תעביר לישל שנותן לחבירו הון ועושר רב וחבירו אינו מחזיק לו טובה בעשות
דזונו רק להיפוך ס"ו צודאי יורה אפו בחבירו מאד על דבר זה וכמאמר"ל בירא רשית מייא מניה
לא תשרי ביה קלא מכש"כ הבורא ית' שנותן לאדם כח וגבורה רוח וכשתה וכו' וברא אותי לעבוד
אותו ית' ואם האדם אינו מחזיק לו טובה לעבוד אותו ית' בלב שלם ובנפש חפה הרי הוא עובד עב
מה דעלך סני להכרך לא תצביר כג"ל וז"ש רע מה למעלה ממך היינו ממך בעלמך חלמוד ותדע
אך שאתה לרץ להחזיק טובה להקב"ה שהוא למעלה כביכול ושכינת עזו בנבחי מרומים [פ' מל רע] :
(רמב) יראה הרוממות היא יראה האמתית והיא מדריגת לדיקים ממדת שהדיקים מסתכלים תמיד
באין הנעלם והסכמה באין תמצא ומעלין תמיד על מהשבתן שהבורא ית' הון סוף ואין תכלית וליה
מחשבה פירוש ביה כלל ואיך שכל הנמצאים והשרפים והמיתות והאפי' הק' עד אין שיעור ומספר וכל
העולמות עד אין מספר כולם מתחבילים ומתפחדים מאימתו ואך בריה שפלה וכו' והנה כשבת
הנדיק ליראה זו ומתמיד בה הוא רבוק ברוחניות ומשבר כל האמות הנשמות שהוא חלק אצלו ואמו
שנתנו צו ומדבק בנפש רוח ונשתה חלק הבורא ית' עד שמתפק חומר לזורה ומסתכל תמיד באין הנעלם
זוה היה מדריגת משרע"ה שהיה עניו מכל אדם ר"ל שהיה תמיד רבוק באין הנעלם וממילא היה
צמי' לחין והיה עניו מכל אדם וזאת היראה היא עיקר כל האמית כי כל המצות הם להזכרות היזמר
וכו' כדפי' שיהא לירי יראה זו ולדבק אפי' במדת און וכו' (פ' קדושים) : (רמב) יש מי שירא מידת
הרון ס"ו והיראה של הנדיק הוא ממדת הרחמים שלא יהי' צמי' ח"ו למדה"ר כי עיקר ביראת העיגם
היה להסיר לבדו ואין וכו' ולהשיפע חסרו ורב טוב לבית ישראל ובתורה ועבודה וגמילת חסדים וקיום
המצות ישראל מפרנסין כביכול לאביהם שבשמים ועושיין לו נחת רוח כביכול וכש"ו אין עושיין רגוני של
מקום עי"ן השפע מנעת ושכינת מה היא אומרת קלני מראשי וכו' וזהו עיקר יראה הנדיק שלא יהיה
ח"ו צמי' למדה"ר ולהשיפע חסדים ורחמים ומייל ושלום על כל ישראל כי זהו עיקר תענוג של הבורא
ית' וכו' (סס) : (ירא) כשארם חוסי' ח"ו עושה פנס למעלה ומתן כח לקליפות ח"ו והרפואה לזה
לשרוף החילונים ע"י שמתלהב להבורא ית' והתלהבות שהוא בלא עי' טעם ממדת שחסי' והיה נשכחות
עני' ממלכה ח"כ ביותר לעבודת הבורא ית' ובה שורף כל הקליפות וז"ש ובה כן כי תחל לנות צד
כהן היינו הנשמה כיוצא בזה"ק את אביה היא מחללת שבושה פנס למעלה ומתן כח לחילונים הרפוא'
הוא באש חשרף פירוש ע"י התלהבות דקדושה כג"ל (פ' אצור) : (רמב) הנון מורה על יראה ולכך
הוא

דרך יראה ועבודת ה' חסידים נא

הוא כפיפה ולכך כל התחיות הופכים פניהם כי כ'א צום מנהסתכל על חבירו והכלל הוא כי האדם צריך להיות לטוב ביראת אלקים וכמאזר"ל אבל כשהאדם רוצה להעלות נילאות צריך לבלות היראה וזוה יענה הניצוץ ג"כ לירא את ה' וזהו הרעו שכ רנונין הפוכין צפ' ויהי בנאטע הארון היינו שהגון הופך פניו לבלות היראה כבדי להעלות הניצוץ שזה סוד נסיעת הארון עם ישראל במדבר להעלות נילאות וכו' (פ' בהעלותך) : (רנב) מחויבי תחמני מצוותך וכו' כלומר לומר ליה"ד הנק' חויב אתה המפתח חותי לעשות התאווה ופנימיית התאווה הוא שיהי' לי תענוג הלץ עיקר התענוג הוא בעבודת ה' ומטוב לי ביותר לעבור את ה' והסילוק התענוג מעבודת ה' הוא לעולם ותענוג שקך הוא מדבר הפסד וזה מאויבי הוא היח"ר תחמני מצוותך כי לעולם הוא לי וכו' עיין פנים [פ] שלם כפול לעיל בשניו קמ"א] : (רנד) הכלל כי צריך האדם תמיד להעלות על מחשבתו שהש"ת משנית עליו על כל דרכיו וכל דיבוריו ומחשבותיו והנושיות עושים רושם למעלה ולכך צריך האדם לשמור כל מחשבותיו ותנועותיו ודיבוריו ביראת ה' כיון שכל תנועותיו עושים רושם למעלה וזהו כלל גדול בעבודת הבורא ית' (שס) : (רנא) עבודת ה' הוא בהסתח ב' האקדשה הוא בהסתח כידוע אבל המילוכיות הוא בנילויו והכלל כי בעבודת הבורא צריך האדם להתלבב לב לדבר גשמי אסור להתלבב וי"ש וקרקר (לשון קר) כל בני ש"ת. ש"ת הוא לשון התגלות היינו להסתייגות שהוא גלוי צריך האדם להיות קר ש"ת יהיה כו"ו לזה שום התלבבות (פרשה בלק) : (רנו) כשאדם עושה מצוה ונאמר תורה אזי מגיע לו חיות חדש והחיות הוא היראה שמגיע לאדם מעשיית המצוות והתורה ומיראה זוהי לחכמה כ"ש הן יראת ה' חכמה והחכמה חתי' את בעליה וכו' (פ' ואתחנן) : (רנז) עיקר עבודת האדם שיהיה לו יראת ה' ואחר היראה מגיע לאדם שמחה וזו שמחה נק' השמחה השכינה והזו שומע תורה קדושה מלמעלה וכו' (פ' עקב) : (רנח) משרע"ה נולד בשכר היראה כ"ש ויהי כי יראו המיילדות וכו' וישם לרם בחיים ומשה היה עניו מאד בעיני עצמו ונדמה לו מאחר שהוא נולד בשכר היראה מזה מוכח כי יראה מלאת זיעה הוא והשאר"ל לגבי משה יראה מלאת זועמה הוא היינו כניל (שס) - (רנט) ידוע כי יש שני מיני יראה בחי' יראה עילאה ובחי' יראה תחתה בחי' יראה תחתה הוא בחי' יראת הטא ואין זה בחי' יראת העונש כבד אשר גם פשוטי יראת יש להם יראה זו כי זה לא נקרא יראה טהא . ואמנם יראת טהא הוא למעלה מהמדריגה מיראה זו כי יראת טהא נק' מה שמחירא מפני הטחא מחמת שרוא נגד רעון ה' ואינו רוצה להיות נכרת ונבדל מהש"ת רק הפלג ורצונו להתקרב להש"ת ושורש בחי' יראה זו נובע ממקור התבוננתו והסתכלותו בגדולת הבורא ית' איך שהוא עיקרא ושרא רכל עמתי וכוונת וממלא כל עלמין וכל העולמות ונשמות ומלאכים ושרפים ואופנים וחיות הק' הם כאין וכאפס נגדו וכל קיומם הוא רק מאור וסיות הכשפע להם מהבורא ית' בכל עם ורבע וכו' וכו' . ומנהסתכלות והתבוננות הזה משתקף להיות משתכל על שפלות עצמו ופחיתות ערכו להיות ממארי דמושבנא איך שהוא רסוק מהש"ת וכו' וזו הוא נבזה ומאס בעיניו בחכלית ומזה הפול עליו אימיה ויראה שלא לעבור על רצונו ח"ו וזהו הנקרא יראה תחתה שהוא יראת טהא . אמנם בחי' יראה עילאה היא למעלה ממדריגה זו כי בחי' יראה עילאה הוא בחי' ניטול ממציאות מפני רוממות ה' והדר גאווה ע"י התבוננתו והסתכלותו בעצמות הבורא ית' איך שהוא ח"ש פשוט בחכלית הפשיטות ולית מחשבה תפיסת ביה כלל וכו' והוא השתלשלות העולמות כי איך ערוך לחי' וכו' וע"י המפקד דעמו בהסתכלות זאת בעיין הדק הטיב הוא בל צמח' לצבא צמח' צמח' מה מרגיש עצמותו כלל ולא שייך צעת שהוא לאמור שהוא ממארי דמושבנא להסתכל על שפלות עצמו ופחיתות ערכו כי הוא בחכלית הביטול בהעדר הרגשת עצמותו והוא הנק' בחי' יראה עילאה שהוא ע"ד משל הבא לפני המלך שנופל עליו יראה גדולה מפני עצמות המלך והדר גאונו עד שהוא בטל במציאות וחיו מרגיש עצמותו כלל שלא שייך לומר שצעת שהוא הוא משתכל על שפלות עצמו ופחיתות ערכו כן הוא צעת שהוא בבחי' ניטול ואינו מרגיש עצמותו כלל משא"כ כשאני לפני המלך רק שהוא מבוזין בגדולת המלך אז לפי ערך שמשיג בגדולת המלך ככה משתכל בשפלות עצמותו ופחיתות ערכו ועי"ז הוא ירא לעבור על רעון המלך ומצותיו שהוא בחי' יראה תחתה יראת טהא וזה עיקר ההפך שבין יראה תחתה יראת טהא ובין בחי' יראה עילאה שהוא בחי' ניטול במציאות בחכלית העדר הרגשת עצמותו והוא בחי' מה כ"ש מה שחיו מרגיש עצמותו כלל וכל מה שיוסיף כח שמכמות להעמיק דעתו בהסתכלות זאת ככה יתאסג לו בחי' יראה עילאה לצבא צמח' צמח' מה הכ"ל כ"ש הן יראה ה' הוא חכמה כי שניהם עולים בקנה אחד . ואמנם ח"א לצבא צמח' יראה עילאה הכ"ל עד שמקודם יגיע לבחי' יראה תחתה בחי' יראת טהא הכ"ל שהוא ע"י התבוננות בגדולת הבורא ית' שעי"ז הוא ממארי דמושבנא להסתכל על שפלות עצמו ופחיתות ערכו וזוה בעיניו נמאס והוא בחי' עוזה שהוא טפל בעיניו באמת ועי"ז יכול לצבא ולהגיע למדריגת יראה עילאה בבחי' ניטול במציאות כני"ל

דרך ראה ועבודת ה' תסידים

כ"ל וכו' והוא ע"ד משל ידוע בנרעין המרע בדרך ש"ה לנמוח בדרך עד שיהיה נקב בדרך ויהיה אין והפס ככה א"ל לבט בנתי יראה עילאה הכ"ל עד שיקדים בתי יראה תתאה יראה חטא הכ"ל שהוא בתי ענוה להיות עמים עלמו כשיריים בנתי אין והפס וז"ש עקב עוה יראה ה' וכו' (עין פ"ט סג) : (רס) כשארם אין לו שכל כלל לגורר עלמו לעבודת ה' התעוררות עלמו שזו שולחין לו הורה והתעוררות מלמעלה אעפ"כ לא ישמור עלמו על התעוררות הוה לבד רק יחוק א"ע עכשו ע"פ לעבוד את ה' באתעוררת דלתתא שיהו עיקר תענוגו ית' בנתי ישראל מפרנסין לאביהם שבשמים ולפי רבות התענוג כן ירבה שכרו של אדם וגם כי ע"י שיתעורר א"ע נ"כ במעלת הקדושה מלד מעשיו הסיבים אז יהיה מקום להתעוררות עליון להיות אללו זמן רב וכו' וז"ש כי יקרא וכו' והאם ריבולת וכו' שנת תפלה וכו' למען יעבד וכו' והארכת ימים וכו' (פ כי תאל)

(רסא) השפע הכוזב ית' נקרא דיבור כ"ש בדבר ה' עמים נעשו וכו' וכשיתחלה הם במדריגה עליונה גורמים הדיבור בהקב"ה להשפיע עליהם טובות כי אם ח"ו אינו כן נאמר מי כמוך באלים ודרשין באלמים וכו' וז"ש את ה' האמרת היום היום דייקא היינו כשישראל הם במדריגה עליונה שכל יום ויום יהיו בעיניהם כחדשים וכו' (פ כי תבא) : (רשב) בתחלה בל לאדם היראה ואחר היראה בל התענוג. והתענוג הוא גנוז בהיראה כי אם היה בל התענוג בתחלה לא היה העבודת נחשב כלל כי לא היה עבודת כלל מלד בהחירה רק מחמת תענוג לכן לריך להיות התענוג עמיר וגנוז רק לריך האדם לייגע עלמו ביראת ה' כל הימים ואז"כ תשיג התנוג וכו' והוא זכור ושמיר זכור מרמוז בעבודת והתענוג מרמוז בשמור וכו' (סג) (רסג) מה שפני חרי' ופני נשר שהם עמאים ומחוקקים במרכבה עליונה המירוק הוא כי חרי' מרמוז על הגבורה כי חרי' בנימטריא גבורה ומה שפני חרי' אל הימין הוא כי הלקיים מהפכין מרת הדין לרחמים ומדת הגבורה אעפ"י שלמטה הוא רע כגון כעס ונקמה וכיואל אבל למעלה הוא טוב היינו להעלות אותה לעבודת הכוזב ית' כמארז"ל לעולם ירגיו אדם י"ט על י"ה"ר וכן נשר מרמוז על התפארות ומזה זו למעלה אינה טוב ולמעלה הוא טוב להעלות המדה הזאת עד תפארת שיק יים בנו ישראל אשר בך התפאר ימלא למעלה היא הכל עבודת ה' הן במדת הגבורה הן במדת התפארות ולכן הם למעלה הן במרכבה עליונה (סג בליקוטי) : (רסד) משל לעבד שליוה עליו המלך שלמוד עכסיו מנחמה איך לאחוז הכלי זיין ואיך לעמוד נגד הנלחמים אתו במלחמה מערה לחן והכס בעת שלומדין אותו אין נותנין בו אם שאין לורך אז לאש וכהו זה האיש בל פסח אתה למלחמה ועלל זה הכלי זיין ועמד כך ועשה בו כאשר למדו לאתו ולא נתן בו אם כנתחלה והנלחמים אתו ככשו אותו ושחקו ממנו כן הנמשל הבורא ית' לית מחשבה תפיסא ביה כלל ונתן לנו התורה באש שזורה על גבי אש לבנה כדי שבזה גלחם נגד י"ה"ר ואנו אומרים אשר קדשו במלותיו וכו' כי ע"י הצלות שלנו עושין בהתלכבות גדול בחשק עליהם אנו נדבקים בפנימיות המצוה שהיא אש לבנה ונרחקים מהחומר וכפי גודל ההתלכבות כן הוא התרחקות מהחומר ובל יוסר להשנת הבורא ית' אבל העושה בלי התלכבות רק מלות אנשים מלומדה הוא כמו העבד הכ"ל שאין נותן האש בכלי זיין בעת המלחמה וכו' (סג בליקוטי) מסכת אבות) : (רסה) בכל מקום היראה קודמת להסבה ואמר מורי הק' מוס' דוב בצר שהאדם לריך להסתדל ולהתאמן שיהי יראה ד' על פניו ואז האהבה בל ממילא כי דרכו של איש לחזור אחר אשה (וכמוכא כבר לעיל) ומה שמלינו בברכת ק"ש ויחד לבבנו לאהבה וליראה וכו' היינו למי שכבר זכה ליראה ד' על פניו וזכה אח"כ לאהבה שהי"ת ועלכבה הוא בל אח"כ ליראה יותר פנימית וזה שמוכח בשם הארז"ל למי לאש יסוד וכו' בדחילו ורחימו ורחימו ודחילו וכו' וחסארז"ל בכל מקום היום איך אחר הילולת היימר להבה בל אחר היראה ובקדושים (היינו בלדש שכבר נתקדם לעבודתו ית' וזכה כבר לירא' ועי"ז בל לאהבה) הילולת הולך אחר היום היינו שזוכה ליראה פנימית שהוא בלה אחר שזכה לאהבה כ"ל (סג בליקוטי) :

(רס) בשם הבטע"ע ז"ל שלשה ערי מקלט מרמוז מחשבה דיבור ומעשה שלריך האדם לברוח מפני גואל הדם הוא הס"מ שרולא לבטל אותו מעבודת הבורא ית' ולריך להחזיק עלמו במחשבות קדושות ודיבורים קדושים ומעשים טובים כי אע"פ שאינם זכים וברורים כל כך מכל מקום טוב יותר משב והלל תעשה כי מכל מקום רעותא ומאריה עביר (סג) • (רסז) ירושלים הוא בתי יראה שלם בתי יראה עילאה ירא בושח וזה לעומת זה יש בושח חילוניות ולריך כל איש מישראל ליושר שלל יהיה לו ח"ו בושח זו ולא יתבייש מפני האנלגים כי זה יבטל אותו ממלות ה' ח"ו וז"ש ולא הביישן למד כי מי שיש לו בושח חילוניות ח"ו לא יכול לעשות מלות ה' אמנם יהי' לו בושח מהשי"ת והדר גאווה שהוא בושח קדוש' וזכה שיעלה ויבא למדריגת יראה עילא' שהיא ירא בשת יראה שלם כ"ל

דרך יראה ועבודת ה' חסידים נב

(שס) (רפת) ענין העבודה הוא ע"ד משל כמו מ"מ שצ"ק הכונה הוא בכדי להרויח ולהסתכר כמו כן עבודת האדם צ"ח"ז בתורה ומלות הוא בכדי להסתכר דהיינו להעלות ליטויין שנפלו בשבירה שנתלשבו גדל"מ בדברים גשמיים וע"י עבודת האדם הוא מעלה אותן ומתפכן מתחשבה לנהורא ועליון למעלה למעלה בלחות עליונים וכ"ל ואחר לפי עבודתו כן הוא משתכר ומרויח צדק וחסד עבודת הגדילים אמנם עיקר חכמת עבודת האדם הוא לעבוד בנתיב יראה ענינה במס"ג וביטול במליאות ושאר"ל ולא כל המרבה בפחירה מחכים היינו בלא יהי' עבודתו רק בשביל להסתכר בלבד ע"ל ר"ל רק יהיה עבודתו ביראה עילאה ובמס"ג וביטול במליאות ושלא יהיה עבודתו מורגשת ע"ל רק יהי' בתכלית הביטול והעדר הרגשת עלמותו וז"ל במקום שאין אנשים השתדל להיות איש היינו שיסתכל להיות איש לרק ועובד ה' בנתיב העדר הרגשת עלמותו וישתוף לנשרי שזה בתי' מקום שאין אנשים וכו' (שס) : (רפת) עבודת הכליקים הוא בנתיב ר"ל ושזו ר"ל הוא בתי' כלות נפשם לה' ביראה עילאה בתי' ביטול במליאות ושזו הוא מה שחוזר אל עלמותו היינו מה ששכר נבו בקרבן וידוע שפלות ערכו ומזה נתמרמר לבו וכל מה ששכר לבו בקרבן ביותר בנתיב טוב כן התרבה והתגדל הח"כ בתי' הר"ל להיות כלתה וגם כספה נפשו לעלות לה' בנתיב ביטול במליאות ומתענג בתענוג גדול מנוטע זיו אור והיות ה' השופע עלי' כידוע שמתענג חמידי אינו תענוג וז"ל חבלים נכלו לי בנעימים היינו מה ששכר לבי בקרבי ונופל במרייות הוא בנעימים כי הח"כ מתענג בנעימות ועריבות ידודות יראה ה' בתחוקה נפלאה ביותר כ"ל (שס) - (ער) שמעתי מכבוד אדמו"ר מוכ' רוב צער המגיד זל"ה על פסוק וקווי ה' יחילפו הח כהאדם שמהליך דבר על דבר כן קוי ה' מתייחס את חכם בעבודתה להבירה יתב' בביטול במליאות וע"י נמשך להם מהעבודת ית' השגות חכמות ומוטות וכו' וז"ל עוד שישימות ישראל הם ממקור אחד עם התורה וכל חיותם של הגשמות אינו אלא בקיום התורה והמדות וכמו שאין ריבין נלמוד את האברים הגשמיים לאכילה ושתיה ושאר דברים המוכרחים להם כי זה עיקר קיום חיותם והטבע בעלמם מושך לזה כך מזה הגשמי לא היו לריבין נלמוד לישראל תורה-ומלות כי היו משיגים ומקיימין חותם בעלמם כי זהו עיקר חיותם רק מחמת שהגשמי מלונגשת בגוף והגוף מהשיך ומסתיר על הגשמי לכך ריבין לנתיבת החסיד ונלמוד אותה ומטעם זה האבות שהי' להם התפשטות הגשמיות ולא היה הגוף מסתיר עליהם כלל זכו באמת לקיים כל התורה עד שלא ניתנה ע"ש עוד דברים נפלאים שזה ענין מה שכתבתי תמיד ישראל נעשה ואח"כ אמרו נעשה ונשמע ומה שאנו לומדים בשנויות שהם כסוף זמן מתן תורתנו ובאמת התורה ניתנה בז' בסיון וכו' וענין טענת המלאכים וכו' (שס) ועיין גם בחלק ב' קדושה ראשונה. (ער) מובאר בתקונים בענין שברים תרועה שהם תלישא קטנה ותלישא גדולה היינו כי מתחלה לרך האדם לשבר כל התלות הגשמיות ולהיות מובדל ומופשט מתענוגים החומריים וזה בתי' תלישא קטנה ונתיב שברים היינו לתלוש ולעקור ולשבר א"ע מכל התלות הגשמיות והחומריות ואח"כ יכול לבא לבחי' תלישא גדולה ונתיב תרועה היינו להלוש א"ע מכל עיקר ענין ע"י ולעלות ולהגיע נהיות תמיד ומחוזר ומחוזב בהשי"ת שזה בתי' תרועה שהוא מלשון ריעות והתחזרות וכו' (שס) . (רפת) ידע האדם בעלמו כמה ששון ושמתה גורם בכל העולמות כשהוא עובד ה' כמבואר בזה"ק וכמאר"ל זכה פכריע עלמו וכל העולם לכ"ז וכו' ובעלות דברים האלה על לב האדם כמה יתלהב לב האדם בקרבן שלא יסדר מדיניות ה' אפי רגע אחת שבעבודת ה' גורם שמה בכל העולמות ויותר ויותר כמה מעלות טובות למקום עלינו שהשי"ת שמה בעבודתנו וכו' ונתיב ז' שהשי"ת שמה בעבודתו יכול האדם להשיג מזה שרואה שח"י כשפר מעבודת ה' ועושה ח"י היפוך ר"ל ונתיב יתב' כביכול שהשי"ת מתרעם כ"ש כי עונותיכם רבו למעלי' ראש וכו' א"כ ק"ו בן בנו של ק"ו בעשות אדם ר"ל שהשי"ת שמה כמאר"ל מזה טובה מרובה ממדת פורעניות ואם מתרעם על דבר עבירה ק"ו במדת הטוב שהוא מרובה שהשי"ת שמה ועל ומתענג בעבודת האדם לו ית' וז"ל קרבן לפני ה' כי שמת את תלונותיכם פי' בזה הקריבו מלמדיכם לפני ה' לעבודתו מזה נופא כי שמת את תלונותיכם שידעתם ששומע את תלונותיכם וכו' ואם הוא יתברך שומע תלונות ישראל מכל שכן ששומע השקרבות ודיקיות ישראל לה' ושומע לכל דיבור שילא מ ישראל דדיקות בחור' ותפלה ומדות ישרות ומלות וכיון שמתאמן שהשי"ת מתענג ושם ועל מעבודתו ומכריע את כל העולם לכ"ז ע"י משיחו הטובים מתלהב לב האדם ומקרב עלמו לעבודת ה' (קדושת לו"ח"ב קדושה ראשונה על מאמר ס"ב דבי אחינא) : (רפת) עיקר מה שמביא לאדם לידי יראה שמים הוא כשיהי' תמיד במחשבתו שכל העולם תלוי במעשיו וכמאר"ל חייב כל אדם לומר בשבילי נברא העולם וזהו מכריע את כל העולם לכ"ז וכשעולה זה במחשבתו אזי יתמרמר מאד על הטלוי ויתלכס למלות ה' ולתורתו

(ח)

דרך יראה ועבודת ה' חסידים

ולתורתו כדי שיבא שפע לכל העולמות והנשמות והמלאכים ולעולם התחתון ולא יאבד אפי' רגע אחת לזרז פה"ו כי יאמר מה לי להתנסק בפניי עה"ו אשר בה ריווח והנאה מועטת מועב אחקן מעשי ואעסוק בתור' ובמלות ואז אביא שפע לכל וכו' וז"ש את ה' אלקיך תירא וכן והשבת את כ" אלקיך אלקיך הוא לשון יחיד כלומר שיב' במחשבתו של אדם שעליו לבדו תלויין כל העולמות או צודאי' ישול עליו יראה ואהב' גוונת וכו' (שם קדושה שלמים אמונא עוד בכמה מקומות בדברי ז"ל): (רעד) הגם כי עיקר עבודת איש הישראלי לריך שתיסה בגין דלית רצ ושלטי עקרה ושרשא דכל עלמין אפסי"כ בהתחלת עבודתו א"ל לו עדיין לעבוד בבחי' זו מפאת הגשמיות והחומריות שבו וזרין לעבוד מז את ה' מיראת העונש ומאהבת השכר וממילא כשי"ה עובד להבורא יתברך יוסר הגשמיות ממנו ע"י העבוד' ויסיג ויכיר רוממות אלקותו יתברך ולא יבא למדריגה זו לעבוד אותו ית' בלי מלפא לתשלוט גמול רק בגין דלית רצ ושלטי וכו' עיין פנים (שם בחידושי אגדה על מאמר מ"שירא דסכינא) (ערה) ידוע כי א"ל לאדם להיות עומד תמיד במדריגה עליונה בסוד והחיות ראוה וסוד זה לריך גם יראה תחלה כדי לשרוף בה המחשבות זרות המתזרזין או בשעה שהוטב במדריגה התחתונה וע"ד ששמעתי מהרב הגדול המגיד ז"ל שביאר ע"פ כי אמרתי רק אין יראת אלקים במקום הזה וכו' ולבאוריה הוה ליה למימר אין אהבת אלקים כיון שראת אותו עמוקין בזהבה רעה של נילוף אהבה כך אמר להם בראותי עסקיכם בזהב' של נילוף נראין הדברים שאין לכם אפי' יראה תחלה השורפת את אהבות רעות כי סגולת הירא' תחלה לזרוף את אהבות בראשית): (רעו) שמעתי מהרב המגיד זל"ש שביאר עיין גן עדן המליון וז"ש התחתון כי יש אדם שמתענד ומתענג א"ע עם תורה ותפלה ובחידושי תירא' שלו זה נק' עדן עליון וכו' וכן יש אדם שמתענג א"ע בתענוגים גשמיים ומי שהכרתו חזקה ולבו דביק תמיד ברוממות אלקות לבבו זיבין שרין לגנות את שני בחי' העידוניה האלו לבחתי יגיע לו שום תענוג הנאה לזרך עלמנו וזהו פי' ז"ע עליון היינו שמגנה עידוניה שמקבל ממדריגות עליונים אפי' מתורה ותפלה כוונתו בהם לעשות נחת רוח לילדו ולא לעלמו ח"ו וז"ע התחתון ג"כ ע"ד האמור שיגנה כל מיני עידוניה התחתונים כי אם שיגיע מזה לך הנאה להבורא ית' וכו' (שם ופ' וירא) . (רעו) ארו"ל וסכנתי בחובס בתוכו לא נאמר וכו' וזשאר"ל יכוין את לבו כנגד בית קדשי הקדשים היינו כמו שק"ק אינו רשאי לבוא לשם שום זרות וכו' כמו כן ישוה וידמה החדם את לבו כאלו הוא בית ק"ק היינו נאמר את לבו מתארות בהקמיות ומחשבות זרות בכדי שישרה הקב"ה בתוך לבו ורמ"ח אבריו וכמשל אדם שרוצה להזמין את המלך לביתו שבודאי לריך להשתדל בכל כמו לפנות ביתו ועוד סביב לביתו למרותו מכל מיני כיבוד וכו' ואם הזכירם התוס"ק יד תהיה לך מחך למחנה וכו' כי ה' אלקיך מחסך בקרב מחניך וכו' והיה מחניך קדוש וכו' ולא יראה בך ערות דבר וכו' מכל שכן בקרב האדם בזמנו בבחי' קומתו ראו להרבות ויתר ולכפול שמירתו וכו' (פ' ח): (רעח) כל העולם לא נברא אלא ללוות לזה ללוות לשון ליווי והזכרה כל הבוראים והלוממים והדוממים וכו' כולם בכלל לא נבראו אלא ללוות להאדם ולרמו לו בחי' עבדה להשיג מחמתם אורות עליונים וליקח מהם רמיזת דחכמתא ואין לך אפי' ע"כ קטן ובריה קטנה שאינו מרמו לעולמות עליונים וכ"ש בתיקונים ובראת שמיא וארעה וכו' ועשבין וחיוון ועופין ונוטין ובעירין ובני נשא לאשתמודעה בסוף וכו' וכל אחד ואחד מישראל לפי עולם הכרתו והשגתו התלכזות אלקות בהנבדלים כמו כן יכול לעשות יחודים למעלי' ולהעלות האותיות שכלל הנבדלים שכולם נבראו עם האותיות התור' וכו' ומי שזוכה לזה יכול להשפיע לירופים קדושים להשכינה ולקשר סוף המעש' נמשכה תחלה ובעת עומדו לתורה ותפלה ממילא אין לו שום מונע ממחשבות זרות לעוררו מדביקותו כי כל מה שגופל במחשבתו מכל דבר שבשולם ידע נאמנה שגם זאת לריך להעלות אל מקום מולאו בעולמות עליונים וכו' עיין פנים שם ועיין גם בפ' לך לך מהריך בזה שדרך זה יבור לו האדם שמכל מה שרוצה ושומע אל יראה וישמע כ"ח אלקות המלובש עם יוקח לעלמו רמיזת דחכמתא לדבק ברוממות אלקותו ית' ובהם מעלה הנילוותים הק' ששם בחי' איברי השכינה השוכנת בכל ומחי' אותם וזשאר"ל צוהר בתיקונים על השכינה כביכול בין לישראל אתקייאת נשרה וצין עופי יונס וצין עשין אתקייאת שושנה וכו' כי השכינה כביכול מתלבש בכל מקום ובכל המדות וכו' ומי שיש בו מדתת קונו לבבו זיבין איד השכינה מרמז לו ונדמית אליו בבחי' שונות לערך הכנה לבו לדרשי יחודו ית' וז"ש בת היתה לו להכרעה ובכל שמה כלומר בכל מקום ובכל הבוראים מלובשת שמה וכו' .

(רעט) יש אדם שטוב' סיגופים ומקוואות ומרבה בתור' ותפלה ועיקר כוונתו ומנמתו להשיג רוח הקודש

דרך יראה ועבודת ה' חסידים נג

הקודש או גילוי אליהו וכדומ' וכאשר שמעתי בימי הצעש"ט ז"ל הי' איש אחד כזה ששפי' סיגופים והלך למקו' שישיג רוח"ק ואמר הצעש"ט זלה"ה בזה הלשון אשר בעולם התמורות משחקין עליו . והלמנת כן הוא כי מה לו לאדם לדרוך אחר זאת ולבו חסר מעיקר דביקת ה' שזה תכלית העבודה גדבק בו ית' ובמדותיו בלמנת ובתמים . ואחרי הדביקות השלימ' יכול להיות שישיג כל משאלות לבו כי ממילא גולד מזה השגת רוח"ק וכדומה ממצלות המובחרות וכו' . אמנם לא לזה ישמ' את לבו ורוחו ונפשו בהעבוד' וכו' והעיקר בהעבוד' שידבק במדותיו ית' הק' ולהעבוד' בלמנת ובתמים ולא עוב לו בזה ובצלה (פ' שמות) : (רפ) כמו שהלש' משכיל אשר נוכח ה' דרכו ומכניס בחי' הדעת אל כל עבודותיו לעשות הכל בהתקשרות ודביקות השי"ת גורם לירופי שמות בקדוה' וככה נצטרפים לוחותיו שים לו אחיזה בתור' בלירוף קבצ ומעלי' לוחיות התור' מכל מקומות הנמוכים שנבראו עם לוחיות התור' למרוס שבתם אשר הי' שם האלם בתחל' כמו כן הענין בלוחות האנשים שהרעו מעשיהם אשר לא ידעו ולא יבינו אל פעולות ה' אשר בכל שעה ורגע עם תנועו' ליברייהם עושים רשימות ולרופים בקליפות ומשליכין לשם ח"ו לוחיות וירופי שמות התור' וכו' ולוחיות אלו שגפיו מחמתם בחילונים הם רולים עליה . וע"כ בעת עוסקם בתור' ותפלי' ומגענע לוחיות וירופי שמות הק' אזי בלחית מחשבות זרות ועיקר כוונתם לתקנס ולהפסס מלירופים אשר לא עובדים לעשותם לירופים קדושים של תור' ותפלי' ואם כותן האדם דעתו לזה גורם בזה תוספות תענוב להשי"ת שבעלי' לוחיות אלו שהיו מרוחקים מאלה ית' ועתה קירב אותם אל הקודש פנימה וכו' (שם) . (רפא) שמעתי מהמגיד ז"ל שפירש יום ליום יביע אומר כלומר יום אחד מתפאר ליום שני בכשרון פעולתם של הלידיקים לומר כה וכה עשו בי מלואת ומעש"ט ונתנו החרס בי מיום העליון כי נודע כשישראל עושין מלואת ומעש"ט בפרטי העמים כל עת לפי האורך ונתינין מיות והאר' עליונה להעט שעשו בזה המלואות וכו' ולהיפוך בהתפרס מן התור' והעבוד' נמלא ח"ן להם להימים ותקני העמים במה להתפאר כנודע בני הזמן לית ליה מנרמיה כלום ובה אפשר לפרש משאלות מלוי השמלם עתים השות עתים ממללות היינו יש עתים שחשות ואין להם צמח להתפאר יש עתים שהם ממללות בזהות משכילים המתמידים יום ולילה לשקוד על התור' ועל העבוד' וכו' ומעשה המלואות גורמין לוחיות והאר' לבחי' העתים ואז הם ממללות ומתפארות בצעש"ט של ישראל וכו' והנה לריך האדם ליתן מלואת לנפשו בכל פרטי הגמיה ח"ן לעבוד את הבורא ית' בחלק העתים והרגעים כפי העת עת לעשות לה' שרריך לתקן את בחי' העט בעלמ' לית לה מנרמיה כלום כני"ל ובדולאי אינו דומה שני עתים דומ' אחד ואפי' שני רגעים וכל עת ועת לריך המשכיל לעבוד בזה בבחי' שונות להכניס החכמ' והבינה בהסתלקות העתים והשעות והרגעים וז"ש ומבני יששכר יודעי צינה לעתים היינו שהכמתם עמדה להם לחבר הביני' לפרטי העתים לעבוד עבודת גבוה בכל חלקי העתים להעליהם לשרשם ולהחזותם וזהו ששאלוין קבעת עתים לתור' היינו לקבוע העתים להסתנגב בהם עפי' התור' לעבוד בכל עת ועת כפי האורך וכפי השע' להכניס הדעת והבינה לפרטי עתים ורגעים ועסקיו ובחילה מדה מהמדות שעוסק בהם חס האהבה או יראה ואפי' מלרכי נופי יוכל לעשות הכל עפי' התור' ולערך הזמן לתקן אותו כראוי וכו' ע"ש עוד (דרוש לשמח) : (רפב) ארו"ל הוי ממעט בעסק ועסוק בתור' היינו כשיהיו כל עסקיו ומעשיו רק עפי' התור' שזה בחי' ועסוק בתור' אז ממילא יתמטעו עסקיו מאחר שלא יעשה ויעסוק רק מה שהורשה בו עפי' התור' ולא ממילא יהי' לו פנאי לעסוק בתור' וכו' (שם) : (רפג) המגיד זלה"ה היה אומר על מה שאמר הכנה לתקשטת בקישוטין דלא הוי כי כשארם רולה לעשות קישוטין לשכיני' ע"י תורה ותפלה אינו חשוב כל כך בעיני כבודו ית' כיון שמקטט את השכיני' בדברים יקרים ורמים שנבלה הוא המה ג"כ יקרי הערך קישוטין עליונים תורה ותפלי' העומדים ברומז של עולם המומים בגמי העלך מלכו של עולם לחפוקי' אישים המשכילים אשר הכרתם תזקה וכחם יפה להשיג אורות הבהירים המלובנים במדיניות התפתחים גם משם מעלין נילואות קדושה ועושין מהם בחי' קישוטין לשכינה יש לו להקצ"ה תוספות תענוג יותר כמשנ המלך שהביחו לו מתני' כלי כסף וזהב ומרגליות ולא הי' חשוב וספון לפניו ל"כ כי בגמיו המלך יש הרב' כיולח בהם ונאים ומפוארים ביותר משל"כ אם מביחין לו כלים מנוש עפר ומלויירים בתכלית היופי והגוי ובחכמ' נפלאה ונורא' אחד זה חידוש נפלא ותענוג גדול אל המלך אשר הפקידים החכמה עמדה להם כ"כ לעשות מנוש עפר כלים נאים יפים ומבודרים כאלו וכו' שם (ועיין צפ' משפטים ובפי' תזרע ועורו בכת' מקומות שאעפי"כ עיקר העבוד' של תיש הישראל' הוא תור' ותפלה וכו' וסכנה גדולה הוא לאדם להכניס ח"ע צמתתו למדיניות הסחחונים לאמור שיעלה גם משם נילואות קדושות ולוחיות התור' ושארם המגיד ז"ל שזה

דרך יראה ועבודת ה' חסידים

שזה בחי' ה'רץ אוכלת יושביה וכו' רק באם כבר בא למדריגות אלו לרד לקיות חכם ועיניו בראשו להעלות גם מעט ניגונים קדושים וזוה גורם שמחה ותגנוג גדול כנ"ל) : (רפד) אם האדם מדבק א"ע עם פרטי מעשיו במדותיו ית' כמארז"ל הדבק במדותיו וכו' אז אם פועל רחמינות והסד עם הבריות קיבה בעלמותו כינוי שלו ית' שנק' רחום וכדומה בשאר הדעות מה שפועל ועושה אותם גדמה עממה אליו ית' ונרשמים ונחקקים על לוח לבו אלו השמות והכינויים הק' אמנם דרך ליחבר לשמות חקיקה שאינה מחוקה וכו' ובסיפור ר"ל אם עות' מעשים רעים וקונה בעלמו מדומה מגונות גורם ג"כ רשימה וחקיק' משמות הטמאה ח"ו וכו' עד שסופר לבו לפני הש"ת בטבלה ותחננוים ותורה על הראשונות ומוד' ועוזב אז ה' מגביר תשאלו כי תפן חסד הוא וכו' עיכ"כ אם תקע לוח כפו ואשכ נפשו מחוייב תחיל' למחות ולמחוק שמות הטמאה הנרשמים יתחבק עם גוף לכו' מכל וכל עד שלא יושאר מהם שום רושם כלל ורח"כ נאות לו לחקיק ולרשים על לוח גבי שמות הכינויים קדושים ע"י תורה ותפני' ומעש"ט ומדות טובות וישרות כנ"ל (כ' תורה)

(רפה) חיבק כשיעור האדם משמיתו מחשב' הראשו' שנופלת בקדמות רגונו י"ש לבנות בשם' חור' קדמאה חובת גברת לבנתי יעוזב מחשב' קדמאה מפנימותו אפי' כמעט נאום כי אם יק' עמה בעיניו עבודתו כל היום כולו אפי' בתוסף לו בהמשך היום עד כמה מחשבות טובות עכ"ל גם מזה אל תנה ידך וטובים השנים מן האחד לעבוד עבודתו עם שני המחשבות כי בודלתי אור קדמה תועלת גדול לתקונו עיניו של האדם בזה היום להיות האדם אז בזמן קימה פיו מעסקי הבלי הים מלכרי גופו ומחשבתו וזו תועלת להשלמת נפשו את ה' לרעת אף להעלות עתה זוה היום היפה ליבתי איברי השכיני' לפדות אות' מגלותה וכו' וזה בחי' מה שהאדם שהוא אור קדמאה נק' יומא' החיוב עם כלשו' יומין וכו' היינו שהמחשב' הראשונה שהיא עיקר עתה זוה היום הוא בחי' אור קדמאה והוא חייל עם כלולו יומין היינו עם פרטיות מחשבותיו של יום זה הנמשכים משחרית העדות מיראה או התפארות וכדומ' וכו' והדן הדברים כי הוא כלל גדול בעבודת ה' וכו' (מניית רות)

וע"י גם לקמן ע"פ והנה נוצו זה מביט לחם שכתב עם בניה נאית לאדם לבחון את רוחו ינפשי אם דביקותו שלימי' ונאמני' את אל רוחו הסומן חיבק שטימיר משינתי ערם כל נופך בפנימיייה מחשבתו מחשבות קדושות וטהרות מרוממות אלקותו ית' ולרכיו הנשמיים מתענוג עור'ו שכח מלוח נכס אזי ידע נאמני' שנפשו מטיהר' וקדומת מחשבתו חפצר לבנות בשם' אור קדמאה כי ג להיות שבוה תולה פרטי עבודותיו והתנהגותו שיפעול ויעשה כל היום אם עיניו שכל לו נכבו ית' וישכיל שהכל הולך חררי מחשבתו הראשוני' וזה כלולים פרטי מחשבותיו ימה שיתן עלות נכסיו להתעוררות אלקות ולהעלות איברי השכיני' מכללות המדריגות שנותן דעתו הכל תולה באת המחשב' הנגזרת אור קדמאה וכו' (רפו) שויתי ה' לנגדי תמיד אין הכוונה שילייר השם הוי' לנגד עיניו כנס כי בודלתי גם מזה אל תנה ידך אמנם תועלתו מעט כי עיקר' הכינן שיסוד גדלית ורוממות אל לנגד פניו ויחרד לבו בקרבו לבנתי ירום יד ורגל ושאר תכונותיו מפיסד ה' יחדר גאונו אשר הוא השליט והוא הבורא ומנהיג ומשגיח בפרטי פרטיות ואף לא יבוש ולא יכלם ראלוק נורא מאד וכו' : (שם)

(רפו) כל הנבראים שבעולם לית להו מגרמייהו כלום כי אם מה שהלדיקים ע"י כשרון פנינתם ממשיכין להם חיות מאותיות התורה והתפלה היינו ע"י שמוך ה'רדק לעלמו מכולם רי"ת דחכמתא להעלות משם אותיות התור' לשרשם ע"י בעלמו גורם להם ג"כ השפעה גדולה וזה נק' שמשאו ומתני יפה עם הבריות כלומר עם כל הנבראים נושא ונותן בהם היינו שנושא מהם בחי' רמיח' דחכמתא לנבולת ד' וע"י הוא נותן בהם חיות וההרה גדולה ואיש כזה שלום יעשה בפנימי הנבראים העושים מריבה כלפי מלה לומר אמן כעינן למיחוי קדם מלכא כי כחו יפה לעבוד גם עמם להקב"ה לחפוקי איש בער ולא ידע כל זאת כ' אם מעשיהו כבהמה ונמשך אחר תא' לבי אזי כל הבריות דוממים לוממים חיים מדברים שינאים אותה כי אין משאלו ומשגו יפה עמם ליתן להם חיות והאדם כנ"ל ושארו"ל כל שרוח הבריות נוחה הימנו היינו ע"ד הכ"ל רוח המקוב נוחה הימנו כי זה עיקר כוונת הקב"ה בבריות עולמו שלפה הפע'ג והשיעושיים מנשמות הלדיקים שיפעלו ייבניו אפי' אותיות המלוכשים במדריגות התחכמות לבררם ולעשות מהם לירופים בתורם הק' וכו' (פ' קרה) : (רפה) כשהאדם רואה שבשעה ששופק בתור ותפל' יעבד ד' בלחן המחשב'ת זרות ומבלבלין אותה ומגרשין אותה החולה אזי יתן אל לבו ייחרד וילפת מאד כי אם בזה"ה השפך אינה מניחים אותה לרדק פנימיות מחשבתו בלאותיות התור' והתפלה מה יעשה ליום שקורה גור'ה אשר עם בודלתי אין אכילה ושמים ישאר התענוגים כי אם כל עלמו של תענוג העליון שיגלה הקב"ה

דרך יראה ועבודת ה' חסידים נד

הקב"ה בסירות בתור' ויפשיע אותה מהתלכשות הגשמי וכו' ולא מגרשין אותו ודוחפין אותו לחון מהתור' ותפלי' כמו שהיה עתה בהלכשה גשמיית בסיפורי מעשיות וכו' עכ"ל אין כח בו לעמוד בהיכל המלך ומבלבלין מהחשובות ועורדין ודוחפין אותו לכל יקרב אל מארז התורה פינימה כל שכן וק"ו שיגרשו אותו מבית מעונותיו מפנימיית התור' לעוה"ב שהיה' או בלי התלכשות רק בתכלית הסבירות והדקות והלחות וכו' ועיקר התיקון להגלל ממהחשובות זרות בשעת עסק התור' והתפלי' הוא להיות זמיר בנפש שאלפי' בעת שעוסק בארצות וגשמייות בלרכי גופו יחי' גם אז פינימיית מהחשובות דבוקה לרוממות ולנקותו בתור' וכו' אז ממילא אין לו שום מונעים ומבלבלים ממהחשובות חילוניות להפרידו מדבקותו בתור' ותפלי' וכו' (פ' חקת) - (רפס) מדת הירא' הנמשך מנבור' ישנם כמה מיני יראות בעולם לפי מהותם יש לך ארס חצר דעה ומיעוט הסכר' שיש בו מרס יחורה בלתי טהור' וממדה בנפשו כאלו יראת אלקים נוגע על פניו ויראתו מפני הבורא יחי' ובחמת יראתו הוא כסלתו וכו' ואינו כ"א מלא פניות ורמאות ויראתו הוא מרס שחורה שאינה חשוב' כלום ותמיד נשגבה בעיני על רובן דעלמא בסיומן מרגישין בעמקן אהבה רעה ח"ו אזי נותן עלות לנפשו להפטר ממנה ומילך את רוחו ונפשו על פרידתו מהבורא יחי' לא קן בהקרה לו ירא' ממרס שחור' שגם זה הכל ונפרד מהקב"ה וירא' כוז אין בה ממש ועכ"ל נכון וכשר בעיניהם נבלתו יתנו עזה לנפשה ליפטר ממנה ולדעתי ממש שזה ירא' רעה כוז לאהבת ניראוק וכדומה מחדות המגונות ורוב העולם אינם מהרים מזה ולפטר רמו בדכרייבס ז"ל אני הוא ששמעתי ליפרע ממי שמעיל קלה אילן בנגדו ואומר תכלת הוא והכינה כי תכלת מרמז למדת המלכות דינא דמלכותא דינא שמשם נמשך בת' היראה בעולם וס"מ גימטריא קלה שממנו נמשך ירא' ממרס שחור' ומתשיך אנפי בריית' ואינה מונע ייראת אלקים כלום רק יראה הסכיית מיראת אלקים וכו' ובחמת זה דבר המסור ללב ונחמך בו ויראת מאלקך וכו' (פ' עקב) (רץ) ידוע כי יש י"ב יירופי' הוי' והכל תלוי לערך הסרון עבודת בני ישראל בתור' ועבוד' ופרטי תנועתם אשר נודע כי כל עובדה ופעול' ותמוט' הקטנה שאנו ב"י עושין נשעורר ככה בעקום החיות שורס נשמתינו ונתקיים שמתיו וכינויו הק' ואין שום עובדה יתנוע' בעולם לבטל ח"ו וכו' וכלל זה נקוט בידך והוא כלל גדול בתור' ועבוד' שאין האדם נמלט מאחת מחשי אלה בעצת טוב גורס לירופים קדישים ומתקן סם לשכיני' כביכול וכו' ובעשותו רע ח"ו עושה לירופים לא עובים וכו' והו' נעש' מרכב' לסע"ה ח"ו והוי' נאות' בושח וכלימ' וכו' והכלל היות לירופי' שנות והכיני' יים הק' תולה בעבודות עובים ומעש' המלות וקדושת המעש' והדיבור והמחשב' וכו' ובכל עשה ורגע יחשוב האדם בפנימיית מהחשובות ארך קק' הקב"ה בחמת מחואר שמתיו וכינויו הק' עם זו העובדה והתנוע' שאני עוש' עכשו ומא אחרת בזה לעילא וע"ד משל אם האדם מוליא דיבור לפני אלקים בהתקשרות הדיבור אל המחשב' נעש' מזה לירוק סם יקויק ובמעש' האדק' נעש' לירוק וקייק בבחי' והי' מעש' האדק' וכו' וכו' אם האדם שומע מרבו ד"ס ומסר נעש' ג"כ לירוק זה בבחי' והי"ה אם שומע וכו' ובבחי' והי"ה עקב השמיעון וכו' וילמוד סתום מן המפרסם היות מלא קומת האדם מוכן ומזומן עם כל פעולה ושמיעה גדולה וקטנה רק לבנות ולכונן לירופי' שנות וכינויים הק' וכו' (שם) : (ראה) ויהי מורא שמים עליכם כי גם הקב"ה כביכול מתירא' שלה יפגמו ישראל מעשיהם ח"ו ועי"ז יתרחקו ממנו ובכל לוחם לו לר כביכול והאדם יש לו יראה תהלה שמחירא מהעונש ורזועה בישא ועיקר השלימות שהיה יראתינו שזה ליראתו כביכול היינו להתיירא מלפניו יחי' מלך גדולת רוממותו כביכול היינו שלה להפחד ממנו יחי' ח"ו שזה גרוע מהכל וכו' (שם ועיין פ' ואתחנן מנבור' ביומרת) : (רצב) המגיד ז"ל ביאר מה שאומרים בהגדה של פסח מהתלה עפי"ו היו לבחיתו וכו' כי שלם המתחבבות שבאדם אהבה ויראה והתפארות נקי' אבות ומרס שבאים אל השכל האמתי עובדים עם אלו המתחבבות עבודה שאין בה ממש וזה נק' עבודה שהיא זרה מאתו יחי' כי עבוד א"ע כי נדמה לו שיש לו אהבת השי"ת ובחמת עיקר מגמתו בתורה ותפלה ועבודה הוא רק שבביל תועלת ואהבת עלמנו ובן היראה שלו הוא ירא בפני עלמנו שלא יחסר כל בו ולא יענש ח"ו וכמו כן בכליות עבודתו הוא זרה מאתו יחי' ועכשא שרא אל השכל אל קרבנו המקום לעבודתו דייקא שיעקר העבודה הוא. רק עורר גשם כביכול ולא לירך עלמנו וכו' (פ' ראה) : (רצג) אם האדם נמשך תחת האמן ורצי"ו תענוגים שיש בעולם מושלים עניו או שאלותיו מרובים לערך חלקי העלר והתפארות המגיעים אליו בכל עת ורגע וגם עבודתו אינה בשלימות כיון שביקר אהבתו ויראתו תולה בדבר בקבלת פרס ובטל דבר בעלם אהבה ליפיקי' אם עובד השי"ת בין בעיניו בין במאקו להיות שהוא יחי' מקרה ופרש"י דכל עלפינן וליה אשר פנוי מניה ולהם תפלה בושח וכלימא ואינו מרגיש מלך רך עלמנו כלא וכו' א

דרך יראה ועבודת ה' חסידים

עבודתו שימדת לעד ועולמי עולמים כיון שאינה תלויה בדבר בקבלת פרס ותשלום גמול וז"ש יראה
כ' עבודה היינו כשהיה עבודה וזכר בלי שום התלבשות בדבר וסיבה בעולם בנתי' הוי ערום
זיראה היינו בלי שום התלבשות רק מפני שהי"ת לבד שהוא יקרא ושרש' דכל עלמין יראה
כזו עומדת לעד ואינה בטלה לעולם וכן שאלותיו אינם מרובים כיון שאינו מרגיש מזוך עלמו כלום
וכל שאלותיו אינם רק אחת עבור גילת השכינה וכמבואר במ"א וז"ש אחת שאלתי מאלת ה' הוזהר
אצקל ביות שאלתי וצפתי עבור השכינה כביכול לוי שאלתי רק אחת וגם חין עבודתי נפסקה
עולמות כנ"ל וז"ש צפתי ביות ה' כל ימי וכו' (דרוש לריה): (ר"ל) כן אחר מישיראל יש
לו להיות בקומת השכינה וכאשר מחטן בנתי' עמו' היות מדה טובה הו' היות אבר נחטקן
דוגמתו למעלה כביכול כשמקיים תמות הפתח נעשה בתי' יד בשכינה וכדומה רגל תחת רגל וכו'
זה בתי' מארי לדין מארי לרגליו היות נאצרים הם מסורין בידו וכות שר ושיכע עליהם לעשות
בהם רק ראו' הבורא ית' וזה בתי' אכ לא שויתי ודוממתי נפשי כנמיל עלי אמי וכו' כי לרך
האדם נהיות כתינוק בחיולו שאינו יכול לנענע ידו ורגלו אכ לא ברנן למו שמרת אותו מחיולו
כך הוא לא ינענע שום תנופת אבר עד שיתבונן תחלה בצניעות מהשבתו אכ יגיע מזה נד הנאה
לבורא ית' וכו' וזוה נעשה שר ושופט על כל רמ"ח אבריו וספ"ה גידיו לקשרם ברלון הבורא
ית' ונעשה מרכבה לשכינה וכו' (שם) (ר"ה) יש לך אדם שנותן גרעון בנתי' עבודתו ומשים
עלמו לחין המוחלט בחומר מה אני זריה קלה גולר מטכה סרוחה יכול לגרום בעשיית מות
תיקן בעולמות עליונים ולערך מהשבתו אינו פועל בלמת כוונת עם תפלתו ותורתו וכן שמעתי
בשם הבעש"ט ז"ל (עיין תפלה אות קיב) וכן יש יך אדם שרסיכל עשות אז עבירה ואומר בלבו
הרי אני כעץ ז"ל יש כלי חין חפץ זה ומחמת זה מרתה ל' אדם שמכונן ית' וצאמת זה מטעם יהי"ר
המשחק שפי' זריית' וצאמת מדה הבורא ית' עבור על פשע כי חפץ חסד הוי אחר הרעטה
הגמורק ועוזב ענותיו לבתתי יעלו על לב לעונם ושמחתי מהמגיד ז"ל הוי אומר טור מרע ועשה
טוב חובת נדרה לרות מעליו מהשבתו הבלים נגד פניו בשעת תווה ועבודה לומר מי אתה
שפל זריה וכזאת וכזאת עשית ואיך ימלא לך לעמוד ולנשט אל עבודת הקודש פנימה וידע נאמנה
שכן זה מעלת יהי"ר ר'ופה אליו ומצקם להמיתו לצטט מעבודתו ולהי' בענם יגיד הכתוב טור
מרע היינו מלותן המשפכות המזכירים רוע מעשיך ועשה טוב ואל תתן רפיון בעבודתך וקיס
בקיומך כאלו לא עשית רע מעולם וכו' וז"ש השבתי דרכי היינו שכל בתי' הדרכים שדרכתי בהם
בעבודת הבורא ית' השבתי אותם שהיו אללי בחשיבות ואמרתי הרי אני חנק אלוך ממגל ויש לאל
ידי לפעול פולוח גדולות ע"י מעשי מנותי ותורתו ופסחתי וצמחשבה זו את עלתי ואשיבה רגלי אל
עדותך להיות לי התעוררות ליתן ממדריגה למדריגה וצמחשבות וכו' (פיין פנים דרוש לשבת
תשובה): (ר"ל) עינינו רואות שבתחלה בעבודה כשהאלים מזהיל לכהיר את צוורו חיו העבד זה
והחסידות אללו בחזקה ואינו מרגיש מעשה! כלום כ"ל עיניו אלבו שם למעלה בעולמות עליונים
כאשר ראו עיני ולא זר לא כ' אח"כ ששפי' רש תחזיק בצדקתו וחסידותו עם כל זה ה-צודה אללו
זרפיון קלת לא כימים הקדמונים וכו' והעטם לזה כי בהתעוררות הראשון שהכיר גדולת הבורא
ית' ונתן דעתו ולבו אל התורה והעבודה אז כן העבודה שיעביד את הש"ת כל ימי חיו כולם
כלנום זכה בהתעוררות הזה הראשון ומחמת זה כימים הראשונים חו עבודת אהבתו והתלהבות
לגבו גדולה מאל זכמות ואיכות יותר מהימים הבלים אח"כ וכו' (דרוש קרלת) (ר"ל) שמעתי
הקדמה אחת איך שיחשוב האדם לקרב א"ע אל פני מיי' חלקות שנק' חו החיים כי האדם אליו לא היה
לו חיים מהקב"ה מאין היה יכול לראות או לשמוע או לדבר אלא עין רואה מן שורש עליון הנק'
עין רוחני המשפיע חיות לוח העין הגממי או חוץ דלמעלה רוחני משפיע שמיעה להאזן דלמעלה הנשמי וכן
כל האצב"י' בדרך משל והעליוני' נקרא' חו החי' ואורי' ופיקודוהו ופוכוהו וישראל חד הוא רק העבירו'
הם הקליפות שתחין המלציון את הקדושה ומשצבין אותה כמו הקליפה את הפרי ואת המוח שבתוכה
זלריכין ישראל להפריד אותם ולעשות כדל בין טמא לטהור בין איסור להיתר בין פגול לכשר שלא
תתדבק ח"ו הקליפה הטיה ע"י עבירה זו התלוי בצבר מחיצויו וזה ישכון ח"ו הבחש הקליפה הטיה
וימות ח"ו האבר ההוא ויהיה בעל מוס זה עוכשו וייכור וישחבו האדם ההוא איך אני יכול לעשות
הרעה הזאת עם החיות שיש לי מן חו החיים בליות אבר וניתן כח בצבר שבספ"א ובקליפה כי
אלו לא הייתי מקבל חיות מלמעני' הייתי כאבן דומם וכמת ולא היה לי שום תענוג כלל בעבירה
בטולם בלי חיות דלעילא אלא ודאי התענוג זה שיש לי בעבירה מכת החיות שיש לי מלעילא כדי
לעבוד את צורתי שהוא חו החיים והשתא רתי' וכןן ליטול ק"ו ומש בעמקם העבירה והקליפה
שחול

דרך יראה ועבודת ה' חסידים נה

שהוא מלאו לפני השי"ת ונק' תועבה ושיקוף הני מרגיש תענוג מכת חיובו מכפי"כ אך גדול
התענוג והתאוה מאלו כשלא מתדבק עם חיובו בשרשו שהוא חי החיים ומשם לקבל עוד יותר
יותר חיות ותענוג עד מאלו עד א"ס כשמתדבק חיובי עם חי החיים מין צמינו שם כל השפעות
וכל הברכה דומת זו ומשל לפני שיש לו חיות ומזון מלומס המתדבק להיות אוהב לפעיר גדול
ושרר והפעיר הכפיה לו כשאתה עושה לי חפלי ורכי אזי תשפיע לך כל החיות והמזון שיש לי
באלוהי ומעמיתו אז אתן לך וכל רז לא הניס לך ודאי אין יש שחיה גדולה ונפלאה יותר מה
והגמל בזה אדם יש לו מעט חיות מאלו נפש רוח ונשמה שלו ומלובש בטפה סי"חה גוף עבוד וחומה
והקב"ה הוא עשיר גדול מלך מלכי המלכים הקב"ה וממליך מלכים וכל הממשלות שלו וכל הגבורות
ועשירות והכמות וחיות מקבלין ממנו כשעושים רלונו על אהת כמה וכמה שמרגישין בזה העבודה
למלך מלכי המלכים כל התענוגים בעולם עד שאין הפה יכול לדבר וכן לראות אמות להשיג תענוג
נפלא הן אלה מכזיב במתנין הקטל בשלשה דברים ודאי אתה צא ליד עבירה דע מה מעלה
עמך עך רוח ומזין רוח ודאי כמו שאמרנו מן חי החיים ששם עין רוחיות פנימי השפיע
לזה כדי לעודדו בליכרים אלו הנשמיים וכו' עוד משל בזה למלך שנתן שר גדול לעבדו כדי שיעשה
רלונו בכל פעם שירצה המלך והעבד הלך עם שר זה ועשה רלונו מן אחר שהוא שוגף למלכו
ודאי אין יש מורד במלכות יותר מזה וחיוב מיתם למלך כך המשל בזה כשהולך עם החיות מן עמך
מלכי המלכים הקב"ה כדי לעשות רלונו לנד . ומורד לעשות רלונו הסמ"ט והקליפה שוגף של מלך
מה"מ הקב"ה ודי בזה עוד דבר אחד לעורר האדם השפל בתענוג עבודת בוראו דע כי האלויות
כ"ב אהון דאורייתא או דלואתא הן כולם נשמות קדושים אשר לזה לזה לנו הקב"ה לעסוק בתורה
ובתפלה כל ימי חייו כי הטעם בשפעת השבירה של הוי"ו מלכים נפלו כ"ב אהון בין הקליפות
ונקראו גופלים בסוד רפ"ה גילואת שפלו ונקראו מתים ולא מתים ממש כידוע לידעי הן רק
שירדו ממדריגתן וכ"כ ואחר מאהון אלו יש אלפים ורבות אלויות היינו כל אות יש בו מינוי
ומינוי דמילוי עד למעלה וכשאתם עוסק בתורה ובתפלה בכל יום ויום מעלה עם פיו ומתו אהת
אותיות מן הקליפות הנקראות מתים ומענה אותן להיות מייך נוקבין להשכירה לייחוד עם בעלה
שהוא חי החיים והוא מחי' אותן אותיות שהן נשמות ונעשו ונולדו ונבראו מהם כמו ילד צמעי אמו
ע"י זיווג גולד ולד נמלא אין יש יותר תענוג גדול מזה כשמחי' אותן הנשמות ונשמות ורוחות
אשר מתו כבר וזה י"ל פי' הפסוק ושנה הני את המתים אשר כבר מתו כלומר שקאי על השכחה של
התורה והתפלה שעי"ז ישבתו המתים שמקבלין מן החיים דלעילא אשר עולנו חיים כלומר השמח
לעת עשה נקראים חיים י"זה ושנה הני את המתים הני הוא השכינה הנק' אני המקבלת אותן
מיון נוקבין מן החיים אשר עורנה חיים (תפול לזכרה בשם הרב הגדול וכו' מוס' דוד ממיקאללייב
ז"ל) : (רמ"א) אהבה ויראה הם בחי' יום ולילה וכסם ש"ט"א יום בלל לילה ולילה בלל יום כך
דרך משל הם הוא צמרת אהבה לנד יכול להיות שאני אוהב עוד עניינים אחרים אבל הם אני מלרף
היראה שאני ירא מפניו וגם אהבה שאני אוהבו בודאי אני השר שלל לאהוב לשום דבר כלל ודאי
שתחול עליה אהבה אחרת בפרט מה שהוא נגד רצון האהוב ש"כ מזה היראה נשלמה האהבה וכן
מדת היראה שהוא התרחקות א"כ כ"כ בהערפות מדת אהבה לכסוף תמיד לקרב עלמנו אליו
ולתקן מה שהוא נגד רלונו יתברך נמלא ששניהם יחדיו יכונו ובוה נשלמה העבודה תמה ביראה
ואהבה שלימה אך זה עדיין צמדות חזון שיש בחי' יום ולילה אך מי שזוכה לעלות בזה ה' צמדות
העליונים שהוא למעלה מהזמן שם אין קביעות כ"כ החיות רלונו ושבו ובשיחיה עוד ומשיג יותר
בהירות עליון וכו' נעשה לו המושג הראשון לבחי' קביעות דהיינו שכבר קבע בלבו והוריד האור
למעט בתוך מדות והזמן וכן על זה הדרך כל ימיך הולך מדרגה לדרגה וכו' וזה בחי' בין השמשות
כהרף עין זה נכנס זה יולא וכו' וכשהלך מקשר עלמנו בהכנה עליונה למעלה מצמדות שם נעשה
יתוד גמור ומשקף מדת הרחמים למדת הרין ונעשה כולו רחמים ובוה יוכל לתקן הכל ברגע אמת
כהרף עין וכו' עיין פנים (שם בחידושי הגדול וכו' מוס' אברהם הכהן פי' חיי שרה) :

דרך ראה ועבודת ה' חסידים

זוכה להתגבר על יגרו אז אפי' השכל הנעלם וצחי' רוח הקודש ועלת ה' המשיל על עולמו את היג'ר לשמוע אליו וממילא מובן כי לר'י לחפש ולתחזק עכשיו בלחץ אחר ובתוקף הגבורה וקדושה יתרה שמעולם לא היה לו וכו' אבל כלל דמלתא הוא האמונה שלימה בהש"ת והח"כ התחזקות היראה וצחמות שביטה דבר אחד והחדות פשוט וזהו המציא התעוררות זו ית' בכל מדה ומדה כי דברים אלו הפיה העומדים ברומם של עולם ומשברים כל התאוות וכל הקליפות ובהתגבר אלו על טלמו יתפרדו כל פועלי און וכו' ויחי' מושל ברומם וכו' וכל מה שיחגבר להשתמש במדותיו רק לעבודתו ית' ילא לשום הנהגה טלמו כלל יולא מן המדות ומתעטלים וזוכה להתקשר זו ית' תמיד בני שום הפסק רגע (פרי הארץ פ' חיי שרה) : (ש) האדם מישראל הוא חלק אלוק ממעל ממש וצ'אפשר להתייחד אחדות גמור עמו ית' בני שום הפסק מסך ומדיל היינו עפ"י התור' והמלוות בהכניס האדם טלמו וכל מעיינו גם בכל לבנו ונפשנו ומאודו ברפילי חשוקה ודבוקה ובהתעוררות גדול עד שנתפשט מהתקשרותו הראשון שבחומריות (כמו שרואין בענייני גשמיית ג"כ שלפעמים מתקשר אדם בליזה תאוה ר"ל עד שמפקיר נפשו וכן מאודו וכו' כמו שמצינו חלל שכם שאמר ברצו עלי מאד מכר ומחן והפקיר נפשו על המיל' ובאמת ארז"ל מפרשתו של אותו רשע אנו למדין וכו') שלא להכניס בו כלל זזה נקרא בסירו הבגדים הלוואים מעליו והלבושיו מחלוצו כי הוא מתלבש עתה ברוח קדושה וכשמלבש בחיבות התור' ותפיל' הוא נכנס כל טלמו בה' צחמות' זה אדם וכל ציפך אל התיבי' וכמבואר צמ"א וכן כשמלבש מחלוצו שנת או חוכ' או שחר מגוות ודברים שצדקושה ומכניס כל מעיינו גם עם כל טלמו צביטיל שחרי הרגשותיו הראשונים או נקרא אחרות גמור עמו ית' כי מלבושי המנו מקיפים וסביבים אותו והוא בתוכם מתיחד עמו ית' בני שום הפסק כמאמר ופרשת כנפך על חמהך וכו' כי התורה והמנוות הם חלקות ממש כידוע ובהכנסו בתוכם הוא מתייחד על ידע עמו ית' וטועם מעין טוה"ב וזהו טועמים חיים וכו' שח"ל להדבק בחיים ולחור העליון בטוה"ב אם לא נטעימתו בטוה"ב וכו' עיין פנים עוד שמבואר הרבה בענין ההתאחדות והדביקות עמו ית' שלהו לר'י ללחץ מן המדות יגמרי ונבא למעל' מן המדות וכו' וכו' (פ' וישב) : (שח) ארז"ל לעיני סוכה שיש ירקות שאין מסככי' בהם כיון דלכי יבשי נפלו ופרי' כמאן דליתינייהו דמי ופוסלים משום חור' וכמו כן הרשעים שאינם ממשיכים חיות פקחות ממותו ית' וכתיב בהם כי כהליר מהרה ימלו וכו' ע"כ גם בחייבים קרויים מהים חז"ש ועוד מעט ואין רשע ע"כ והצובלנת חפ"י כשהוא על מקומו ואינו כי כמאן דליתינייהו דמי כניל (פ' ויגש) . (שב) כל מי שיש בו יראה שמים דבריו נשמעין ענין היראה שמים הוא הדביקות יחוד גמור אמתי כל המדות אליו זו עבאל ענין יראה שהוא מדה אחת ושמים הוא מדה אחרת וכו' כידוע ואי' והאלקי' יענו בקול ודבריו נשמעין לפי' יראה שמים בזמן שהוא יראה שמים דבריו נשמעין וצ'ביראה דלא עסיק בה לא וכו' (פ' שמות) : (שב) אם לא היה האדם מקלקל מדותיו וכחותיו נגד התורה לא היה שייך אללו שחכה כי הכל נברא ע"י התור' נמלא כה הווכר שבאדם ג"כ נברא על ידה שזה בחי' מלוות הזכירות שבתורה זכור את יום וכו' וכדומה וח'יך אפסרות הסכהה כמאמר הוטע און הל' ישמע אם יונר עין הלא יבט וכו' (פ' תולד) : (דש) האדם נק' על שם כנפשו רוח ושמה שבו והדעת אבל בגוף הוא צמר האדם והנה כל הדיע' צינה והשכל אפסרות היחלום אם עוב ואם רע כי את זה לעומת זה עשה האלקים צלל ענייני הישות והתגלות שגברא יש מאין שגורא החכמה שנקראת יש והחיות של החכמ' ההליר אותה נק' אין כמאמר החכמה מאין תמצא והאין הוא מהשחון מההשגה ואינו מושג הוא המחי' את ההשגה ומאיר אותה והנה הכל לפי מה שהוא אדם בהשגה אם מעט ואם הרבה ההשגה נק' יש אללו ומה שהוא חון מהשגתו נק' ח"ם אללו המחיה את ההשגה ואחרי הנחת הכלל שבכל יש את זה לעומת זה עשה האלקים ומי הוא העוש' הרי האין שלו המחיה את הים שלו לכן עיקר ושורש דבר להכלל מהיח"ר המהג בכל הים שבו הוא שכיבא טלמו אל האין וחס יתפרדו כל פועלי און כמאמר כאשם דוגג מפני אש יאצדו רשעים מפני האלקים שהוא הא"ס המחיה אותו וזה בחי' משחרז"ל יגרו על אדם מתגבר עליו בכל יום ואלמלא הקב"ה עוזרו לא היה יכול לו ובמקום אחר אמרו משכהו לביהמ"ד . וגם אמרו בראתי יח"ר בראתי תורה תבלין אבל באמת כי התורה שהיא החכמה התחלת כל הים וכל אומנתו הוא מתבלת כל הים לכניע על ידה אל האין המאיר בתוכה ומחיה אותה אבל עיקרה ושורש דכולא הקב"ה שזרו בהגיע טלמו אל האין וחס יאצדו רשעים מפני האלקים וחסחרז"ל אי איל מועב ואם לא וכו' יזכור לו יום המיתה כי כנגד כל החכמות והשכליים וההשגת את זה לעומת זה

דרך יראה ועבודת ה' חסידים נו

זה עשה אלוקים אפי' בחכמה כמאמר חכמים המה להרע וכו' ועיקר תכלין התורה להיות מתדבק בחיות המאיר בחורה שאינו מושג והוא המבואר בספרים על אמתת פעולת ההלכה מהי"א ל' לבקש מאתו ית' בלמת שימור לו ומי לנו גדול ממשה רבנו"ה ארו"ל מ"ט שמרי צינה נמסרו לו למשה חוץ מאחד שלא השיב המחי' את כל מה שהשיב כי החיות מוכרת להיות מה שאינו מושג הוא המחי' את ההשגה וכל חד וחד לפוס שימורא דליה מחי' אותו מה שלמעלה מהשגתו ולכן לא נכתבו טעמי המאווה להשיגם שהרי אחרי כל ההשגות העיקר היא להתדבק בשאינו מושג . שכל מושג יש לחיות ליה"א רם לא במאווה שנאמרו טעמם ג"כ כי ראונו ית' להשיג יותר ולהתדבק בשאינו מושג המחיה את ההשגה בכדי לחבר תחלת הים עם האין כי הים הוא כסא לאין ומוכרת לייך מדרגא לדרגא זה כסא לזה וזה לזה בפרך השגתו עד שמגיע מעטס לעטס עד סוף ההשגה להשיג שהשאינו מושג מחיה ומאיר אותה השגה וטעם והוא מאמר שלמה המנ"ה אמרתי אחכמה ויהי רחוקה ממני ואיני מושג כנ"ל וכו' וע"ש שביאר גזם סוד ענין התשובה והאומר אחטא ואשוב וכו' ושזכו ענין כל שירתת העול קודמת לחכמתו כי בכדי להליל את הים שהוא החכמ מאחיותו ה"א ית' לרין להקדים את היראה שהוא היראה מא"ס ב"ה המאיר את החכמה ומקיימה ולא בזוולתי חכמתו מתקיימת ויראה זו נוסבת לעולם ולדור דור שהרי בכל תוספות חכמה והשגה לרין להסתאח בשלמעלה ממנה שאינו מושג כנ"ל וכו' מלוח הכירות שבתורה היינו נסתאחו בשאינו מושג שהיה בחי' הזכר המשפיע ומחי' את המושג וכו' (סה) :

(סה) ידיעת מהות רגפש הוא אהבה ויראה שהם התאווה וכל עניני העולם כראמר כי הדם הוא הנפש והדם הוא התאווה וארו"ל מפרשתו של אותו רשע שהיה בדביקה בחפינה בחשיקה עד"ץ הוא העבודה לאלוקים וענין הדביקות פירושו הוא שלא יהיה שום מפסיק או אפשרות יכולת הדביקות כמשל ממש"ט ז"ל שכלתי חפשות הסיבור מתחיות כסוף אחת אל אחת ע"י הרבך כ"א כשגוררין מן עצמות הכסף בנקוס הדביקה וזו מתאחו יפה אומר לדבק טוב ובעשה לאחד מש"כ כשיז איה חלודה חו שום מפסיק בנתי אפשרות להתחבר וזהו חס תבקשנה ככסף ע"ד זה הוא הדביקות אליו ית' שרין לגרור מעצמותו שלא יהיה עליו שום חולדה ומסך המבדיל כ"א לעצמותו אז יכולת הדביקות וכל זמן החיות בשום דבר אחר אינו דבוק כיווד שענין הדביקות בגשמייות הוא התענוג ועוהם התענוג אירי מניח לשוטט מחשבתו בשום דבר ומחשבתו מרודה ודבוקה בצאות הדבר וכן כל דבר תענוג יש לך אדם שממונו חביב עכיו וכל מחשבתו שם וכן בכל דבר ודבר כלל דמלתא שיעקר שלימות התורה והמצוות הוא רק את חס הדביקות הכ"ל וכל יכולת האפשרי בהשגת האדם מדביקותו בגשמיים יש לך אדם ויש לך אדם הכל לפי מה שהוא בצאותו הדביקות עצמו מחוייב בעבודת הבורא ית' וכו' ידבק כי זה כל האדם הם השכל המדות והדביקות שהרי הגוף נק' בשר האדם לכן מחוייב היותו אדם בכל השגותיו הכ"ל אל הבורא ית' הגלמי בכדי שהי' לו השארת שם אדם אחר פתירתו והתפשטו מן הגוף להשגתם בכל השגותיו הכ"ל בלחוטו אז יתענג על ד' מש"כ חס לא ריגיל השגותיו הכ"ל ותענוגו בעודו סי כ"א מן הגשמיים כלים ונפסדים ח"כ אחרי התפשטו מן הגשם והגוף יכלה ויפתר מה יס"ר אחריו ברכה ואיך יתחיל תחלת שיטעויו והשתמש כמותו הכ"ל חס לא יעד דרך ה' אלוקים סיים נלתי בעודו חי וזהו וכרתה הנפש שכלה עם הגוף אחרי שאין לו שום אחיזה ותפיסה ברוחניים ותלתיים וכחיות האדם המצטרף הרבה ועוסק ולחך ועלות פבילות חבילות בלא התלהבות ושום דביקות והללים שלא בא לידי נסיון שום דבר להביא פתיותו שאינו יכול לעמוד בניסיון וכל כחותיו קשורים בגשמיים ומוכן ומזומן לעבור עליו כל דבר רע בהגיע לידו ומלכד שהנסיונות לא הגיעו לידו לכן לפעמים מזדמן לו מעשה רשע כמאמר ויש לריקים שמגיע אליהם כמעשה הרשעים בכדי ביתן לב להבין שאינו שלם עם ד' ויתלהב לתשובה להשיב את כל כחותיו ותענוגיו על ה' כדברי הרב המגיד ז"ל ע"פ עד מתי עאל תשכב עד"מ כשאדם ישן שינת קבע אחרי כמה שעות שדי לו בשינתו ומתעורר וקם בתוספת כחו ומורו מש"כ מי שהוא יום ולא יום אפשר לו לשכוב כך כמה וכמה שעות ואין ממנו בהם אשפי"כ הוא עומד וקם מצולבל המוט ואינו חזק והסיבה לזה שלא היה השינה קבע והוא עד מתי עאל תשכב בעלנות יום ולא יום וכן בעסק התורה והמצוות שהם בעלנות בלי התלהבות ודביקות וכו' מתי תקום משנתך פירוש שעל כרחף אהה לרין לקום וא"כ עד מתי עאל תשכב וכו' עיין פנים בללא דמלתא שכל אדם לרין מתקף לחכמה לרין ולחך כל השגותיו ומדותיו וכחותיו ותענוגיו על ה' בללא דמלתא בהם בגלמי חי וקיים לעולם בהם יעצורו אפי' אחר פתירתו מן הגוף הכלה ועל אולי שאלו עבר עבירה מימיו הרי מסתמא כל כחותיו קשורים בו ית' שאין רזיה לדבר כי אולי לא בא לידי נסיון אד מחמת שארי דברים המונעים אותו כמו הכושה או מה שהי' ומעתה מה בכך שלא עבר עבירה ככתובה בחורה חס שורש העון עצמו אינו נחסק מלבו הרי קשור הוא בו כמאמר כל הכועס כלאו

דרך יראה ועבודת ה' חסידים

עו"ו והגדלות שורש לפניות וזהו הרהורי עבירה קטים מעבירה היותם המיות של העבירה ואמרי היות בעלמו שורש פורה ראש וכו' א"כ מה נצק אם לא עבד אם השורש בעלמו הרי הוא הוא אצל אם רצון האדם לרעה את אשר בלבבו ואם יש ה' אחר ואם לא יבטין דעתו ויבין בשכלו אם אפשר לו לרצק בו ית' בלי שום הפסק ולהתענג על ד' בראותו התענוג והדביקות שמשני גשמי היותו רבוק אליו וזה והאבסח את ד' וכו' יש לך אדם שמונו חביב עליו י' וכן בכל ערה ומדה להתקטף אליו ית' בראותו ההתקטפות שיש לו בגשמי בזה מתעלים כל מדותיו אליו ית' וטורם העין בעלמו נמחק מנבו ומתעלים כל התקשרותו בגשמיים ג"כ אליו ית' וכו' (פ' תשא) : (שו) שמע ישראל לשון אפיפה כמו וישמע שאלו וכו' היינו לחסוק כל הרגשותיו וכחותיו אל שרשם בלב כענין כל המיות המתקבץ בשעת פינה בלב ואינו מרגיש בטוהו הגשמיים ואז אפשרות הלב להתייסד אליו ית' כי השגת הגשמייות מפסיק משליכי בהסירים והתבטח אל שרשם בלב אז ולבי ראה הרבה חכמה שהוא האחרות ושורש הכל כמאמר כולם בשכמה עשית וזהו איזהו סכס הרואה את העולר היינו שכל דבר מניע אל שורשו אשר ממנו נולד הדבר שהוא התכמה וכו' (פ' תהלה) : (שו) שכחתי דרכי ואשיבה רגלי אל עדותיך כי הנוק הוא חומר עכור ואינו מטיב לעשות כהחסימות השכל כ"א ע"י פיתויי משיבי הנוק שזה יראת העונש או שר עו"כ או נחת רוח ותענוג שמרגיש בעבודתו והאבסח את ד' ובאמת שאין שום השגה משגת ותופסת הדביקות האמתי בא"ס בטום שכל כל שכן בהרגשה ותענוג ממילת מוכן שכל הרגשה היראה או האבה או תענוג הדביקות והרגשם ענייני כל אדם כוזב כי לא ברעש ד' אצל הדביקות האמתי אחר המורגש הוא השליו מורגש בטום תפיסת והראי' כי לא יראתי האדם ופי' כ"א ע"י האמונה בלי שום הרגשה שהוא ענין ציול המליחות שא"ס לעמוד עליו בעלמו וכל שכן להבין ולהשיב ללחורים והוא הנקרא לשמה של כל אדם לפי דרגת דיליה אצל א"ס להגיע אליה כ"א ע"י פיתויי הנוק עם כפי' שלק לשמה תחלה שהוא היראה והאבה והתענוג אשר בלתי אפשרותם למיל ג"כ כ"א ע"י האמונה בשכר ועונש ושאר דברים וע"י אמונה זו מביע למעלה הימנה וזהו שכחתי דרכי תחלה שכח דרכי הנוק ופיתויי והאי' ואם בה רגלי שהוא האמונה הנקראת רגל אל עדותיך שהוא הבחי' לשמה וכו' וזה כפי' שמחוק שלק לשמה כל לשמה זה' יפה שמה אהת בחשיבה ומעט"ג בעה"ז יותר מכל סיי עו"כ כי כל סיי עו"כ זה הכלל השגות נוראות ועולם התענוג מהס והנה השעה אהת שמשני בעה"ז בהשג' ומעט"ג הוא למעלה מכל אפשרות ההשגות שהוא האמונה הכ"ל בציול כל הרגשותיו ותשיטתו אחר כלות אפשרי השגתו והדביקות והתענוג האפשרי מתרצק באמונה זו אצל האמת אהת הוא ש"א להגיע לאמונה ודביקות זה כ"א אחרי כלות תחלה כל עניני אפשרי השגתה ביראה והאבה ודביקות המושגים וזה הכנה וכסא להשליט עונש שאמר זה שהוא הציור וכו' וזה כפי' שבה שהוא ענין עליית כל העולמות שזה כל המדות והדביקות המושגים שזה כפי' שמה ימי העלטה וזוים השינוי שבה וכו' הוא הדביקות שלימי מושג המעלה את הכל ושאר"ל שאין מלאכת המשכן דושה את השגת כי ארצת הוא כפי' הכלה ופחת הכניסה לשבת בבחי' שכחתי דרכי וכו' הי"ל (פי' ויקהל פקודי) : (שם) בכל דרכיך דעהו להיות עוסק בכל עניינים גשמיים דביקות והתקשרות השכינה היות הקודם שנתנו דרך משל העטם שכל עניי מלאכל או סיוח וקיום כל דבר ודבר הוא השכינה שגלות. והנה כל זה המיות והקיום הוא המושג לאדם יש לו סיוח הקודם משלימו מושג גבוה על גבוה שומר המשפיע וממשיך סיוח לתוך הגושג והוא הקי' אור מקיף ורב טוב שלימי יכול לגנום ולהתאמצס בתוך אורו הדבר לכן נשאר בסוד אור מקיף את המיות שנתנו ואם האדם עוסק בכל ענייניו דביקות השכינה וסיוח הקי' שנתוכס ומזה נמשך להאקשרות האור מקיף שהרי יש העשבה מזה לזה הוא יסוד קוב"ה ושינופי' וכו' (עיין פינה פ' ויקרא) :

(שם). יראת חסד הוא היראה מן קהלת עלמו יותר מן העונש הכח בעבורו כי העונשין המה רפואת טכסא ומידוקס מן רעת החסד וברואי' יש לירא ולפתח מן המכה עצמה יותר מן הרפוא' וכן מוכן לכל אדם אחרי שעיקר האדם הוא הפלומיגל ומיותו וכו' ובכל מקום שאדם מתשג ומתהרהר ומתן נפשו פיליו ולבו שם הוא ועל שמו נקרא רבי שא"ס מתשג צעצעייה הרי הוא בעלמו הקליפה ורוח הטומאה וכו' כי אין שום דבר ריק בעולם ואם אינו סודר הרי טעם טמא יקרא וכו' ובעשנוס עבירה הרי הוא העבירי' בשמטה או בשגבו שם ארי הוא סיוח העבירי' והנגע בעלמה מנעני' בני אדם שנתספק מן הקודם טול משקור טמא וכו' כי בהסתלק הקדושה ויראת שלימי ממנו וכו' משמחה ועטשה רוח הטומא' מניק וקליפה וגופו נעשה ניק להקליפות ר"ל ושרי הוא מניק עם נוק שהוא יותר קשה למגושם משאר מניקין וקליפות רוחניות וזהו יראת חסד שפתיחה מהטמא שהוא עלמו משמחה להעשות חסד עלמו ע"י החסד שטעשה שהוא המכה היותר קשה מן העונש שהוא הרפוא' ויראת חסד זה מתספק מן החכמה עיין פינה והנה אית יראה וליה יראת העונש שזה העונשין והמיות ויראה זו נק' יראה סינולית כי הוא רק יראת

דרך יראה ועבודת ה' חסידים

יראת הפחד עלמנו אבל עיקר הירא' מפני עקרא ושרא' רכל עלמין הוא הנק' מלכותו בכל משלה שכל היראות מסתעפים ממנה שהם העונשים יסורים ומיתה הממרקין עונותיו של אדם והם בסי' רפואת הנכסות וכו' והרבה פעמים שב האדם אל עושהו מפני יראה זו ואפי' לנדולי הדריקים לזו כל עמים שנים שלפנימים אינו יכול להגיע ליראה' אחיית כ"א ע"י החסלת הירא' טיטניית לרמות בנפשו ואפרי שכל היראות הם משורם אחד ממנה מגיע מעלה מעלה ופועם נעימות הירא' והחלצות אליו ית' וכו' לכן עכ"פ ראוי לכל אדם שלא לקור מאחרי עיניו יראה זו שאם יזכה ויבחין בין מלכות וזכיה ואם לאו ה"ו עכ"פ יסיר מרע ויפסה עוב מפני הירא' וכו' וזה בסי' אין החור' מתקיימת חלל צמי שממית עלמו בזוהל שמוכיר לעלמו כל הניחות ומרמה בעלמו אותם לחזק היראה' וחסורה (פ' אסרי מות) :

(יש) החילוק הוא שבין נפש אדם השכלי לנפש הבהמי הוא כי נפש הבהמי היא נפש החיני והמגדל והזן והמחלואו כולם לא נבראו כ"א לצורך הניק' שהמה לירת וחיות הניק' וכו' וע"י עליית הניק' המה מתעלים משא"כ נפש האדם השכלי לא נברא כשזיל הניק' אדרבא הניק' וכל בסי' נפשות הצבחות שבו נברא' כשזיל נפש השכלי על הפגול על ידיהם וכהמשך אחרים ולעלות עמה ולכ"כ חינק בהמשך האדם נפשו השכלי להגות הניק' הרי הוא נעשה נפש הבהמי והרי הוא בהמה ממש וכו' (שם ופ' צהר) :

(שי) אפי' אם ירבה האדם לרעת חוכמות ומוסר חכמה ורעת חן' להגלל מאח' תאום ולא ירבה במצות עם אותו חבר המיוחד לאותה תאום אזי לא די שלא יועיל בחכמתו חלל אדרבא כי כל הגדול תחבירי יגרו גדול ממנו וכל שחכמתו מרובה ממעשיו וכו' ולא המדרש עיקר חלל המעש' ואין החומר מודרך כ"א ע"י מלות מעשיות דייקא להרגיל כל חבר במצות דייקא ושלא ללאת החון בענייני הרשות והחסות מה דאפשר שלא להשתמש מזה כלל ובהגיע לידו לקיים אחת ממצות ה' המיוחד לאותו חבר מרגמ"ה אצרים יקבל עול מלכות שמים על אותו חבר חס"ה ויחייב שכל בריאת האבר יהיה וכל חיובו הוא רק העזרה הזאת ואחר קצנת העול שלא ללאת ממנה החון ימין ושמאל עושה מעש' המציה צופעל ומשרה הקדוש' של המציה ומאמרו ית' על אבר זה ע"י מודרך האבר פעם וסחים עד שיציר אור חורה צבר המציה ומעם יספרו כל פועלי און וכו' עד שזכה גם בזה"ל לטעום טעם מעש' המציה של אותו אבר כל כך עד שמתבטל לגימ' ממש מלהשתמש עיר בראותו אבר-מעשה החלוא והרשות כ"א הכרה וירוא מזה כמחמרו ותי בהם וכו' (פ' נשא) : (שי) התקשרות נפשו בלאת עם השכני' תאמה והתאחרו עמה להתכלל בה והיינו שלא תהי' כוונתו חלל להעשות כלי בנפשו ודשו ונשמחו אליו יאסוף לקבל השמש לאור יורם ולהדקק בה' שהם המדות כידוע עכ"פ ח"ל להגיע ליה כ"א מדי עבדו דרך המות ממש ויחמזיה' פלגות ויסורי דדקי מיתה ממש בני שום שינוי כידוע שנק' צהר חילגל דמותא ואחרי עבדו דרך הילוכו זה ויתן את נפשו למומתים ויסבול לער מיתה אם יאר' ה' חסדו ויסיחו מרומים אז יאיר כשמש אפינתו להדקק בה' ובמדותיו להאבז אותו וירחת ה' על פניו וראו כל עמי הארץ כי שם ה' נק' עליו וכו' שיהא שם היה צ"ה בעלמו כידוע כי הסיים שמים לה' והארץ נתן לבני אדם וי"ל להגיע אל השמים שהם המדות אם לא בדרך כל הארץ וזהו הנק' הולך בדרך כל הארץ שהוא המיית' ולהיכן הולך חל השמים שאין שום דרך אחר שיעלה השמים אם לא אדם כי ימות באלה שהוא המשכן שהוא שכינה ארץ ישראל והנה ידוע צוהר צענין נפילת אפים שהוא מע"כ למקום הזה שהוא השכיני' וכחז שם שרין רעו שני בנקודת אמתת הלל דביקות והתקשרות חפן ולטון גמור שלם לא כן בנכנה הוא פכחור שחור שמתור עלמו למקום המות ולא יהי' בשלימות גמור בכדי שיוכל להעשות כלי לקבל חסד ה' מנוולם שהם המדות להחיותו ישרא' שם ה"ו וזהו ימותו ולא בחכמה וכו' עיין פנים ואם אצור יאמר מה לי ולררה הזאת לעבור בדרך זה כי הוא נורא ואיום כמחמרו מה נורא המקום הזה ה"ל כל הארץ לפני ונגלה כבוד ה' בכל דבר פרטי וכללי צעילם שיה נפש שהם סיות הקודש מזיין ימי הבנין וכו' ידע כי אין מקום לעבור בדרך אחר כי זה הסער לה' דריקים יבאו בו ובזאת יבא אל הקודש וא"ל להגיע לחורה שבכתב כ"א דרך חורה שבע"פ שהוא השכיני' וכו' וא"ל בשום אופן שתחול עליו יראת הרוממות כ"א אחר שיעבור יראת העדרו מעיקרו שהיה המיית' ומכ"כ כ"ל ע"ם שמצדו דבר זה צטוב טעם וכו' וע"ם ג"כ שמצדו בשם ספר ליקוטי אפרים מענין כח הנוגע שבארץ ואעפ"כ הארץ לא הגמח בני שום זריעה והענין הוא כי הארץ וכה הנוגע הישרש בצוכה הוא ממש ח"ט בערך ההוא עד שא"ל להפסוט שום דבר חל"כ כשורעין איזה מין וחסור לעפרו אז אותו העין מתעורר ללאת ומפני הגיע בהצלוחו בעפר אל שורש כח הנוגע יש בו כח להוסיף הרבה והשורש הוא מנוגע בין הענפים ובין כחות העולמים ממת וכו' לכן מחוייבים דבריו שא"ל לעבור אל מקום ה' שמה חל"כ דרך השכיני' ולטעום מיתה ממש ולהתבצק בצוכה ממש ואח"כ חסר ויטור ע"י דביקות וכו' ומקבל מות ממש שמיניע אליו מאור המדות וכו' עיין פנים עומק הענין (פ' קדש) :

(שי) ידוע כי עיקר יראה ה' הוא יראת הרוממות ירא' בשם ואית יראת העונש וכו' מפני שלפעמים ח"ל

דרך יראה ועבודת ה' חסידים גו

ח"ל לבקש את יצרו ביראת הרוממות ונריך לזכור יראה העונה חפ"י גדולים ודריקים כמארז"ל וחס ללא יזכור לו יום המית' וכו' והענין הוא שהכל לפי העת והזמן והמקום ותוסף ה"לר ותוקפו הבס שאין יראה זו חכמה אעפ"כ כדי לטור ממוקשי מוח ולכוף את יצרו גם זה לטובה ושכינה שרויה בנתיבם ולכן ח"ל לשים אדם לבוין מעשיו ומחשבותיו ודרכיו לדרגי איזה דריק בכדי שיהי' כמותו מפני שלפעמים לא יועילו לו פוסקי אגור דריק והסגנון וחפ"י אדם אדם ח"ל להיות שזה בענייניו ודר יו יזווסרין יום כיום והכל לפי העת עד שיבא יראה ס' בלכזו ופסד ה' מהדר גאווה באמת ולה דרמיון שהרי ואסלדה צפילה כחצי' כאשר הסולד ירו שנכחל ונרקד לאחריו מפני הפסד וידוע שהירא' נקראת פחה ושער זהו ראה שאין פתחיון שאין היראות של כ"ל מכיון לסבירו חבל כל הר לפוס דרנה דיגיה הגדול לפי גדלו והקטן לפי ערכו מיראת העונש וכמו כן הגדולים לפעמים בעצמן אינם מכוונים כפעם בפעם וכל מגמתם רק להכניס יראה ופסד ה' בלבם ולהשרות שכינה עליהם והוא מה מבוז אוהליק ציטונן ומשכנותיך צטורבן היינו בח"י יראה הרוממות ויראת העונש ולכן אמר לחיו שחשבה עליהם שכינה היינו כנ"ל (פ' צלק) • (סיד) האדם הכשר ח"ל לו להגיע ולעלות אל שרשו לרא ע"י שכנגדו ושיגלו במחשבתו והוא יתעורר מהם לצורא ית' והן הן הכסויים כמארז"ל כבדיו של עולם בדישא חשיבא והרר כהורא וכו' ולכן כשאדם רוצה להכניע איזה דבר העומד עליו בחזק' לריך להכניע באמת לפני הבורא ית' אותו הרע השוכן בעצמו והוא ציטול הרע והמתקן הדינין וח"ש קרבה אל נפשו באלה וחפ"כ למען חויבי פרדי פ"י בחמלה ביקש שחבא הגאולה לנפשו מכל העכו"ם שהם התקשרות במחשבות מוח וממילא יהי' פרוי מאויביו שהם ציטול הקליפות והמתקן הדינין וכו' כללל רמלתא שאכל כל דריק ודריק מוכרחים לעבור במחשבתו כל שכנגדו עד מקם מדינינו וחפ"י אם יאמר המתקשר שכבר חבל כל הרגשותיו ותאזותיו אין שטיה מרגיש שאם אין לו צורה זו יש לו צורה אחרת כי ח"ל צו וכשכחה לו המחשבה לריך להיות נבזה בלגיו נמאס שהעמיד ללם בהיכל שהרי האדם הוא מקדש מעט וכו' וכידוע שהמחשבה והמוח הוא קרשי קרשים והלב הוא היכל אלה וכו' וחפ"כ כשתעורר מן הדבר אל הבורא ית' הוא היסוד ועליית השכינה והקמתה מעפרא והאדם מתעלה ג"כ בזה והולך מרגב לדרגא ומגסיון לגסיון וממטע זהו המ"צ משעות הלחוצים בחורה שסבי ישראל מנארים וכו' שהוא מעשה הגשמיים והלפמיים וכדי ללאת משם ולהגיע אל ח"ל שהוא כסא ישראל ולעשות יתור עלם לריך מ"צ מסעות וזהו שם של מ"צ הירוע ומכוון לעלות מעלה מעלה והנה ענין המסעות היה כמה פעמים לאחר כידוע לכן לפעמים מזדמן ללדיק איזה ירידה במחשבתו אבל בזמנא כי הירידה לורך העלייה הוא ומטע שלם כדרך כל המסעות וכו' (פ' מטות מפעי) : (שטו) ארז"ל פזמו לי כבודם של עמנו שהיה היראה נקורה לגבי אלהים ובלתי היראה אין לנו התחננונים שום יסוס וערך אחיזה ודיבקות ושייכות כלל כדכך במרותיך שהכל המדות גם האלה הגוף קטועים בהם וחלויים בהם לכן קרוב להפסד שלא יתעוררו צמות בהתעוררות עלמו בהם ימשכויה להלכת הנהגה וכו' משפ"כ היראה שהוא הפסד שזכרו לגוף ואחר היראה השלימה על ידה אפשר להצדק בכל מרותיו כי היראה היא השראה השכינה על עלמו ומשם יתפרדו כל פועלי חון כי שם ה' נקרא עליו ויראו ממנו וילך מסיל אל היל מפני היראה אל הדיבקות והאבה עד אשר חשגיבו השמחה זאו יסוד קוב"ה ושכינותיה (פ' עקב) : (שטו) מאן דלית ביה יראה לית ליה חוסר כלל זק מדבר ביראה הששית והקדמת לכל ביראת העולמות שהוא יראה ה' לחיים שהוא הדיבקות גמור מה שהוא היסוד לרך הטבע שאר היראות שהם העדר הדיבקות כידוע מסד החיות רלוא ושוב שמדריך\ היראה יסוב אחר מעט כמאמר גאסלדה בחילס פירוש כאשר הסולד ידיו וחפ"י יראה גנין שהוא רב ושליע עקרא ושראש דכל עלמין שהוא יראה בושח מפני מי שגדול ממנו ומכל העולמות גם זה העדר הדיבקות מעט שכן דרך הבושה אבל יראה ה' לחיים הוא הדיבקות יותר גבוה מכל אלהים וכל המדות והוא כשמתלבש בשכיני ומכוין עלמו היות מרכבה אליו ית' בכל מה שמקבל מאתו ית' מן ההשגות אפשרות הקות זכס מולאות הכוחיות הכחשיים שפוטט לורס ולוובם לורס תמיד לא ישסה ובהסתכלותו בחחלת שורש מולא השגתו מאתו ית' ונככל מפניו להיותו ית' המשפיע והוא המקבל שכן דרך כל המקבלים נכחלים והוא ענין ציטולם שחמבתלים בעלמם ונכללים במשפיעם וח"כ היראה זו הוא הדיבקות הגמור שהוא כלל בא"ס ב"ה והוא גבוה מכל המדות כמאמר ראשית חכמה יראה ה' היראה זו הוא דחשית למדת החכמה שהוא למעלה ומופשט מן אותיות כלל חפ"י המחשביים ויראה זו נקראת יראה שמים וכו' עיין פנים . והנה האדם שיש לו יראה שמים וכלל בו ית' בהצטעל כל עלמי וחיותו ושאר מעלה מאותיות המחשבה בירו לעש ת של ההסתמנות נסים ונפלאות שברי כל העולמות הם בירו שברי הוא ככלל בו ית' ויבדו הכל ואדם כזה נק בעלס דמערוניתא שברי הוא בעל הסתמנה של כל העולמות וזהו מאן דלית ביה יראה לית ליה חוסר כלל וכו' (עיין פנים שם) :

דרך יראה ועבודת ה' חסדים נח

(סיו) זה כלל גדול בחזרה ובמנוח להמשיך על מצונו קדושת אורחא מצוה ובהתקדש בקדושתה ולשפוט מים חיים אל כליו בזמן שיראה בלבו ענין היות הוא מצדד ב"ב כלול מן הסודה והמנוח ואין צריך רק לעורר במצוה זו כל אורח מצוה שתקופ בעלצו ולהתקשר בה בנה המליון שרש וכו' שאין האדם טובה כלום כי אם מעורר במעשה אורחא כל המורה או המנוח או המצוה שצורה הוא על ידה ומתקשר בה ועולה במעלה זו אל-מקום שורשו ומיתו ומשם נמשך וכו' (ענין פנים פ' ראש) : (סיו) התאווה נמשכות ומילוי חפזי האדם חפזי-דברים המצויים הם-מלוכיים מאד גרופים מטים וזוהי וסרמון שכל-ענין קרמון הוא הכליון והפחד מהיותו קראסון ממסיל לשריים ולפי ערך גדול ההפחד כן גדול קסרמון ולכן נקראת האדם מטרסת יותר משל בהמות ועופות וצריבין להסרמק ממנה בשעת ק"ש והפלה וכו' וע"ז זה במילוי האוהה שהוא הפחד היותר גדול זבליין טרוך מהיפוך להיפוך מאכזרו ית' שהוא ח"ס אל האהבה התאווה ר"ל צודאי חין ערך אל גדול הסרמון והמציאות וכו'. אך בזמנת הפרישות לגמרי מכלל המצוות ג"כ א"ל שפרי ותי חסם כתיב גדול וכו' שיעקר לקיים בכל דרכיך דעשו ויהי כל מעשיו לכבוד צוראו בלתי לה' לבדו והמותר יחסר כי בהכנים הצורה ית' בחוץ מנפיהו הרי הוא מטיה הדבר כ"ש ואתה מטיה את פולס וצודאי לא יכלה ולא יופחד ולא יבדיל ואינו נק' תאוה כלל כ"א מצוה לשון אורחא- ודביקות אמתי חפזי בשפכים התחזימים רים נישום לה' שאמר ונעשה רעונו והוא השמחה-היותר גדולה לפניו ית' וחין קץ לשמחת עבדת הנשמיים יותר על כל הרומזיים שהרי אנו מנפים לחטיית הנתיים וכו' ולכאורה תמינה הלא טוב לו אז בצולמות עליונים בלי בוק מעשה בהחלבו מחדש בנזק השמני אבל האמת הוא שמגדל שמחת עבודתו בנזק לבורא ית' חין קץ וכו' [ענין פנים שס] : (שט) הציקר שירגיל האדם את מדותיו בלתי לה' לבדו-ולשרש אצריהם כגני העוקר ע"ז שצריך גרשם אצריהם שלא יסאך בו שום שרש פורה ראש ולענה כי השורש הוא הכל וכל הענפים משתעמם אמתי וכו' ובזמנת אחרי ידועת האדם שנקות נפשו הסעולות ואורו עליונים וכו' אך שישנם ענפים לבנות נשמות נפשי שבה כיוונו ממשל מרגליים יקריה מאד שלא יתנגה בדבר מלפניו ח"י בפייסת לרא' אפי' אם ירעב מאד אחרי ידיעו מנדול ערכה אם לא מן סחור שטה כל ימיו ולא ידע ערכה וזהו אחרי אדם עו לו כך כי התמות קום עו למטה חין ולמעלי עיין כידוע שלמטה יסירות ולעולם בסירות יותר בהתרחקות וזה עו לו כך שכל מרות נפשו הם רק כך בהש"י ואפי' כל המרות הנשמיים הסולפים וצבורים במשכרו הם רק משילות בלבבם כמו פרודודר למדקין לעבוד דרך עליהם להתקשר בהרשע בו ית' וכו' (פ' כי תבוא) : (שך) חייבך כשיעמוד האדם בציור יזהר שיחיה הראשית לעבודת-צוראו וליתן הראשית להנפש כי הוא הציקר ולא הנפש שהוא כלה וכפחד וכל היותו רחמי הוא הציקר הגדול לכן חין לעשות שום מעשה ומסבון אפי' לשם עוה"ב שחרי מפי' שטיג צוה"מ" צורה בנזק הוא גשני ואפי' אם יחיה מזהר בהסתפק עוה"ב מכל אופני גשם אפי' כ"משיג הוא הדבר יחיה חין שהוא נשמות הוא אפי' אשר פסגו צבורו בנזק וכן כתב הרמב"ן ר"ל אבל הציקר ששעשה מפני שאמר ונעשה רעונו והוא תכלית היותו חפזי ובקצור ולכן הנפש מתדבקת ברוח וכו' ותולס לעולם ער ח"ס ב"ה וזה נק' הקמת סיגיה מעשיו שהוא לשפוט מכל אופני גשם שהוא עפי' ולהצלותה אל הרצון וכמו כן בלכתו לבשם מ"מ או שחר עניינים שהם גשמיים צודאי והוא עייני סיגיה המתחזרת יראה שים בכל דבר תורה ואורחא שבמים מלעשיהם ולשרטוק הרע המעורב בכל דבר וכו' ולברר ולדבק אל הטוב והמותר וכו' ולענין ההתגברות נגד פיתוי היותה"ר אל התאוות ומשכבות חוץ ידע האדם שאין כך דבר בלתי היות הש"ים שיגיהו אותו כ"ס וזהו עמיו' את כולם חפזי הקליפות דק בזיוה אופן הוא מבוחר צוהר משל לבן העלך עם הזונה ששלמה המלך לפחותו ובזמנת רצין המלך וכוונתו שלא יסמע אליה וא"כ הדבר פשוט שכל דברי פיתוי היותה"ר שופל במשכבותו למשום חיו השכינה מתי' אותו והכוונה הוא שלא ישתעמם ולהתחזק כנגדה והוא כמשל שים שעושים סימן ביניהם לדבר בזמן שאינו ומפסימים ביניהם שחם יאמר לו שיעשה שידע הכוונה שלא למשום. ובוה המשכבה בה צומו והוא יסמור עצמו כך תמיד להשכים על רעו הממשכה ונדבר איסור ח"ו (ידע כי) רצון המשכבה להיפך יזכה להשחלשות היצגשה צמוהו בפשיטות בלי שום לבושים ורמזים וכו' כידוע היות כל המשכבות משחלשות מעינם המשכבה שהוא היותו רחמי ורק מן הדק ואין אפשרות הוא לקטר בנזק הנפש אבל הוא ע"י החלבוט בירוח כעז אהבה ויראה והתפירות וכו' וישחלש למקום שהנזק קטור צו חפזי במדות חילוניות והכיונה להתחזק כנגדה ולא לעש תה כני"ל אבל אחר שיסבר התאוה חילוניות כמה פגמים מלעשותה ולא ית' הנוק קטור כך חזק לו המשכבה בשפכות במדות הי' אהבה ה' ויראה ה' ולפאר ליצור על שם כבוד מלכותו וכו' ויזכה לקבל כל המשכבות כפשיטו כמו שהן מעולם המשכבה וכו' ח"ס ער ליגלי דרך כי נר הוא אור העליר דרך גשמיים שאת השמן והפחילה ורגל נק' מדרגות התחזימים וגשמיים וזהו נר לרגלי פירות אור העליר אותי במשכבות גשמיים שלי שלא לעשות בזמן המשכבה הוא דרכיך פירוץ שוכרתי שפיתוי היותה"ר המה דרכיך פיתוי מתי'

דרך יראה ועבודת ה' חסידים

מתי ארתו ומשפחה לזונתך להיפוך כגיל ובשכר זאת ואור לנתיבותי שאמר שבירת התאווה כמעט
שמים מלגמותה להיפוך המהש' עשיתי לי נתיבה משכח לי המחשב' בפשיטות בני לבושים נשמיים
שום בחי' אור פשוט דומני בני התקשרות בשום גשם כגיל גם זאת ידע האדם כי אחת הוא ע"כ
אמרוני תם ורשע הוא תכלה הוא הגדלות העמלה שמעמלה האדם בחייו וכו' ע"כ יראה להפיל מאתו
הגדלות ולחוק השפלות בלבו וכו' גם יסור שלא לדבר פרה ושלל להתלוצץ מבני אדם אף כול נראה
לו שם מעוזי תורה חיו ותיב ושמרי תורה יתגרו גם כבר ארו"ל כאן בלדיק גמור וכו' כי זהו
סיבת פרידה והשפלות בי בין קך ובין קך קריוויס בניס והוא מפריש עלמו מן הכלל להיות הוא
מרעי וכל השפלות בלגות ישראל אין לו חלק עממה חיו וכוו שאמר בתוך עמי אנכי יושפת כפירות
הזוסיק (שם באגרת הקדוש זמכתבוס): (שכת) בכל דרכיך דעשו ימן האדם אל לבו בכל פועל
והגועה ראה ושמיעה מהשפה ודיבור דלתי לידים מחיזה מדה שיהי' יתבונן עכ"פ הלא ה' הוא
זה שהרי בלגוד יתב' א"ה וידבק בלגותה מדה אליו יתב' דרך משל כשיבא לו אחיח אהבה שלא
לאסוב אותו החומר כ"ה להבין שהיות הפנימי מהבן אותו החומר ומליירו ע"ד האהב' לכן ידבק
עלמו בלגותו אל היות הפנימי שבחוכו שהוא אליו יתברך המהיה את הכל אם אמנם הוא ית' א"ס כי
גבוה מעל גבוה שומר אבל אהנו משיגים תחלה רק המדות והנה כשירגיל האדם א"ע בכל דרכיו
והרגשותיו ותנועותיו ופשיטותיו ומאורעותיו להחזקו בו יתברך בלגותו זה הנה יש בכחו זה להיותו
למעלי כל הטבע והכריחה ולעשות השתנה בעולם כראונו והוא תחיל בעולם כמאמר לדיק מושל
יראה אלוקים מכש"כ וק"ו מבלתי אפשרות ממשלות הקליטה עליו כי אמרי שאינו אהוב את החומר
שהוא הקליטה הרי אינו מקבל פענוג ממנו ואינו נכנע לפניהם אדרבה המה נכנעים לפניו שהרי
במדת הגבורה מתגבר על החומר וכן בכל המדות וע"ד כלל אפשר להבין כשאדם אהוב איזה דבר
הרי מהשבתו בלגותו שוכן בתוך הדבר שהוא ופרי מקיפו למחשבתו והחומר שהוא נק' מסך מבדיל
וא"ל לדבקה בו יתברך מפני היקף מחשבתו אותו החומריות שנכנס בה היא מבדלת משא"כ כשמרגיל
עלמו ומדותיו שלא להשתמש בחומריות כלל הרי שאינו דבוק בחומר כ"ה בחיות המנהיג את החומר
שהוא שמו יתב' ומלא שאינו מלוכב ויושב כלל בחומרי העולמות כ"ה חוץ מהם ואין העולם
מקומו אבל הוא מקומו של עולם שהרי הוא דבוק בחיות העולם הנותן מקום וליור לעולם לכן
אפשר להיות מושל בעולם (שם). (שכת) בעסק העבודה אשר רבים לופקים על המחשבות זרות
והתאווה הטיבה לזה הוא הגדלות שאינם שמים בעבודתם ולא די להם כ"ה גדולות ונפלאות מהם
כי הוא כל גדול בתורה להיות שמה בחלקו גם בעסק התור' והעבודה אם מעט ולא הרבה ויהנה
ממנו משא"כ אם אינו נכנס ושמח והנפש רולט ליסנות מתאווה תאווה וכן המחשבות זרות מפני
שאינו שמה בעבודתו ורולט בגדולות ובנפלאות ממנו דוחין אותו מחשבות חוץ שכל המחשבה והמחשבה
(דקדושה) היכל ה' המה ומי שרולט ליכנס במקום שאינו ראוי דוחין אותו לחוץ ובלתמו ידע איננו
בנפשו לתם יחפוף בגדולות במה זכה להם ודאי מהראוי לומר מתי אנו למעשי אבותי ואמפי"כ
ית' שמה מאד בעסק עבודתו של עכשיו ובשמה של מלוא זו יוכה לגדולה הימנה ולא יאמר ה' תור'
והי מלוא שאין לו כלום זה אינו והלא פושעי ישראל מלאים מלות כרמון אבל אינו שמה ונהנה מהם
משא"כ אם ישמה במעשיו יהי כבוד ה' לעולם וכו' והנה יש בענין זה תורה וחכמ' אין חקר אבל
כללא ומלמח האמוני וכו' (שם) * (שכת) אדם הראשון יייר כפיו על הקב"ה ה"ה די לו במלוא
אחת לדבקה בו ית' וכן אלא"ה במדה אחת שהוא אהבה קיים כל התור' ואפי' עירובי תבשילין
חשו שמספילין ותן בלבוז בינה וכו' לקיים את כל דברי תלמיד תורתך בלהבה שכל מלות התור'
והסיגים והגדרים המה לירופי מדות ועלית לדיקוננו ית' כמאמר הוהר שקורא לכל המלות עינין
וכו' (שם): (שכת) השכל של אהבה ויראה השופע עלינו הוא הדביקות אשר בינינו לבינו יתב'
והרשות נתונה אם יראה להרגיל א"ע תמיד לתק הדביקות שהוא ית' מוסיף והולך בעזרתו יתברך
ואם ח"ו להיפוך שיהיה הדביקות כגיל פותחין לו עד שח"ו יפסיק לגמרי והנה לא יחזקו זו
הדביקות ויהי' הולך ומוק מאד רק בהרגיל עלמו בו בכל מה דאפשר בלגותו יתב' והכוונה לו לבד
ותולשתו תפי' בנפות אל מדעתו בפניותיו הקדומים וכו' ואפי' החסיד שבחסידים כשמפנה מחשבתו
ואין דביקותו כראוי היותם קהול שבינו ובין הבורא יתב' אינו מאיר בכה הראשון ומפני כך היו
מקפידים החסידים הראשונים על השמות שהיו בעלים מלגשבו בו יתב' והסויר בתורתו אל פסגו
אל האילנים ופרשו רז"ל אל תפנו אל מדעכם ודוד אמר שוית' ה' יגדני תמיד וכו' וכן מלינו כי
השנתה השי"ת הוא מ"ד דביקות השכל שיש בינינו ובין ית' וכפי שיפור דביקותו בו יתברך בן
שיפור ההשגחה עליו בלימות תמיד וכו' עיין פנים ולחיות שאין לך אדם שאין לו קטנות השכל

והספקת

דרך יראה ועבודת ה' חסידים נט

והפסקת הדביקות ממנו יתב' לנחת הזכיר אותנו ית' ולהכנת לרשך כמנך כי מדת להכנה גורם
 הדביקות כידוע גם כי אין לך אדם שאין לו טעם שישי' לו טעם הדביקות האמתי בלחות הפרק שיה
 במל מדביקותו וכשהנחשים לאים אחד הרי הוא מושגח ע"י דביקות חבירו והתקשרותו בו ית' ממש
 כגוף אחד שכל האברים מושגחים ע"י התקשרות המוח והלב וכו' והנה משארז"ל מזה גוררת מזה
 לאו דוקא על אדם אחד נאמר אלא על כל הדביקים עם האדם השלם אם אמנם אינו שום עכ"ס
 כל הדבוק עמו יתמך יותר לדברי קדושה עממת ההתקשרות עמו וכו' וא"כ דביקות חבירים מקשיבים
 לקול ה' ודאי הסור' והמלה נמשכת ונגררת אליהם ממדת דביקותם בלגשים הדביקים בו ית' וכו'
 וסגולה נפלאה שישי' מושגח ומומד מהמדת חביריו הדביקים בו יתב' ומיכן הוא לכל המדות
 והנחות בשילוי גוף ונפש וכו' כלל דמלתא כי הענין המביא לידי שמירה והשגחה מאלו ית' נכבד
 מכל המקרים ח"ו הוא שפע האדם הוא להכנתו ויראתו יתב' שבינו לבין קונו והשמירה על העמים
 שהוא במקנות שכל הפסקת הדביקות הוא התקשרות והאהבה' והשום אמתו דביקות חבירים וכו' (סס)
 וע"ס שמביא בשם חסד להכרתם משני ב' נהר ליג שמה שכתבו בלגישע ח"ו אשר עמדתו לפני
 פי שטמד לפני אליהו ושכל אליהו היה משתמש לפני קונו מרוב דביקותו בנבואה ונחשב כשמד
 לפני ה' ממש ומכלן יראה עד היכן התקשרות והאהבה' מגיע כאלו הוא מקושר במקום שחבירו
 מקושר וכו' : (שכה) עיקר קבלת עול מלכות שמים שלימה לחדש בכל יום תמיד את הישן כאלו
 היום יתנה ידע אינם נגפשו טעם ראשונה שנתקרב לעבודת הבורא בנפטרם מפני אור החדש
 שהאירו עיניו ולבבו בלור האמת ככה יעשהו מדע כל הימים ואין כל חדש כ"ל לחדש כליותיו ועיני
 לבבו דבירים עתיקין וכו' (סס) (שכו) מה יפית ומה נעמה להכנה בתענוגים כי זה אינו
 חידוש שאוב את הקב"ה בדבר שאין הגוף נהנה בו כמו תורה ומפילין וספלה וק"ס רק אם אוב
 להקב"ה בדבר שהגוף נהנה בו והוא עושה רק לכבוד הבורא ולא לתענוגו או אתה יפה לפניו יתב'
 וכו' ובאמת גריכין להזכיר אפי' בפור וספלה לעשות רק בשביל שישי' נחת רוח לפניו ית' ואלא
 להסתפר ח"ו כל שכן וק"ו דבירים שהגוף נהנה בהם ומרגיש עריבות שרדך ליחר שלא ליפול
 ח"ו אל הגוף לבד רק הכוונה שישי' לו ע"י חיות ובריאות כדי שיעשה רצון הבורא ית' ובודאי אלו
 היה אפשר לו לחיות בלי אכילה ושמים היה לו חפץ ותענוגו יותר וכל מה שיוכל למעט הוא ממשע
 רק מהי' א"ע במלות כמאמר אשר יעשה אותם האדם וחי בהם וכתיב כי על כל מולד פי ה' יחי'
 האדם וכו' וע"ס עוד דברי מוסר הרבה והתעוררות גדול לעבודת הבורא יתב' וכו' (איגרת הק'
 מהרב הגדול וכו' מזה' חייקיל ז"ל מהמזורה) : (שכו) בשעה שאדם עושה עונות ח"ו נק' רשע
 גמור ואפי' המזכר על איסור קל של דברי סופרים נק' רשע כשארז"ל ואפי' מי שיש בידו למחות
 ולא מוחה וכו' וכל שכן וק"ו במכתל איזה מ"ע שאפשר לקיימה כמו כל שאפשר לו לעסוק בחורי'
 ואינו עוסק שעליו דרז"ל כי דבר ה' בזה וכו' ופשיטא דמקרי רשע מפי המפורר איסור דרבנן
 (ואם אח"כ עשה תשוב' נק' לדיק גמור) וא"כ על כרחך הבינוני אין בו אפי' מן ביטול תורה
 ושארז"ל אמר רבה כגון אלה בינוני אע"פ שלא עסק פומיה מגידסא כידוע ואל דלמריק בעלמא
 דמחלם על מחלה מקרי בינוני ורוב זכיות מיקרי לדיק הוא טס המושאל לענין שבר ועושה לפי שידיו
 אחר רובו מיקרי לדיק במחש' שזוכה ברין הכל לענין אצחתי טס המושאל לענין שבר ועושה לפי שידיו
 ומדריגות חלוקות לדיקים ובינונים ארז"ל לדיקים יגיע שפסנן שנאמר ולבי חלל בקרבי שלן לי
 יכה"ר כי הרינו בתענית וכל כל מי שלא בניע למדריגה זו אף שזכיותיו מרובין מל פונטויו אינו
 במעלה ומדריגת לדיק כלל ולכן ארז"ל ראה הקב"ה בדיקים שהם מושגחים עמד והאנן בכל דור
 ודור וכו' וכ"ס לדיק יסוד עולט (שפר ליקוטי אמרים תניא ח"ט פרק ט) : (שכה) נפש האדם
 נחלקת לשנים שהם שכל ומדות שהם בחי' כלל העפר שספירות המליונות וכו' השכל כולל חכמה
 בינה דעת והמדות הן אהבה וירא' והתעוררות וכו' (עין דעת אורח טו) ויש לכל גשם בלוקות שלשה
 לנפשים שהם מחשב' דיבור וממש' של תרי"ג מלות פתור' שכתב האדם מקיים בנפשו כל מלות משניות
 ודביבור הוא עוסק בפירות כל התרי"ג מלות והלכותיהן ובמחשבו' הוא משיג כל מה שא"ל לו
 לשנין בפרד"ם פתור' הרי כלליות תרי"ג חבירי נשאו מלוכבים בתרי"ג מלות הפורה ופרד"ם
 סב"ד שנפשו מלוכבים בהשגות פתור' שבוט משיג פרד"ם כפי יכולת השגתו ושארם נשאו למשל'
 והמדות שהן אהבה וירא' וכו' מלוכבות בקיום המלות במעשה ובדיבור שהם ת"ס שפגד פולן כי
 האהבה הוא שורש כל רמי"ם למלות טעם וכו' והירא' הוא שורש לשנים ל"ם וכו' והנה השגחה
 לנפשים אלו מהתורה ומלכותיה אף שנקראים לפועל נפש רוח ותעמם עם כל זב-גבוהה ונדולה
 מעלתם לאין קץ וכוף על תעלה נפש רוח נשפס פלמן כ"ס בזהר אוריאל וקב"ה בולא פד הי"ט
 הסורה

דרך יראה ועבודת ה' חסידים

כתור' שהיא חכמתו ורלנו של הקב"ה והקב"ה בכבודו ובעלמו כולל הד' כי הוא הודיע זהוה המדע זכו' ודף שהקב"ה נק' אל"ם ולגדלתו אין חקר ולית מחשבה תפיסת ביה כלל וכן ברלנו וחכמתו כדכתיב אין חקר לתבונתו וכו' בהה על זה אמרו במקום גדולתו הם אלה מולל ענותנותו ונמלם הקב"ה רלנו וחכמתו בתרי"ג מלות התורה ובהנכותיהן וצירופי אותיות תנ"כ יתורה שבע"פ ודרשות רז"ל בכדי שכל נשמה או רוח גשם שבגוף האדם תוכל להשיג בדעתו ולקיימן כל מה שאפשר לקיים מהן במעשה דיבור ומחשבה וע"ז מתלבש בכל עשר בחינותיה בשלש לבושים אלו ולכן המלה התור' למי שצוירדן ממקום גבוה נגמור כך התור' יראה ממקום גבוה שהוא רלנו וחכמתו ית' ואורייתו וקוצ"ה כולל הד' ולית מחשבה תפיסת ביה כלל ומשם נשעה ויורה וכו' וכו' עד שמתלבשה בדברים גשמיים ועיני עה"ז שהן רוב מלות התור' וכו' וצירופי אותיות גשמיות גדיו על הספר כדי שתהא כל מחשבה דיבור ומעשה של נפש האדם תפיסת בהן ומתלבשת בהן ומאחר שהתורה ומלותיה מלבישין כל עשר בחי' הנפש ותרי"ג איברים מראשה ועד רגלה הרי כולה לרורה ברור החיים את ה' ממש ואור ה' ממש מקיפה ומלבישה מראשה ועד רגלה כ"ס לורי האשה זו ובתיב כליה ר"ן תעטרנו שהוא רלנו וחכמתו ית' המלוכשים בתור' ומלותיה ולכן לרז"ל יפה עשה אחת בתשובה ומעש"ע צה"ז מכל חיי עה"ז כי עה"ז הוא שנהפך מניו השכינה שהוא תענוג הכהנה והל"ה לשום יצרה הפי' מהעלויים לכשיג ב"ה אליה הארה מאור ה' ולכן נק' צה"ס זיו השכינ' אבל הקב"ה בכבודו ובעלמו לית מחשבה תפיסת ביה כלל כי אם כלאש תפיסת ומתלבשת בתורה ומלותיה אזי הוא תפיסת בהן ומתלבשת בהקב"ה ממש דאורייתא וקוצ"ה כולל הד' ודף שהתורה מתלבשה בדברים תחתונים גשמיים הרי זה כמחבק את המלך כשהוא לבוש בלבושיו וכן המלך מחבק אותו וצורעו גם שהיא מלוכשת את מלבושיו כ"ס ועינו מהנבטי שהוא התורה שניתנה בימין וכו' (ס"ס פרק ג' ד) : (שבת) כמו שפס' האליה כלולה מעשר ספירות קדושות ומתלבשת בשלש לבושים קדושים כך הנפש דט"ח מקליפות נגה המלוכשת בהם האדם כלולה מעשר כתרין ומסלכותא שהן שבע מדות רעות וכו' ושכל המולידן הנחלק לשלש סגן חכמה בינה ודעה מקור המדות כי המדות הן לפי ערך השכל כי הקטן חושק ואובד דברים קטנים פחותי הערך לפי ששכלו קטן יקטר מלהשיג דברים יקרי"ם יותר מהם וכן מתעטם ומתקלף מדברים קטנים וכן בהתפארותו וזאת מדות ועשר בחינות אלו העמלות כשהוא מתעב בהן או מדבר ועושה הרי מתעבתו ודיבורו ומעשיו נקראין לבושי תפארה לעשר בחינות אלו העמלות שמתלבשות בהן בשעת מעשה או דיבור או מחשבה וכן הם כל המעשים הנעשים תחת השמש אשר הכל הכל גרעות רוח וכו' וכל הדיבורים וכל המתעבות אשר לא לה' המה ולרלנו ולעבודתו שזה פוי' לשון ספרת אחרת פוי' ד' אשר שתינו ד' הקדושה וד' הקדוה' אינו אלא השפחה והמחשבה מקדושתו של הקב"ה ואין הקב"ה שורה אלא על דבר שבעל אללו ית' בין בפועל ממש כמלכטים מלויים בין בבה ככל איש ישראל למטה שכתבו להיות בעל ממש לגבי הקב"ה במסירת נפשו על קדושת ה' וכו' אבל כל מה שאינו בעל אללו ית' אלא הוא דבר נפרד צפ"י עצמו אינו מקבל היות מקדושתו של הקב"ה מבהי' פנימית קדושי' ומתחת ועלמטה בכבודה ובעלמה אלה מבהי' אחרים שיוצרים ממדינה המדריגה המדריגה רבות מדריגות וכו' עד שתתעטע כ"כ האור והחיות פיעוט מד' מיעוט מד' שיכול להתמלם ולהתלבש בבחי' גלות סוף אותו דבר הנפרד והחיות ולקיימו מאין ליש שלא יחזור להיות אין ולתם בבחילה מקודם שנברא ולכן נק' עה"ז אמלאה עולם הקליפות וסמ"א ולכן כל מעשה עה"ז קשים ורעים והרעפים נוצרים צו' וכו' והנה הקליפות נחלקות לשתי מדריגות זו למטה מזו המדריגה התחתונה היא שלש קליפות העמלות והרעות לגמרי ואין בהם טוב כלל וצ"ק במרכבת יחזקאל דוח בערה ועין גדול ואש מתלקחת ומתן נמשך קיום חיות של כל מאכלות האריות מהנמנם וכו' וכן מצעלי חיים העמלים והאם ר"ם בלכיה וכן קיום חיות של כל המעשה דיבור ומחשבה של כל עה"ז לא תעשה ומעשיך וכו' אך הנפשות וחיות של צעלי חיים המותרים בלכיה וכן קיום חיות של הוהמם והנמנה המותר בלכיה וכן קיום חיות כל המעשה דיבור ומחשבה בעיני עה"ז שאין בהם ל' איסור כלל לא דאורייתא ולא דרבנן רק שאינו לשם שמים אלא רלנו הנוף והפלו ותאוותו והפ"י הוא לורך הנוף וקיומו וחיותו ממש אלא שכוונתו אינה לשם שמים כדי לעבוד את ה' בנפשו לא עדיף מעשה דיבור ומחשבות אלא מנפש החיות בהשמיית בעלמה והכל כאשר לכל גשע ונמשך ממדינה השנית שבקליפות וסמ"א שהיא קליפת רביעית יתקדחת קליפת נגה וכו' שבעה"ז זכו' רצו רע ומיעוטו טוב והוא נהנה ממנוע בין ג' קליפות העמלות לגמרי ובין בחי' מדריגת הקדושה ולכן פתמים שהיא נכללת בשלש קליפות העמלות ופעמים שהיא נכללת ועולה בבחי' מדריגת הקדושה דכ"יו שבהפוז

המערב

המעורב בה נבחר מהרע וגובר ועולה ונכלל בקדושה כגון דרך משל האוכל בשר שמן ושומה יין ימביסה להרחיב דעתו לה' ולתורתו וכו' או כדי לקיים מצות ענג שבת ויו"ט או נבחרר היות הבשר והיין שהיה נשפע מקליפה נגה ועולה לה' כעולה וקרבן וכן האומר מלתא דבדיתותא לפקא דעתו ולשמה לבו לה' ולתורתו שרריכים להיה בשמחה וכו' אך מי שהיה מזוללי בשר וסובלי יין למלכות תלות גופו ונפשו בהסמיית וכו' עי"ז יורד היות הבשר והיין שבקרבנו ונכלל לפי שעה ברע גמור שבשלם קיפות הטמאות וגופו נעשה להן לבוש ומרכבה לפי שעה עד אשר ישוב האדם ויתוור לעבודת ה' ולתורתו כי לפי שהי' בשר היתר ויין כשר לכך יבין לחזור ולעלות עמו בשבוע לעבודת ה' שזה לשון היתר ומותר כלומר שאינו קשור ואסור בידיו החילונית שלא יוכל לחזור ולעלות אל ה' יכו' משא"כ במלכות אסורות ובינאות קשור ואסור שהן משלש קליפות היוצאות לגמרי הן אסורין וקשורין כדי החילונית לעולם ואין עולין ממנה עד כי יבא יומם ויבולע המות לנצח כיס וחת רוח הטומאה לעביר מן הארץ או עד שיטעה תשובה גדולה כי"כ שזדונות נעשו לו כוכות ממנה שהוא ע"י תשובה מאהבה מצומצם דלכא וכו' עיין פנים (סס פרק ז ו):

(של) האוכל מאכל אסור בשוגג בלא הודע אף שאוכל לשה שמים לעבוד ה' בנה האכילה ההוא וגם פעל ועשה כן וקרא והתפלל בנה האכילה ההוא אין החיות שבו עולה ומתלבשת בחיות החורה והתפלה כמו היתר מפני שהיא אסורה בידיו הספ"א משלש קליפות הטמאות ואפי' הוא רק אסור דרבנן שחמורין דברי סופרים יותר מד"ה וכו' ולכן נה ה"ה"ר ובה המתאווה לדברים האס רים הוא עד משרין נוברזין שהוא יל"ה"ר של עכו"ם שנפשותיהם משלש קליפות הטמאות משא"כ ה"ה"ר ובה המתאווה לדברים המותרים למלכות תורתו הוא עד משרין יהודאין לפי שיכול לעמוד לקדושה כנ"ל. אך מכל מקום קודם שחזר לקדושה הוא ספ"א וקליפה וגם אח"כ הרשימה גשאר דבוק בגוף להיות כי מכל מאכל ומשקה נעשו תיבך דם ובשר מבשרו ולכן ייך הגוף לחיוב הקבר לנקותו ולטהרו מעוממתו שקיבל בהנל"ת עוס"ז ומצוננו מעוממת קליפ"ה נגה ושרין יהודאין אפי' כי מן שלא נהנה מעוס"ז כל ימיו כרבינו עקי"ב ועל דברים בעלים בהיתר כמו ענה הארץ שאינו יכול לעמוד לריך לעשר נפשו מעוממת דקליפה זו עי"ז גלגולה בכך הפלע כ"ש בזה"ר וכו' לכל לדברים אסורים כגון לינות ולשה"ר וכיוצא בהם שהן משלש קליפות הטמאות לגמרי אין כף הקלע מועיל לער ולעביר עוממתו מהנפש רק שרריכה לירד בגינסה וכן מי שאפשר לו לעסוק בתורה ועוסק בדברים בעלים אין כף הקלע לבדו מועיל לנפשו למרקה ולזככה רק עיניסים המרים שמעניסים על ביע"ל תורה בפרטיות תלמד עונש הכללי לכל ביע"ל מנות עשה מחמת עליות צניטה של שלג וכו' וכן העוסק בחכמות חילוניות של העכו"ם בכלל דברים בעלים יחשב לענין עוון ביע"ול תורה וכו' ועוד זאת יתרה עוממתו של חכמות אלו על עוממת דברים בעלים שאינו מלביש ומעמל רק המדות שבנפשו וכו' עיין פנים ולא בחי' חב"ד שבנפשו מאחר שהם דברי שמה ובורות שגם השועים ועמי הדרך יכולין לדבר כן משא"כ בחכמות הי"ל הוא מלביש ומעמל בחי' חב"ד שבנפשו האלהית בעוממת קליפה נגה שבחכמות אלו שנפלו שמה שבבירת הכלים מבחי' אחרונים של חכמה קדושה כידוע ל"ה"ת (מוצן) מוילת שכונתו על פתח חכמות תבניות הכלל החכמות חילוניות הטועים לדרכי הכפירות ומינות ר"ל הם עוממות ומעוממות לגמרי וכו' כמובן) אפי"כ עושה אותם קרדוס לחתוך כהן דהיינו כדי להפטרם בהן בריות לעבוד את ד' או שידוע להשתמש בהן לעבודת ד' או לתורתו והענין של הרמב"ם והרמב"ן ז"ל ופיעתן שעסקו בהן (פרק חית) :

(של) מקום משכן נפש הבהמית שמקליפת נוגה בכל איש ישראל הוא בלב בחלל השמאלי שהוא מלא דם וכתיב כי הדם הוא הנפש לכן כל התאוות והתפטרות וכעס ודומיהן הן בלב ומסלב הן מתפשטות בכל הגוף וגם עולה למוח בראש לחשוב ולהרפרר בהן ולהסתכח בהן, כמו שהדס מקורו בלב ומסלב מתפשט לכל האיברים וגם עולה להמות שבראש. אך מקום משכן נפש האלהית הוא במוחין שבראש ומשם מתפשט לכל האיברים וגם בלב בחלל הימני שאין בו דם וכמ"ס לב חכמה כימינו והיא אהבת ד' כרשפי שלהבת בלב משכילים המצביים ומתכוונים בדעתה אשר במוחם בדברים המעוררים את האהבה וכן שמחת לבב בתפארת ד' והדר גאונו וכו' וכן שאר מדות קדושות שבלב הן מחב"ד כנס חב"ד ולואם מלאים יאמן כי הגוף נק' עיר קטנה וכן עשני נלחמים על עיר אחת שכי"ה רוחה לכבשה ולמלך עליה דהיינו להנהיג יושביה ברלוו וכו' כך שתי הנפשות האלהית והחילונית הבהמית שמקליפה ללחמות זו עם זו על הגוף וכל איבריו שהאלהית חפלה ורלוטה שתהא היא לבדה המושלת עליו ומנהיגתו וכו' ויהיה הגוף מלא מה' לבדו ולא יעבור זר בתוכו ח"ו דהיינו תלת מוחין שבראש יהיו ממולאים מחב"ד שבנפש האלהית

דרך יראה ועבודת ה' חסידים

שהוא חכמת ד' ובינתו להסבין בגדולתו ית' אשר עד אין חקר וא"ס ולכולי מהן ע"י הדעת היראה כמותו ופחד ד' בלבו ואהבת ד' כלש בוערת בלבו וכו' עד שמתפשט האהבה גם לחלל השמאלי לאכפיה לפניו וכו' שהוא התורה שמקליפת נוגה לשנותה ולהפכה מתענוגי עוה"ז לאהבת ה' כ"ש בכל חבתי ירדך וחייתו שיפלה ויבא ויגיע למדרגת אהבה רבה וחביבה יתרה וכו' שהיא נק' אהבה בתענוגים להשתענן על ד' מעין עוה"ז והענג הוא בזיה חכמה ואוכל להתענג בהשכלת ד' וידיעתו כפי השגת שכלו ואהבתו וכו' ולהפך הרע לעוב גמור שכל תענוגי עוה"ז וכו' וכן כל שאר המדות שכלן שהן ענפי היראה וזהבה יהיו לה' לבדו וכל מה הדיבור שפצה והמחשבה שצמחה יהיו ממולאים מן לבושי המחשבה והדיבור של נפש האלהית לבדה שהן מחשבת ד' וחורתו וכו' וכה המעשה שכלל רמ"ח איברים יהי' במעשה המלות לבדו וכו'. אך נפש הבהמית שמקליפת רלווה להיפך ממש מכל הנ"ל וכל זה לעובת האדם שיתגבר עליה ויילחמה כמשל הזונה שזוה"ק . והכה כשהאדם מגביר נפשו האלהית ונלחם כ"כ פס הבהמית עד שמגדש ומבטל הרע שבה מחלל השמאלי וכ"ש ובערת הרע מקרבך ואין הרע נהפך לטוב ממש נק' לדיק שאינו גמור ולדיק ורע לו דהיינו שיש בו עדיין מעט ממזיק רע בחלל השמאלי אלא שכפוף ובעל לעוב מחמת מיעוטו וכן גומה לו כי ויגרסהו וילך לו כולו לגמרי אבל באמת אלו חנף הך' לו לגמרי כל הרע שבו הי' נהפך לעוב ממש וביאור הענין כי הנה לדיק גמור שנהפך הרע שלו לטוב ולכן נק' לדיק יטוב לו הוא ע"י הכרת הבגדים הלוואים לגמרי מארע דהיינו למאם מאד בתענוגי עוה"ז להתענג בהם בתענוגי כ"ל למלות תלוות הנוף לבד ולא לעבוד ד' מפני היותם נמשכים ונשפטים מהקליפה וסע"ל וכל מה שהוא מסע"ל הליק גמור הוא שונאו בתכלית השאה שנהפך מחמת גודל אהבתו לה' וקדושתו בזהבה רבה בתענוגים וחביבה גמור הנ"ל וכו' כי כפי ערך גדול האהבה גודל אהבה לבי' כך ערך גדול השאה לטע"ל והמיעוט ברע בתכלית וכו' ולדיק שאינו גמור הוא שאינו שונא הסע"ל בתכלית השאה ולכן אינו מואם ג"כ ברע בתכלית וכל א"י השאה והמיעוט בתכלית על כרחך נשאר איזה שמך אהבה ותענוג לשם ולא הוסרו הבגדים הלוואים לגמרי מכל וכל ולכן לא נהפך לעוב ממש מאחר שיש לו איזה אחיזה עדיין בבגדים הלוואים אלא שהוא בעל במיעוטו ולא השיב ולכן נק' לדיק ורע כפוף ובעל לו וע"כ גם אהבתו לה' אינו בתכלית ולכן נק' לדיק שאינו גמור . והנה מדריגה זו מתחלקת לרצבות מדריגות בענין בחי' מיעוט הרע הנשאר מאחת מד' יסודות הרעים ובענין זיוולו במיעוטו בששים או באלף ורצבה וכיוצא ע"ד משל וכן הם בחי' לדיקים הרעים שכלל הדורות זכו'. אך על מעלת לדיק גמור הוא שאמר רש"י ראיתי בני עלייה והם מועטים שלכן נק' בני עלייה שמהפכין הרע ומעלין אותו לקדושה כדאיתא בזוהר וכו' מאן איגון די השוכל מהפכין לגדולתו וטעמין מיררו למתיקה וכו' ועוד נק' בני עלייה שגם עבודתם בצד"י ופשה טוב בקיום התור' ומלכותיה הוא לנורף גבוה וכו' עד רום המעלות ולא כדי לדבקה בו ית' בלבד לרות למאן נפשם הולמחה נה' וכו' אלא בדפירשו בתיקונים איהו חסיד המתחמד עם קונו ע"ס קן דליה לייסדה קו"ב"ה ושכינתיה בתחתונים וכו' (פרק ט' יוד) : (שלג) יש רשע ועוב לו דהיינו שהטוב שבנפשו הפלהית שצמחו ונחל הימיני שכלנו בעל וכפוף לגבי הרע מהקליפה שחלל השמאלי חס מתחלק ג"כ לרצבות מדריגות חלוקות בענין כמות ואיכות הביטול וכפיפת הטוב לרע ח"ו יש מי שהכפיפה זקניטול אלו מעט ממזיק זאף גם זאת אינו בתמידות ולא תדיר לפרקים קרובים אלא לעתים רחוקים מתגבר הרע על הטוב וכובש את העיר קטנה הוא הנוף אך לא כולו אלא מקלתו לבד שיהי' סר למשמעתו וכו' או במעשה לעשות מצירות קלות ולא חמירות ח"ו או דיבור לבד אבק לש"ה וליגנות וכחאי גוונא או במחשבה הרעורי מצירה הקשים מעצירה וגם אם אינו מהרהר בעצירה לעשותה אלא שמהרהר בענין זוג וזר ונקבה בעולם ששןר על אחרת התורה וגשמת מכל דבר רע שלא ירהר ביום וכו' או שהוא שמת הכושר לעסוק בתורה והוא מכה לבד לבעלה וכו' שזאת מכל אלה וכיוצא בהן נק' רשע בעת שהיה שברע שבנפשו גובר בו ומתלבש בגופו ומחשיטו ומטמאו ואח"כ גובר בנפשו הטוב שבנפשו האלהית ומתחרט ומבקש מחילה ופליחה מה' וה' יתלה לו אם שב בתשובה הראייה ע"פ עלות רז"ל בשלש חלוקי כפרה וכו' ויש מי שברע גובר בו יותר וכו' ומחשיטו בעצירות חמורות יותר ובעתים קרובים יותר אך בנתיים מתחרט וצדין לו הרעורי תשובה מבחי' הטוב שבנפשו שמתגבר קלת בנתיים אלא שאין לו התגברות כ"כ לנלח את הרע לפרוש ממטמאו לגמרי להיות מודה ועוב ועל זה ארז"ל רשעים מלאים חרפות שהם רוב הרשעים שיש בחי' טוב בנפשו עדיין אך מי שאינו מתחרט לעולם ואין באים לו הרעורי תשובה בלל נק' רשע ורע לו שהרע שבנפשו הוא לבדו נשאר בקרבו כי גבר כ"כ על הטוב עד שנסחלק מקרבו

דרך יראה ועבודת ה' חסידים סא

מקרבנו ועומד בבחי' מקיף עליו מלמעלה ולכן ארו"ל כל צי עשרה שכינתא שרייא (פרק יא) :
(שנ) הבינוני הוא שעולה אין הרע גובר כ"כ לכבוש את העיר קטנה להתלכס בגוף להחטיואר
דשיינו ששלטה לבושי נפש הבסימית שהם מחשבת דיבור ומעשה שמלך הקליפה אין גוברין על נפש
האלהיית להתלכס בגוף במוח ובפס ובשאר רצ"ח איברים להחטיואר ולעמחם ח"ו רק שלטה לבושי
נפש האלהיית הם לבדם מתלכסים בגוף שהם מחשבת דיבור ומעשה של תרי"ג מלות התורה ולא
עבר עבירה מימיו ולא יעבור לשלם ולא נקרא עליו שם רשע אפי' שעה אחת ורגע אחד כל ימיו
אך מהות ועלמות נפש האלהיית שהן עשר צמיחיות לא להן לבדן המלוכה והממשלה בעיר קטנה
כ"א בעתים מזומנים כמו בשעת ק"ש ותפלה שהוא שעה מוחין רגילות למעלה וגם למטה היא שעת
הכותר לכל אדם שאז מקשר חב"ד שלו לה' להעמיק דעתו בגדולת א"ס ב"ה ולעורר את האהבה
ברשפי אש בחלל הימיני שבלב לרנקה זו בקיום התורה ומלותיה מאהבה שזו ענין המבואר בק"ש
וצרכותיה ולא א"ס שבתלם השמאלי כפוף ובעל לטוב המתפשט בחלל הימיני מחב"ד שבמות
המקושרים בגדולת א"ס אצל אחר התפלה בהסתלקות המוחין פגולות א"ס ח"ו הרי הרע חוזר
ויועד בחלל השמאלי ומתאזר תאזר לתאזר עו"ש ונתעונוי רק מפני שלא לו לבדו משעה המלוכה
והממשלה שבעיר אינו יכול להוליא את תאוותו מכה אל הפועל להתלכס באיברי הגוף במעשה
דיבור ומחשבת ממש להעמיק מחשבתו בנתעונוי עו"ש אך למלאות תאוות לבו כי המוח שליט על
הלב בתולדתו ועצב יירתו שכן נולד האדם בתולדתו שכל אדם יכול ברצונו שבמוחו להסתפק ולמשול
ברוח תאוותו שבלבו שלא למלאות משאלות לבו במעשה דיבור ומחשבת ולהכיר דגטו לגמרי מתאוות
לבו אל הסיפוף לגמרי ובפרט אל דה הקדושה כדכתיב וראיתי שיש יתרון לחכמה מן הסבלות כיתרון
האור מן החושך פירוש כעו שהאור יש לו יתרון ושליטה וממשלה על החושך שמעט אור נשמי
דומה הרבה מן השך שגדחה ממנו מאליו וממילא כך גדחה ממילא סבלות הרבה של הקליפה
וסע"א שבהלל השמאלי מפני היחמ"ה שבנפש האלהיית שבמוח אשר ראוה למשול לבדם בעיר ולהתלכס
בשלטה לבושיה ה"ל בכל הגוף כולו כנ"ל שהם מחשבת דיבור ומעשה של תרי"ג מלות התורה כנ"ל
ואשפ"כ אינו נק' לריק כלל מפני שיתרון הזה אשר לאור נפש האלהיית על החושך וסבלות של
הקליפה הגדחה ממילא אינו אלא בשלטה לבושיה ה"ל ולא במהותה ועלמותה על מהותה ועלמותה
של הקליפה כי מהותה ועלמותה של נפש הבסימית שמהקליפה שבהלל השמאלי לא נדחה כלל בביוני
אחר התפלה שאין רשפי אש אהבת ד' בהתגלות לבו בחלל הימיני כ"א תוכו ריוף אהבה מוסתרת
שהוא אהבה הטבעיית שבנפש האלהיית וכו' ואזי יכול להיות סבלות הסביל הרע בהתגלות לבו בחלל
השמאלי להתאוות תאזר לכל עיניו נשמות עו"ש? בין בהיתר בין באיסור ח"ו כאלו לא התפלל כלל
אלה שבדבר איסור אינו עולה דעתו לעשות האיסור בפועל ממש ח"ו אלא הרהורי עבירה הקשים
מעבירה יוכלין לפעול לעלות למוחו ובלבלו מאזרה ועבודה וכו' רק שלום מועיל הרשימה במוחין
זיראת ד' והאכחו המסותרת בחלל הימיני להתגבר ולשלוט על הרע הוה המתאוות תאוה שלא להיות
לו שליטה וממשלה בעיר להוליא תאוותו מכה אל הפועל להתלכס באיברי הגוף ואפי' במוח לבדו
להרסר רע אין לו שליטה וממשלה להרסר ח"ו ברצונו שבמוחו שיקבל ברצון ח"ו הרסור זה הרע
העולם מאליו מאלו למוח כנ"ל אלא מיד בעליותו לשה דוחה בפני ידים ומסיה לדעתו מיד שמחר
שהוא הרסור רע ואינו מקבלו ברצון אפי' להרסר בו ברצון וכל שכן להעלותו על הדעת לעשותה
ח"ו או אפי' לבד בו כי המתהרס ברצון נק' רשע בראותה שעה והבינוני אינו רשע אפי' שעה
אחד לעולם וכן בדברים שבין אדם לחבירו מיד שעולה לו מהלב למוח איזה טיגא ושנאה ח"ו או
איזה קנאה וכעס או קפידה ודומיהן אינו מקבלן כלל במורו ורצונו ואדרבא המוח שליט ברוח
שבלבו לעשות הסיפוף ממש להתנהג עם חבירו במדת הסדר והיבנה יתרה מודעת לו לסבול ממנו
עד קנה האחרון ולא לכעוס ח"ו וגם שלא לשלם לו כפעלו ח"ו אלא אדרבא לנמול לשייכים טובות
וכו' (פרק יב) : (שנ) ארו"ל בכל יום יתרו של אדם מתגבר עליו ולאמלח סקב"ה עוזרו לא יכול
לו והעור הוא ההתארה שגמאיר אור ד' על נפש האלהיית שבמוח המתפשט בחלל הימיני שבלב
מקום משכן ה"ט להיות לה יתרון ושליטה על סבלות הקביל וילס"ד כיתרון האור מן השך
כנ"ל אך מאחר שרע שבהלל השמאלי בביוני הוא בתקפו ולא נדחה ממקומו כלל רק שאין לו
שליטה וממשלה להסתפט באיברי הגוף מפני הקב"ה הפומד לימין אציון ומזר ומאזר לנפש
האלהיית לבן ארו"ל אפי' כל העולם כולו מומרים עליך לריק שיש שרע שבו נמצעל למערי לבד
הטוב שזו מדרגת לריק לא ילאמן להם אלא אחת ה"ו צעידך ברשע ולא רשע ממש ח"ו כי סבל
ז' ארו"ל ח"י רשע בפני עמך אלא שיחזיק א"ע לביוני שלא פצל ועשה שום רע"מפולס ואשפ"כ

מהותו